Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras
Valued Upasaka, valued Upasika

This is a Work Edition!
1.Edition 26.09.2020
Do not share it further except for editing and working purposes within the transcription project on sangham.net.
Only for personal use.

If you find any mistake or like to join the merits please feel invited to join here:
http://sangham.net/index.php/board,85.0.html

or Upasika Norum on sangham.net

Anumodana!

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ,
ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់

នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ**!**
1.Edition 26.09.2020
សូមកុំចែករំលែកបន្តទៀត បើសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ **sangham.net** និងកិច្ចការនេះ។
សូមគិតថាលោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ **:**
http://sangham.net/index.php/board,85.0.html

ឬប្រាប់ឧបាសិកា **Norum** នៅលើ **sangham.net**

សូមអនុមោទនា**!**

សុត្តន្តបិដក
ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន
បញ្ចមភាគ
ថេរិយាបទាន
សុមេធាវគ្គ ទី១

សុមេធាថេរិយាបទាន ទី១

លំដាប់តទៅនេះ ចូរចាំស្តាប់នូវថេរិកាបទានទាំងឡាយចុះ

[១] កាលព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមកោនាគមនៈ គង់នៅក្នុងសង្ឃារាម យើងជាស្ត្រី ៣ នាក់ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា បានថ្វាយនូវវិហារទាន។ ពួកយើងបានទៅកើតក្នុងពួកទេវតា អស់ ១០ ជាតិផង មួយរយជាតិផង មួយម៉ឺនជាតិផង ចាំបាច់និយាយថ្វីក្នុងការកើតជារបស់មនុស្ស។ ខ្ញុំជាស្រីមានឫទ្ធិច្រើន ក្នុងពួកទេវតាទាំងឡាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ក្នុងការកើតជារបស់មនុស្ស ខ្ញុំកើតជាស្រីកែវ ធ្វើជាមហេសីរបស់ស្តេច មានរតនៈ ៧។ ជន ៣ នាក់នោះ គឺនាងធនញ្ជានី ១ នាងខេមា ១ និងខ្ញុំ ១ បានកើតក្នុងត្រកូលដែលសម្រេចល្អដោយកុសល ដែលយើងបានសន្សំហើយក្នុងភពនោះ។ ខ្ញុំបានកសាងអារាមល្អ ដ៏ប្រដាប់ដោយអវយវៈ (គ្រឿងតាក់តែង) គ្រប់យ៉ាង ហើយមានចិត្តរីករាយរេវថ្វាយដល់ព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន។ ដោយផលនៃកុសលកម្មនោះ ខ្ញុំចូលទៅកើតក្នុងភពណាៗ តែងដល់នូវភាពដ៏ប្រសើរ ក្នុងទេវលោក ក្នុងមនុស្សលោកក៏ដូចគ្នា។ ក្នុងកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកស្សបៈ មានផៅពង្សដ៏ប្រសើរ មានយសធំ ដ៏ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើង។ កាលនោះស្តេចក្នុងដែនកាសី ទ្រង់ព្រះនាមកិកី ជាឥស្សរៈរបស់ជនក្នុងពារាណសីបុរីដ៏ឧត្តម ជាឧបដ្ឋាកនៃព្រះកស្សបៈ ព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ។ ព្រះរាជាអង្គនោះ មានរាជកញ្ញាជាធីតា ៧ អង្គ ជាស្រីឋិតនៅក្នុងសេចក្តីសុខត្រេកអរក្នុងការបម្រើព្រះពុទ្ធ ធីតាទាំងនុ៎ះ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌។ ខ្ញុំជាសំឡាញ់នៃធីតាទាំងនោះ មានចិត្តតម្កល់មាំក្នុងសីល ឲ្យនូវទានទាំងឡាយដោយគោរព ប្រព្រឹត្តនូវវត្តក្នុងផ្ទះ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់នូវសេចក្តីប្រាថ្នានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិង្ស។ ខ្ញុំច្យុតអំពីឋាននោះមក ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានយាមៈ លុះច្យុតអំពីឋានយាមៈនោះ បានទៅកើតក្នុងឋានតុសិត លុះច្យុតអំពីតុសិតនោះ បានទៅកើតក្នុងឋាននិម្មានរតី លុះច្យុតអំពីនិម្មានរតីនោះ បានទៅកើតក្នុងវសវត្តីបុរី។ ខ្ញុំជាស្រីប្រកបដោយបុញ្ញកម្មនោះ ទៅកើតក្នុងឋានណាៗ តែងបាននូវភាពជាមហេសីរបស់ស្តេចទាំងឡាយ ក្នុងឋាននោះៗ។ លុះខ្ញុំច្យុតអំពី

អត្តភាពនោះហើយ បានមកកើតជាមនុស្ស ក៏បាននូវភាពជាមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិទាំងឡាយផង នៃស្តេចដែលមានមណ្ឌលទាំងឡាយផង។ ខ្ញុំទទួលនូវសម្បត្តិក្នុងទេវតាទាំងឡាយផង ក្នុងមនុស្សទាំងឡាយផង ជាស្ត្រីមានសេចក្តីសុខ ក្នុងទីទាំងពួង អន្ទោលទៅអស់ច្រើនជាតិ។ ហេតុនោះក្តី ដើមកំណើតនោះក្តី ឫសគល់នោះក្តី សេចក្តីគាប់ចិត្តក្នុងសាសនានោះក្តី ការប្រជុំចុះជាដំបូងនោះក្តី ធម្មជាតទាំងនោះបានរលត់ហើយ ដោយសេចក្តីត្រេកអរក្នុងធម៌។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះសុមេធាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ សុមេធាថេរិយាបទាន។

មេខលទាយិកាថេរិយាបទាន ទី២

[២] ខ្ញុំបានធ្វើព្រះស្តូបថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមសិទ្ធត្ថៈ ហើយបានថ្វាយខ្សែក្រវាត់ចំពោះព្រះសាស្តា ដើម្បីនវកម្ម។ កាលមហាស្តូបសម្រេចហើយ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានបូជាខ្សែក្រវាត់ ចំពោះព្រះមុនិលោកនាថ ដោយដៃរបស់ខ្លួនទៀត។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយខ្សែក្រវាត់ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការធ្វើស្តូប។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្ត្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះមេខលទាយិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ មេខលទាយិកាថេរិយាបទាន។

មណ្ឌបទាយិកាថេរិយាបទាន ទី៣

[៣] ខ្ញុំបានកសាងមណ្ឌបថ្វាយព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមកោនាគមនៈ ហើយថ្វាយព្រះស្តូបដ៏ប្រសើរ ដល់ព្រះពុទ្ធ ជាផៅពង្សនៃលោកថែមទៀត។ ខ្ញុំទៅកាន់ជនបទ និគម រាជធានីណាៗ ជាស្រី ត្រូវគេបូជាក្នុងទីទាំងពួង

នេះជាផលនៃបុញ្ញកម្ម។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្ត្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធរបស់ខ្ញុំ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះមណ្ឌបទាយិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ មណ្ឌបទាយិកាថេរិយាបទាន។

សង្កមនទាថេរិយាបទាន ទី៤

[៤] កាលព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមកោណ្ឌញ្ញៈ ជាធំជាងលោក ជាគាទិបុគ្គល ទ្រង់ស្ដេចទៅក្នុងច្រក ទ្រង់ញុំាងសត្វទាំងឡាយឲ្យឆ្លង។ ខ្ញុំចេញអំពីផ្ទះ ហើយឱនក្រាបចុះ កាលនោះ ព្រះពុទ្ធជាធំជាងលោក ព្រះអង្គជាអ្នកអនុគ្រោះ បានជាន់លើក្បាលខ្ញុំ។ លុះព្រះលោកនាយក ទ្រង់ជាន់លើក្បាលខ្ញុំ ហើយស្ដេចហួសទៅ ខ្ញុំក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតុសិត ដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងចិត្តនោះ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្ត្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះសង្កមនទាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ សង្កមនទាថេរិយាបទាន។

នឡមាលិកាថេរិយាបទាន ទី៥

[៥] កាលនោះ ខ្ញុំជាកិន្នរញី នៅជិតឆ្នេរស្ទឹងចន្ទភាគា បានឃើញព្រះពុទ្ធទ្រង់ប្រាសចាកធូលី គឺកិលេស ត្រាស់ដឹងឯង ទ្រង់ឈ្នះកិលេសហើយ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តល្អ កើតសេចក្តីរីករាយ ធ្វើអញ្ជលី ហើយយកកម្រងផ្កាបបុស បូជាព្រះសយម្ភូ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជាកិន្នរញីហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានត្រៃត្រិង្ស។ ខ្ញុំបាននូវភាពជាមហេសីនៃទេវរាជ ៣៦ ដង បាននូវភាពជាមហេសីនៃស្ដេចចក្រពត្តិ ១០ ដង។ ខ្ញុំទទួលរងកុសល បានចូលទៅកាន់ផ្នួស កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ អាសវៈទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភព

ថ្មីទៀត មិនមានឡើយ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីភទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្ត្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះនឡមាលិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ នឡមាលិកាថេរិយាបទាន។

ឯកបិណ្ឌបាតទាយិកាថេរិយាបទាន ទី៦

[៦] ព្រះមហាក្សត្រព្រះនាមពន្ធុមៈ ក្នុងក្រុងពន្ធុមវតី ខ្ញុំជាអគ្គមហេសីរបស់ស្តេចនោះ បានពោលនូវពាក្យខ្លះ (នឹងស្តេចនោះ)។ កាលនោះ ខ្ញុំអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ហើយគិតយ៉ាងនេះថា កុសលដែលអញគួរយកទៅបរលោក អញមិនបានធ្វើសោះ អញនឹងទៅកាន់នរក ដែលជាឋានក្តៅខ្លាំងខ្លោចផ្សា មានសភាពគួរខ្លាច អាក្រក់ក្រៃលែងដោយពិត អញមិនមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងដំណើរនេះឡើយ។ ខ្ញុំចូលទៅគាល់ព្រះរាជា ហើយក្រាបទូលដូច្នេះថា បពិត្រព្រះមហាក្សត្រ សូមព្រះអង្គប្រទាននូវសមណៈមួយអង្គដល់ខ្ញុំម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងនិមន្តលោកឲ្យឆាន់។ ព្រះមហារាជទ្រង់ប្រទាននូវសមណៈមួយអង្គ ដែលមានឥន្ទ្រិយអប់រំហើយដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំទទួលនូវបាត្ររបស់លោកហើយ បំពេញដោយបាយដ៏ប្រសើរ។ លុះខ្ញុំបំពេញហើយ ធ្វើនូវបាយដ៏ប្រសើរ ឲ្យជាបាយលាយដោយវត្ថុមានក្លិនក្រអូប បិទដោយសំណាញ់ គ្របដោយសំពត់លឿង។ កុសលនុ៎ះ ជាអារម្មណ៍របស់ខ្ញុំ ខ្ញុំរលឹកដរាបដល់អស់ជីវិត ខ្ញុំទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិង្ស ព្រោះញុំាងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងកុសលនោះ។ ខ្ញុំបាននូវភាពនៃខ្លួនជាមហេសីនៃស្តេចទេវតាទាំងឡាយ ៣០ ដង សេចក្តីប្រាថ្នាដែលខ្ញុំប្រាថ្នាហើយក្នុងចិត្ត ក៏កើតឡើងដល់ខ្ញុំ ដូចសេចក្តីប្រាថ្នា។ ខ្ញុំបាននូវភាពជាមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិ ២០ ដង ខ្ញុំជាស្រីមានកុសលសន្សំហើយ តែងអន្ទោលទៅក្នុងភពតូច និងភពធំ។ ខ្ញុំរួចចាកចំណងទាំងអស់ហើយ ខ្ញុំជាអ្នកប្រាសចាកកំណើតហើយ អស់អាសវៈ ទាំងពួងរលីងហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀតមិនមានឡើយ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីភទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយទាន ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃបិណ្ឌបាតទាន។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំ

ដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្ដាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ ពុទ្ធសាសនា ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះឯកបិណ្ឌបាតទាយិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្រេង នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ ឯកបិណ្ឌបាតទាយិកាថេរិយាបទាន។

កដច្ឆុភិក្ខទាយិកាថេរិយាបទាន ទី៧

[៧] កាលព្រះសាស្តា ព្រះនាមតិស្សៈ ទ្រង់ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ខ្ញុំបានយកចង្ហាន់មួយវែក ថ្វាយដល់ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ។ ព្រះសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមតិស្សៈ ជាសាស្តា ជានាយកដ៏លើសលុបក្នុងលោក ទ្រង់ទទួលហើយ ទ្រង់គង់នៅក្នុងផ្លូវ ទ្រង់ធ្វើអនុមោទនាដល់ខ្ញុំថា

នាងប្រគេនចង្ហាន់មួយវែក នឹងបានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិង្ស នឹងបានជាអគ្គមហេសីនៃស្ដេចទេវតា ៣៦ ដង។ នឹងបានជាមហេសីនៃស្ដេចចក្រពត្តិ ៥០ ដង នឹងបាននូវសម្បត្តិទាំងពួង ដែលនាងប្រាថ្នាហើយតាមចិត្តប្រាថ្នា ក្នុងកាលទាំងពួង។ នាងនឹងទទួលនូវសម្បត្តិ ជាស្រីមិនមានសេចក្តីកង្វល់ នឹងបួស កំណត់ដឹងនូវអាសវៈទាំងពួង ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ នឹងបរិនិព្វាន។ ព្រះសម្ពុទ្ធព្រះនាមតិស្សៈ ជានាយកដ៏លើសលុបក្នុងលោក ព្រះអង្គជាអ្នកប្រាជ្ញ លុះត្រាស់នូវពាក្យនេះហើយ ក៏ហោះទៅឯអាកាស ដូចជាស្ដេចហង្សហើរទៅឰដ៏អាកាស។

ទានដែលខ្ញុំបានថ្វាយល្អហើយ យាគសម្បទា ខ្ញុំបានបូជាល្អហើយ ខ្ញុំបានថ្វាយនូវចង្ហាន់មួយវែក ហើយដល់នូវអចលបទ គឺព្រះនិព្វាន។ ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីភទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយទាន ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយចង្ហាន់។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំបានដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្ដាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំ បានសម្រេចហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះកដច្ឆុភិក្ខទាយិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្រេងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ កដច្ឆុភិក្ខទាយិកាថេរិយាបទាន។

សត្តឧប្បលមាលិកាថេរិយាបទានទី៨

[៨] ក្នុងក្រុងអរុណវតី មានក្សត្រមួយព្រះអង្គ ទ្រង់ព្រះនាមអរុណៈ ខ្ញុំជាអគ្គមហេសីរបស់ស្តេចនោះ បានចាត់ចែងនូវផ្កា ដែលមិនទាន់ក្រងទុក។ ខ្ញុំកាន់យកនូវផ្កាឧប្បល ៧ កម្រង មានក្លិនដូចជាក្លិនទិព្វ អង្គុយលើប្រាសាទដ៏ប្រសើរ គិតយ៉ាងនេះ ក្នុងខណៈនោះថា អញមានប្រយោជន៍អ្វីដោយកម្រងផ្កានេះ ដែលអញពាក់លើក្បាលរបស់អញ បើអញបូជាចំពោះញាណព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ប្រសើរជាង។ ជនទាំងឡាយ តែងរាប់អាននូវព្រះសម្ពុទ្ធ អញអង្គុយនៅជិតទ្វារ កាលណាព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ហៅថា នាងចូរមក អញនឹងបូជានូវព្រះមហាមុនី ក្នុងកាលនោះ។ ព្រះជិនស្រីប្រកបដោយភិក្ខុសង្ឃ ស្តេចមកតាមផ្លូវថ្នល់ ទ្រង់ល្វាសល្វន់ដូចជាដើមថ្វាន់ត្រូវខ្យល់ ឬដូចជាកេសររាជសីហ៍ជាស្តេចម្រឹគ។ ខ្ញុំជាអ្នកមានចិត្តរីករាយ លុះឃើញរស្មីព្រះពុទ្ធ ក៏មានចិត្តសង្វេគ មិនទាន់ដល់ទ្វារ ក៏បូជាចំពោះព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ។ ខ្ញុំធ្វើផ្កាឧប្បល ៧ កម្រង ត្រដាងព្ធដ៏អាកាស ផ្កាទាំងនោះ ក៏បាំងខាងលើព្រះសិរនៃព្រះពុទ្ធ។ ខ្ញុំមានចិត្តខ្ពស់ឡើង មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តត្រេកអរ ធ្វើអញ្ជលី ហើយញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះពុទ្ធនោះ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តឹង្ស។ ផ្កាទាំងឡាយ បាំងធ្វើជាដំបូលនៃរោងធំ ខាងលើក្បាលខ្ញុំ ក្លិនជាទិព្វ ក៏ផ្សាយទៅ នេះជាផលនៃផ្កាឧប្បល ៧ កម្រង។ កាលពួកញាតិនាំខ្ញុំទៅ ក្នុងកាលម្តងៗ បរិស័ទរបស់ខ្ញុំ មានចំនួនត្រឹមណា ផ្កាទាំងឡាយក៏បាំងជារោង មានចំនួនត្រឹមនោះ។ ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃទេវរាជ ៧០ ដង ខ្ញុំអន្ទោលទៅក្នុងភពតូចភពធំ រមែងបានជាធំក្នុងទីទាំងពួង។ ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិ ៦៣ ដង ជនទាំងពួង តែងប្រព្រឹត្តតាមខ្ញុំ ខ្ញុំមានពាក្យ ត្រូវអ្នកផងជឿកាន់តាម។ ពណ៌ និងក្លិនរបស់ខ្ញុំ តែងផ្សាយទៅ ដូចជាក្លិននៃផ្កាឧប្បល ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា។ ខ្ញុំជាស្រីឈ្លាសក្នុងឥទ្ធិបាទ ត្រេកអរក្នុងការចម្រើនពោជ្ឈង្គ ដល់នូវអភិញ្ញាបារមី នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា។ ខ្ញុំជាស្រីឈ្លាសក្នុងសតិប្បដ្ឋាន មានសមាធិជ្ឈានជាអារម្មណ៍ ប្រកបរឿយៗ នូវសម្មប្បធាន នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា។ សេចក្តីព្យាយាមរបស់ខ្ញុំ ជាគ្រឿងនាំទៅនូវធុរៈ នាំមកនូវធម៌ដ៏ក្សេមចាកយោគៈ ខ្ញុំមានអាសវៈអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីមិនមានទៀតឡើយ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីភទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធរបស់ខ្ញុំ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ

សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះសត្តុឧប្បលមាលិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ សត្តុឧប្បលមាលិកាថេរិយាបទាន។

បញ្ចទីបិកាថេរិយាបទាន ទី៨

[៩] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំជាអ្នកដំណើរ នៅអាស្រ័យក្នុងនគរហង្សវតី ជាស្រីពេញចិត្តក្នុងកុសល តែងទៅអំពីអារាម ទៅកាន់អារាម។ ខ្ញុំបានឃើញនូវពោធិព្រឹក្សដ៏ឧត្តម ក្នុងថ្ងៃកាឡប័ក្ខ ញុំាងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះពោធិព្រឹក្សនោះ ហើយអង្គុយនៅក្រុំគល់នៃពោធិព្រឹក្ស។ ខ្ញុំតាំងចិត្តគោរព ធ្វើអញ្ជលីលើក្បាល ហើយទទួលនូវសោមនស្ស ក៏គិតយ៉ាងនេះក្នុងខណៈនោះថា បើព្រះពុទ្ធមានគុណរាប់មិនបាន មិនមានបុគ្គលប្រៀបផ្ទឹមស្មើបានមែន សូមឲ្យពោធិព្រឹក្សនេះ សម្តែងនូវបាដិហារ្យដល់អាត្មាអញ គឺសូមឲ្យភ្លឺស្វាងចុះ។ ក្នុងខណៈនោះ ពោធិព្រឹក្សប្រដាមាសទាំងអស់ ភ្លឺស្វាងឡើងដំណាលគ្នានឹងខ្ញុំកំពុងពិចារណា ឯទិសទាំងពួងក៏ភ្លឺរុងរឿងឡើង។ ខ្ញុំអង្គុយនៅក្រុំគល់ពោធិព្រឹក្សនោះ អស់ ៧ យប់ ៧ ថ្ងៃ ដល់ថ្ងៃទី ៧ ខ្ញុំបានបូជាប្រទីប។ ប្រទីបទាំង ៥ ក៏ភ្លឺរុងរឿងព័ទ្ធអាសនៈកាលនោះ ប្រទីបទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺរុងរឿង ដរាបដល់ព្រះអាទិត្យរះឡើង។ ខ្ញុំលះបង់នូវរាងកាយជារបស់មនុស្ស បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិង្ស ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង។ ប្រាសាទរបស់ខ្ញុំ ដែលបុញ្ញកម្មធ្វើល្អហើយ ក្នុងឋានតាវត្តិង្សនោះ ហៅថា បញ្ចទីបប្រាសាទ មានកម្ពស់ ១០០ យោជន៍ មានទំហំ ៦០ យោជន៍។ ប្រទីបទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំរាប់មិនអស់ តែងភ្លឺរុងរឿងជុំវិញខ្ញុំ ទាំងភពទេវតា ក៏ភ្លឺដោយពន្លឺប្រទីបនោះដែរ។ ខ្ញុំអង្គុយបែរមុខទៅរកទិសខាងកើត បើខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីមើលខាងលើ ខាងក្រោម និងទីទទឹង ខ្ញុំនឹងឃើញនូវវត្ថុទាំងពួងដោយចក្ខុ។ ខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីឃើញនូវកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អ និងអាក្រក់ដរាបណា គ្រឿងបិទបាំងក្នុងវត្ថុទាំងនោះ ទោះជាឈើ ឬភ្នំ ក៏មិនមានដរាបនោះ។ ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃទេវរាជ ៨០ ដង បានជាមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិ ១០០ ដង។ ខ្ញុំដែលទៅកាន់កំណើតណាៗ ទោះជាទេវតា ឬជាមនុស្ស ប្រទីបមួយសែន តែងបំភ្លឺជុំវិញខ្លួនខ្ញុំ។ ខ្ញុំច្យុតចាកទេវលោក មកកើតក្នុងផ្ទៃមាតា ភ្នែករបស់ខ្ញុំ ដែលនៅក្នុងផ្ទៃមាតានោះ មិនដែលធ្មេចឡើយ។ ប្រទីបមួយសែន ប្រកបដោយបុញ្ញកម្ម រមែងរុងរឿង ក្នុងផ្ទះជាទីប្រសូត នេះជាផលនៃប្រទីប ៥។ កាល

ភពជាទីបំផុតដល់ព្រមហើយ ខ្ញុំញុំាងចិត្តឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ខ្ញុំឃើញនូវព្រះនិព្វាន ដែលមិនមានជរា និងមរណៈ មានសេចក្តីត្រជាក់។ ខ្ញុំមានអាយុ ៧ ឆ្នាំ អំពីកំណើត បានដល់នូវព្រះអរហត្ត ព្រះពុទ្ធព្រះនាមគោតមទ្រង់ជ្រាបនូវគុណ ហើយឲ្យខ្ញុំបានឧបសម្បទា។ ប្រទីបទាំង ៥ របស់ខ្ញុំរមែងឆេះឡើងក្នុងមណ្ឌប ជិតគល់ឈើក្នុងប្រាសាទ ក្នុងគុហា ក្នុងផ្ទះស្ងាត់។ ទិព្វចក្ខុរបស់ខ្ញុំស្អាតវិសេស ខ្ញុំជាស្រីឈ្លាសក្នុងសមាធិ ដល់នូវអភិញ្ញាបារមី នេះជាផលនៃប្រទីប ៥។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ទ្រង់មានចក្ខុ ខ្ញុំព្រះអង្គមានការប្រព្រឹត្តិធម៌ទាំងពួង ចប់អស់ហើយ មានសោឡសកិច្ចធ្វើស្រេចហើយ មិនមានអាសវៈ មានប្រទីប ៥ ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទា។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីភទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយប្រទីប ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃប្រទីប ៥។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះបញ្ចទីបិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ បញ្ចទីបិកាថេរិយាបទាន។

ឧទកទាយិកាថេរិយាបទាន ទី១០

[១០] ខ្ញុំជាស្រីដងទឹក ក្នុងនគរពន្ធុមតី រស់នៅដោយការដងទឹក ចិញ្ចឹមទារកដោយការដងទឹកនោះ។ ឯទេយ្យធម៌របស់ខ្ញុំមិនមាន ខ្ញុំចូលទៅក្នុងបន្ទប់ បានតម្កល់ទុកនូវទឹក ចំពោះបុគ្គលជាបុញ្ញក្ខេត្តដ៏ប្រសើរ។ ខ្ញុំបានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តឹង្ស ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អហើយនោះ ខ្ញុំមានវិមានខ្ពង់ខ្ពស់ដ៏ល្អ ដែលជាផលនៃការដងទឹក បាននិម្មិតឲ្យ ក្នុងឋានតាវត្តឹង្សនោះ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំប្រសើរជាងពួកស្រីអប្សរ ១.០០០ នាក់ កាលនោះ ខ្ញុំគ្របសង្កត់នូវស្រីអប្សរទាំងនោះ ដោយហេតុ ១០ យ៉ាង។ ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃទេវរាជ ៥០ ដង បានជាមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិ ២០ ដង។ ខ្ញុំអន្ទោលទៅក្នុងភពទាំងពីរ គឺទេវតា និងមនុស្ស ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិឡើយ នេះជាផលនៃទានទឹក។ កាលណាខ្ញុំចង់បានទឹក លើកំពូលភ្នំក្តី លើចុងឈើក្តី ឰដ៏អាកាសក្តី លើផែនដីក្តី ខ្ញុំក៏បាននូវទឹកយ៉ាងឆាប់ ក្នុងកាលនោះ ទិសទាំងឡាយ មិនធ្លាប់ភ្លៀងធ្លាក់សោះ ក៏ក្តៅសព្វ ខ្ញុំសូត្រទឹក មហាមេឃ បានដឹងនូវតម្រិះរបស់ខ្ញុំ ក៏បង្អុលភ្លៀងចុះ

មក។ ជួនណា កាលពួកញាតិកំពុងនាំខ្ញុំទៅ ខ្ញុំចង់បានទឹកក្នុងកាលណា មហាមេឃក៏ញុំាងភ្លៀងឲ្យកើតក្នុងកាលនោះ។ កម្តៅក្តី សេចក្តីក្រហល់ក្រហាយក្តី មិនមានក្នុងសរីរៈរបស់ខ្ញុំឡើយ ធូលីក៏មិនមានក្នុងកាយរបស់ខ្ញុំ នេះជាផលនៃទានទឹក។ ក្នុងថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមានចិត្តស្អាតបរិសុទ្ធប្រាសចាកចិត្តលាមក មានអាសវៈទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីមិនមានទៀតឡើយ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីភទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃទានទឹក។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លិង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះឧទកទាយិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ ឧទកទាយិកាថេរិយាបទាន។

ឧទ្ទាន

សុមេធាថេរិយាបទាន ១ មេខលទាយិកាថេរិយាបទាន ១ មណ្ឌបទាយិកាថេរិយាបទាន ១ សង្កមនទាថេរិយាបទាន ១ នឡមាលិកាថេរិយាបទាន ១ ឯកបិណ្ឌបាតទាយិកាថេរិយាបទាន ១ កដច្ឆុភិក្ខទាយិកាថេរិយាបទាន ១ សត្តឧប្បលមាលិកាថេរិយាបទាន ១ បញ្ចទីបិកាថេរិយាបទាន ១ ឧទកទាយិកាថេរិយាបទាន ១ ក្នុងវគ្គនេះ មានគាថា ១១៨ ដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយរាប់ឃើញហើយ។

ចប់ សុមេធាវគ្គ ទី១។

ឯកុបោសថវគ្គ ទី២

ឯកុបោសថិកាថេរិយាបទាន ទី១

[១១] មានព្រះមហាក្សត្រមួយព្រះអង្គ ទ្រង់ព្រះនាមពន្ធុមៈ សោយរាជ្យក្នុងនគរពន្ធុមតី ព្រះអង្គរក្សាឧបោសថក្នុងថ្ងៃពេញបូណ៌មី។ សម័យនោះ ខ្ញុំជាកុម្ភទាសី នៅក្នុងទីនោះ ខ្ញុំបានឃើញសេនា ព្រមទាំងព្រះរាជាហើយក៏គិតយ៉ាងនេះថា សូម្បីស្តេច ក៏ទ្រង់លះបង់រាជសម្បត្តិ ហើយរក្សាឧបោសថ កម្មនោះ ពិតជាប្រកបដោយផល បានជាពួកជនរីករាយហើយ។ ខ្ញុំពិចារណានូវទុគ្គតិផង នូវសេចក្តីក្រីក្រផង ដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញា ក៏ញុំាងចិត្តឲ្យរីករាយ ហើយរក្សាឧបោសថ។ លុះខ្ញុំរក្សាឧបោសថ ក្នុងសាសនានៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិំង្ស ដោយ

កុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះ។ វិមានរបស់ខ្ញុំ ដែលកុសលធ្វើល្អហើយក្នុងទីនោះ មានកំពស់ទៅខាងលើមួយយោជន៍ ប្រដាប់ដោយផ្ទះកំពូលដ៏ប្រសើរ មានអាសនៈធំ ស្អិតស្អាងល្អហើយ។ ស្រីអប្សរមួយសែន តែងបម្រើខ្ញុំសព្វៗកាល ខ្ញុំរុងរឿងកន្លងលើសទេវតាទាំងឡាយដទៃសព្វៗកាល។ ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃទេវរាជ ៦៤ ដង បានជាមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិ ៣៦ ដង។ ខ្ញុំមានពណ៌ដូចជាមាស តែងអន្ទោលទៅក្នុងភពទាំងឡាយ ខ្ញុំជាស្រីប្រសើរ ក្នុងទីទាំងពួង នេះជាផលនៃឧបោសថ។ ខ្ញុំតែងបាននូវវត្ថុទាំងពួងនេះ គឺយានដំរី យានសេះ យានរថ ទាំងអស់នេះជាផលនៃឧបោសថ។ ខ្ញុំបាននូវវត្ថុទាំងពួង ជាវិការៈនៃមាស ជាវិការៈនៃប្រាក់ ជាវិការៈនៃកែវផលិក ជាវិការៈនៃកែវមានពណ៌ក្រហម។ ខ្ញុំបាននូវវត្ថុទាំងពួង គឺសំពត់កោសេយ្យពស្ត្រ និងសំពត់កម្ពលផង សំពត់សម្បកឈើ និងសំពត់អំបោះផង សំពត់មានថ្លៃដ៏ច្រើនផង។ ខ្ញុំបាននូវវត្ថុទាំងពួងនេះ គឺបាយ ទឹក ខាទនីយៈ សំពត់ និងសេនាសនៈ នេះជាផលនៃឧបោសថ។ ខ្ញុំបាននូវវត្ថុទាំងពួងនេះ គឺគ្រឿងក្រអូបដ៏ប្រសើរ និងកម្រងផ្កា លំអិតសម្រាប់លាប នេះជាផលនៃឧបោសថ។ ខ្ញុំបាននូវវត្ថុទាំងនេះ គឺផ្ទះមានកំពូល ប្រាសាទ មណ្ឌប ប្រាសាទមានដំបូលរលីង និងគុហា នេះជាផលនៃឧបោសថ។ ខ្ញុំមានអាយុ ៧ ឆ្នាំ អំពីកំណើត បានចូលទៅកាន់ផ្នួស មិនទាន់បានកន្លះខែ ក៏មានសម្រេចព្រះអរហត្ត ខ្ញុំមានអាសវៈទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីមិនមានទៀតឡើយ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃឧបោសថ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះឯកុបោសថិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ ឯកុបោសថិកាថេរិយាបទាន។

សលឡបុប្ផិកាថេរិយាបទាន ទី២

[១២] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាកិន្នរញី នៅក្បែរឆ្នេរស្ទឹងចន្ទភាគា គ្រានោះខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ជាទេវតាប្រសើរជាងទេវតា ព្រះអង្គប្រសើរជាងនរជន ទ្រង់កំពុងចង្ក្រម។ ខ្ញុំបានបេះផ្កាស្រល់ យកទៅថ្វាយព្រះសម្ពុទ្ធដ៏

បុសើរ ឯព្រះមហាវីរៈ ទ្រង់ហិតនូវផ្កាសុល់ ដែលមានក្លិនដូចជាទិព្វ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមវិបស្សី ជាលោកនាយក មានព្យាយាមធំ ទ្រង់បានទទួលយកហើយ កាលដែលខ្ញុំកំពុងតែសំឡឹងមើល ទ្រង់ក៏ហិតក្នុងកាលនោះ។ ខ្ញុំផ្គងអញ្ជលីថ្វាយបង្គំព្រះសម្ពុទ្ធ ទ្រង់បុសើរជាងសត្វជើងពីរ ខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យជ្រះថ្លា ឡើងទៅកាន់ភ្នំ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីភទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កាក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏បុសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានបុតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះសលឡបុប្ផិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយបុការដូច្នេះ។

ចប់ សលឡបុប្ផិកាថេរិយាបទាន។

មោទកទាយិកាថេរិយាបទាន ទី៣

[១៣] ខ្ញុំជាកុម្ភទាសី នៅក្នុងនគរពន្ធុមតី បានកាន់យកនូវចំណែក (នំអន្សម) របស់ខ្ញុំ ហើយទៅកាន់កំពង់ទឹក។ ខ្ញុំបានឃើញសមណៈមួយរូប ក្នុងទីពាក់កណ្តាលផ្លូវ លោកមានចិត្តស្ងប់ស្ងាត់ មានចិត្តតម្កល់មាំមួន ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានបុគេននំអន្សម ៣។ ខ្ញុំមិនដែលទៅកាន់វិនិបាតអស់ ២៩ កប្ប ដោយកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង។ ខ្ញុំធ្វើនូវកុសលហើយ ខ្ញុំបានទទួលសម្បត្តិទាំងអស់ ព្រោះបានធ្វើកុសលឲ្យជាសម្បត្តិ ខ្ញុំបានដល់នូវអចលបទ គឺព្រះនិព្វាន ព្រោះបុគេននំអន្សម ៣។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏បុសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានបុតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះមោទកទាយិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយបុការដូច្នេះ។

ចប់ មោទកទាយិកាថេរិយាបទាន។

ឯកាសនទាយិកាថេរិយាបទាន ទី៤

[១៤] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំជាស្រីកុងផ្កា នៅក្នុងនគរហង្សវតី មាតាបិតារបស់ខ្ញុំទាំងនោះបានទៅធ្វើការងារ។ កាលព្រះអាទិត្យកំពុងតុង់ជាក់ ខ្ញុំឃើញព្រះសម្ពុទ្ធ ជាសាមណៈកំពុងនិមន្តទៅតាមថ្នល់ ខ្ញុំក៏ក្រាលអាសនៈ។ ខ្ញុំក្រាលអាសនៈដោយកម្រាល មានព្រំដែលមានរោមវែង ៤ ធ្នាប់ និងកម្រាល ដែលធ្វើដោយរោមសត្វ វិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវជាដើម ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានពោលពាក្យនេះថា ផែនដីក្តៅណាស់ ឈរនៅពុំបាន ព្រះអាទិត្យកំពុងតុង់ជាក់ ខ្យល់ក៏មិនបក់ ទាំងភត្តកាល ក៏ជិតអស់។ បពិត្រព្រះមហាមុនី អាសនៈនេះ ខ្ញុំក្រាលហើយដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ សូមព្រះអង្គអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះគង់លើអាសនៈរបស់ខ្ញុំ។ ព្រះសមណៈមានព្រះទ័យទូន្មានហើយ មានព្រះទ័យបរិសុទ្ធ គង់លើអាសនៈនោះ ខ្ញុំទទួលយកបាត្រនៃព្រះអង្គ បានប្រគេនចង្ហាន់សមគួរដល់ការចំអិន។ ខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្ស ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តឹង្ស ដោយកុសលកម្ម ដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង។ វិមានរបស់ខ្ញុំល្អ ត្រូវផលនៃអ◌ាសនៈនិម្មិតហើយ ក្នុងឋានតាវត្តឹង្សនោះ មានកំពស់ ៦០ យោជន៍ មានទំហំ ៣០ យោជន៍។ បល្ល័ង្កផ្សេងៗ របស◌់ខ្ញុំ ជាវិការៈនៃមាស ជាវិការៈនៃកែវមណី ជាវិការៈនៃកែវផលិក ជាវិការៈនៃមាសមានពណ៌ក្រហម។ កម្រាលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមច្រាងទាំងពីរខាង បល្ល័ង្ករបស់ខ្ញុំតាំងនៅល្អហើយ ដោយកម្រាលដែលញាត់ដោយគរ និងកម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វដ៏វិចិត្រដោយរូបសត្វ មានសីហៈ និងខ្លាធំជាដើមផង ដោយកម្រាលដែលធ្វើដោយខិនមាសនិងសូត្រ ហើយចាក់ស្រេះដោយរតនៈ និងកម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ វិចិត្រដោយរោមសត្វសាហាវផង។ ខ្ញុំស្កប់ស្កល់ដោយការសើច និងការលេង កាលណាខ្ញុំចង់ទៅ ខ្ញុំក៏ទៅកាន់ទីដែលខ្ញុំប្រាថ្នា មួយអន្លើដោយបល្ល័ង្កដ៏ប្រសើរ (ក្នុងកាលនោះ)។ ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃទេវរាជ ៨០ ដង បានជាមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិ ៧០ ដង។ ខ្ញុំអន្ទោលទៅក្នុងភពតូចភពធំ តែងបាននូវភោគៈដ៏ច្រើន ខ្ញុំមិនដែលខ្វះខាតភោគៈឡើយ ជាផលនៃអាសនៈឯក។ ខ្ញុំតែងអន្ទោលទៅក្នុងភពពីរ គឺទេវតា និងមនុស្ស ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ភពដទៃឡើយ នេះជាផលនៃអាសនៈឯក។ ខ្ញុំតែងកើតក្នុងត្រកូលពីរ គឺក្សត្រ និងព្រាហ្មណ៍ ប្រកបដោយត្រកូលខ្ពស់ ក្នុងទីទាំងពួង នេះជាផលនៃអាសនៈឯក។ ខ្ញុំមិនស្គាល់ទោមនស្ស ដែលញុំាងចិត្តរបស់ខ្ញុំឲ្យក្តៅ ខ្ញុំមិនស្គាល់នូវភេទផ្សេងៗ នេះជាផលនៃអាសនៈឯក។ មេនំ ស្រីគម ស្រីកំពុងពេញលូងច្រើននាក់ តែងបម្រើខ្ញុំ ខ្ញុំទៅពីចង្កេះមួយទៅចង្កេះមួយ គឺគេពផ្លាស់ប្តូរគ្នា

មិនដែលដើរដី នេះជាផលនៃអាសនៈឯក។ ពួកស្រីដទៃផ្ទួតទឹកឲ្យខ្ញុំ ពួកស្រីដទៃឲ្យខ្ញុំបរិភោគភោជន ពួកស្រីដទៃប្រដាប់គាក់តែងឲ្យខ្ញុំ ពួកស្រីដទៃឲ្យខ្ញុំត្រកអរសព្វៗកាល។ ពួកស្រីដទៃលាបគ្រឿងក្រអូបឲ្យខ្ញុំ នេះជាផលនៃអាសនៈឯក។ កាលខ្ញុំនៅក្នុងមណ្ឌបក្តី នៅជិតគល់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី បល្ល័ង្កតែងកើតឡើង ព្រោះដឹងនូវតម្រិះរបស់ខ្ញុំ នេះភពទីបំផុតរបស់ខ្ញុំ ភពជាទីបំផុតនេះកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ថ្ងៃនេះខ្ញុំទំលាក់ចោលនូវរាជ្យ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីភទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានឲ្យទាន ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃអាសនៈឯក។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលអស់ហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះឯកាសនទាយិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ ឯកាសនទាយិកាថេរិយាបទាន។

បញ្ចទីបទាយិកាថេរិយាបទាន ទី៥

[១៥] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំជាស្រីអ្នកដំណើរ នៅក្នុងនគរហង្សវតី ខ្ញុំជាស្រីត្រូវការដោយកុសល តែងដើរទៅរកអារាម ទៅរកវិហារ។ ខ្ញុំបានឃើញដើមពោធិព្រឹក្សដ៏ឧត្តម ក្នុងថ្ងៃកាឡប័ក្ខ ហើយញុំាងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាចំពោះពោធិព្រឹក្សនោះ ក៏អង្គុយនៅក្រោមគល់នៃពោធិព្រឹក្ស។ ខ្ញុំតម្កល់ចិត្តគោរព ធ្វើនូវអញ្ជលីលើសិរ្សៈ ហើយរងនូវសោមនស្ស ក៏គិតយ៉ាងនេះ ក្នុងខណៈនោះថា បើព្រះពុទ្ធមានគុណរាប់មិនបាន មិនមានបុគ្គលផ្ទឹមស្មើមែន សូមឲ្យពោធិព្រឹក្សនេះ សម្តែងនូវបាដិហារ្យដល់អាត្មាអញ គឺសូមឲ្យពោធិព្រឹក្សភ្លឺស្វាង។ ដំណាលគ្នានឹងខ្ញុំកំពុងពិចារណា ពោធិព្រឹក្សក៏ភ្លឺស្វាង ក្លាយទៅជាពណ៌មាសទាំងអស់ ទិសទាំងពួងក៏រុងរឿងក្នុងខណៈនោះ។ ខ្ញុំអង្គុយក្រោមគល់ពោធិព្រឹក្សនោះ អស់ ៧ ថ្ងៃ ៧ យប់ ដល់ថ្ងៃទី ៧ ខ្ញុំបានបូជាប្រទីប។ ប្រទីបទាំង ៥ នោះ ក៏ភ្លឺរុងរឿងឡើង ព័ទ្ធអាសនៈ កាលនោះ ប្រទីបទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំភ្លឺរុងរឿង ដរាបដល់ព្រះអាទិត្យរះឡើង។ លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្ស ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តឹង្សដោយកុសលកម្ម ដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង។ ប្រាសាទរបស់ខ្ញុំដែលបុញ្ញកម្មធ្វើល្អហើយ

ក្នុងឋានតាវត្តឹង្សនោះ លោកហៅថា បញ្ចទីបប្រាសាទ មានកំពស់ ៦០ យោជន៍ មានទំហំ ៣០ យោជន៍។ ប្ទីបទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ មានចំនួនរាប់មិនអស់ តែងភ្លឺរុងរឿងជុំវិញ ភពទេវតាក៏ភ្លឺដោយពន្លឺប្ទីបនោះដែរ។ ខ្ញុំអង្គុយបែរមុខទៅកាន់ទិសខាងកើត បើខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីមើលខាងលើ ខាងក្រោម និងទិសទទឹង ខ្ញុំក៏ឃើញនូវវត្ថុទាំងអស់ដោយចក្ខុ។ ខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីឃើញនូវកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អធ្វើអាក្រក់ ដរាបណា គ្រឿងបិទបាំងក្នុងវត្ថុទាំងនោះ ទោះជាឈើ ឬភ្នំ ក៏មិនមានដរាបនោះ។ ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃទេវរាជ ៨០ ដង បានជាមហេសីនៃស្ដេចចក្រពត្តិ ១០០ ដង។ ខ្ញុំទៅកាន់កំណើតណាៗ ជាទេវតា ឬមនុស្ស ប្ទីបមានចំនួនមួយសែនភ្លឺជុំវិញខ្ញុំ។ លុះខ្ញុំច្យុតចាកទេវលោក មកកើតក្នុងផ្មាតា កាលខ្ញុំនៅក្នុងផ្ទៃមាតា ភ្នែករបស់ខ្ញុំមិនដែលធ្មេចឡើយ។ ប្ទីបចំនួនមួយសែន ដែលប្រកបដោយបុញ្ញកម្ម រមែងភ្លឺក្នុងផ្ទះជាទីប្រសូត នេះជាផលនៃប្ទីប ៥។ កាលភពជាទីបំផុត ដល់ព្រមហើយ ខ្ញុំញុំាងចិត្តឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ខ្ញុំឃើញព្រះនិព្វាន មិនមានជរា និងមរណៈ មានសេចក្ដីត្រជាក់។ ខ្ញុំមានអាយុ ៧ ឆ្នាំ អំពីកំណើត ក៏បានសម្រេចព្រះអរហត្ត ព្រះពុទ្ធទ្រង់ឲ្យឧបសម្បទាដល់ខ្ញុំ នេះជាផលនៃប្ទីប ៥។ កាលខ្ញុំនៅក្នុងមណ្ឌបក្តី ជិតគល់ឈើក្តី ក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី ប្ទីបតែងភ្លឺរុងរឿងសព្វៗកាល នេះជាផលនៃប្ទីប ៥។ ទិព្វចក្ខុរបស់ខ្ញុំ ស្អាតវិសេស ខ្ញុំជាស្រីឈ្លាសក្នុងសមាធិ ដល់នូវអភិញ្ញាបារមី នេះជាផលនៃប្ទីប ៥។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ទ្រង់មានចក្ខុ ខ្ញុំមានការប្រព្រឹត្តិធម៌ចប់ស្រេចហើយ មានសោឡសកិច្ចធ្វើរួចហើយ មិនមានអាសវៈ ជាស្រីមានប្ទីប ៥ សូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះបាទទាំងគូ។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានឲ្យទាន ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃប្ទីប ៥។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលអស់ហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្ដាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះបញ្ចទីបទាយិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ បញ្ចទីបទាយិកាថេរិយាបទាន។

នឡមាលិកាថេរិយាបទាន ទី៦

[១៦] កាលនោះឯង ខ្ញុំកើតជាកិន្នរញី នៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងចន្ទភាគា ខ្ញុំបានឃើញព្រះពុទ្ធជាព្រះសយម្ភូ ទ្រង់ប្រាសចាកធូលី ទ្រង់ឈ្នះកិលេស។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយខ្លាំង មានចិត្តត្រេកអរ ធ្វើនូវអញ្ជលី ហើយកាន់យកនូវកម្រងផ្កាបបុស ទៅបូជាចំពោះព្រះសយម្ភូ។ ខ្ញុំលះបង់រាងកាយជាកិន្នរញី បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តឹង្ស ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង។ ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃទេវរាជ ៣៦ ដង សេចក្តីប្រាថ្នាដោយចិត្តរបស់ខ្ញុំ រមែងកើតឡើង តាមសមគួរដល់សេចក្តីប្រាថ្នា។ ខ្ញុំបានជាអគ្គមហេសី នៃស្តេចចក្រពត្តិ ១០ ដង ព្រោះបានសន្សំកងកុសល ខ្ញុំតែងអន្ទោលទៅក្នុងភពទាំងឡាយ។ កុសលរបស់ខ្ញុំរមែងមាន ខ្ញុំបានចូលទៅកាន់ផ្នួស ថ្មនេះខ្ញុំជាស្រីគួរដល់ការបូជា ក្នុងសាសនានៃព្រះសក្យបុត្ត។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីភទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាព្រះពុទ្ធ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃកម្រងផ្កាបបុស។ ថ្មនេះ ខ្ញុំមានចិត្តស្អាត ប្រាសចាកចិត្តលាមក មានអាសវៈទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះភពថ្មីមិនមានទៀតឡើយ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះនឡមាលិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ នឡមាលិកាថេរិយាបទាន។

មហាបជាបតិគោតមីថេរិយាបទាន ទី៧

[១៧] ក្នុងសម័យមួយ ព្រះសម្ពុទ្ធជាប្រទីបនៃលោក ព្រះអង្គជាសារថីទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មាន ទ្រង់គង់នៅក្នុងកូដាគារសាលា ក្នុងមហាវ័ន ទៀបក្រុងវេសាលី។ កាលនោះ ភិក្ខុនីឈ្មោះមហាបជាបតិគោតមី ជាព្រះមាតុច្ឆានៃព្រះជិនស្រី នៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ជិតបុរីជាទីរីករាយនោះឯង។ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនី នៅក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនី ដែលមានចិត្តរួចស្រឡះ ចាកកិលេសចំនួន ៥០០ រូប ព្រះនាងមានចិត្តត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អញ (បើរស់នៅ) មិនបានទាន់ការបរិនិព្វាននៃព្រះសម្ពុទ្ធ នៃគូសាវ័ក នៃរាហុល អានន្ទ និងនន្ទទេ នឹងសុំអនុញ្ញាតព្រះលោកនាថជាមហេសី លះបង់នូវអាយុសង្ខារ ទៅកាន់ព្រះ

និព្វានភ្លាមៗ។ សេចក្តីត្រិះរិះរបស់នាងភិក្ខុនី ៥០០ រូបក្តី សេចក្តីត្រិះរិះរបស់នាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ មាននាងភិក្ខុនីឈ្មោះខេមាជាដើមនេះក្តី ក៏ដូចព្រះនាងគោតមីដែរ។ គ្រានោះ មានការកក្រើកផែនដី ទាំងផ្គរក៏លាន់ឮឡើង ទេវតាទាំងឡាយ ដែលអាស្រ័យនៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ក៏ត្រូវសេចក្តីសោកបៀតបៀន។ (ទេវតាទាំងនោះ) យំទួញ ញុំាងទឹកភ្នែកនិងសេចក្តីករុណា ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅក្នុងទីនោះ ភិក្ខុនីទាំងអស់ ចូលទៅជិតនាងគោតមីភិក្ខុនី ជាមួយនឹងទេវតាទាំងនោះ ហើយក្រាបចុះដោយសិរ្សៈទៀបបាទា ពោលនូវពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនៅក្នុងទីស្ងាត់ ត្រូវដំណក់ទឹកស្រោចស្រប់ហើយ ក្នុងទីនោះ។ បពិត្រព្រះនាងគោតមីជាម្ចាស់ ផែនដីនោះ កក្រើកញាប់ញ័រ ទាំងផ្គរក៏លាន់ឮឡើង ទាំងសេចក្តីខ្សឹកខ្សួល ពួកយើងក៏បានឮដែរ តើមានហេតុដូចម្តេច។ គ្រានោះ ព្រះនាងក៏ប្រាប់នូវហេតុទាំងអស់ ដែលនាងត្រិះរិះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីទាំងអស់ បានប្រាប់នូវហេតុដែលខ្លួនត្រិះរិះហើយដែរថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ ព្រះនិព្វានជាទីក្សេមយ៉ាងក្រៃលែង បើព្រះនាងពេញចិត្តហើយ បពិត្រព្រះនាង ដែលបានព្រះពុទ្ធអនុញ្ញាតហើយ យើងទាំងអស់គ្នានឹងនិព្វានដែរ។ យើងទាំងឡាយនឹងចេញចាកផ្ទះ ចាកភពជាមួយនឹងព្រះនាងដែរ យើងនឹងទៅកាន់ព្រះនិព្វានជាបុរីដ៏ឧត្តមជាមួយនឹងព្រះនាងទៀត។ កាលភិក្ខុនីទាំងឡាយ ពោលដើម្បីនិព្វានគ្រានោះ ព្រះនាងក៏ពោលថា ខ្ញុំនឹងថាអ្វី ហើយក៏ចេញទៅចាកលំនៅភិក្ខុនី ជាមួយនឹងភិក្ខុនីទាំងអស់ រួចពោលថា ទេវតាណា ដែលអាស្រ័យនៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ទេវតាទាំងនោះ សូមអត់ទោសដល់ខ្ញុំ ការឃើញលំនៅនាងភិក្ខុនីនេះ ជាការឃើញទីបំផុតរបស់ខ្ញុំ។ ជរាក្តី មច្ចុក្តី មិនមានក្នុងទីណា ការជួបប្រទះដោយសត្វ និងសង្ខារមិនជាទីស្រឡាញ់ក្តី ការព្រាត់ប្រាសចាកសត្វ និងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ក្តី មិនមានក្នុងទីណា ទីនោះហៅថា អសង្ខតៈ។ ពួកភិក្ខុនីជាឱរសរបស់ព្រះសុគត ដែលមិនទាន់ប្រាសចាករាគៈ បានស្តាប់នូវពាក្យនោះហើយ ត្រូវសេចក្តីសោកគ្របសង្កត់ ក៏ខ្សឹកខ្សួលថា ឱហ្ន៎! យើងទាំងឡាយ ជាបុគ្គលឥតបុណ្យ។ ទីលំនៅភិក្ខុនីនេះ បើវៀរចាកពួកភិក្ខុនីទាំងនោះហើយ ក៏នឹងសូន្យឈឹង ពួកនាងភិក្ខុនី ជាឱរសរបស់ព្រះជិនស្រី ក៏លែងប្រាកដ ដូចជាផ្កាយដែលមិនប្រាកដក្នុងពេលភ្លឺច្បាស់។ ព្រះនាងគោតមី នឹងទៅកាន់និព្វានជាមួយភិក្ខុនី ៥០០ រូប ដូចទន្លេគង្គាហូរទៅកាន់សាគរជាមួយស្ទឹង ៥០០ ដូច្នោះ។ ពួកឧបាសិកាដែលមានសទ្ធាចេញអំពីផ្ទះ ដើរទៅតាមច្រកបានឃើញព្រះនាងគោតមីនោះ ក៏ក្រាបទៀបបាទា ហើយពោលនូវពាក្យនេះថា ព្រះនាងម្ចាស់ ចូរជ្រះថ្លាក្នុងភោគៈដ៏ច្រើនចុះ ព្រះនាងមិនគួរ

លះបង់នូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយ ឲ្យនៅតែតទីពឹងហើយនិព្វានទេ ឧបាសិកាទាំងនោះ ត្រូវសេចក្ដីប្រាថ្នាគុបសង្កត់ហើយ ក៏យំរៀបរាប់ (យ៉ាងនេះ)។ ព្រះនាងគោតមីបានពោលវាចាដ៏ពីរោះ ដើម្បីបន្ទោបង់នូវសេចក្ដីសោករបស់ស្រីទាំងនោះថា ម្នាលកូនទាំងឡាយ នាងទាំងឡាយ មិនគួរយំសុកទេ ចុះនេះជាកាលគួរនាងទាំងឡាយសើចសប្បាយទេតើ។ ព្រោះសេចក្ដីទុក្ខខ្ញុំបានកំណត់ដឹងហើយ ហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខ ខ្ញុំវៀរស្ទះហើយ ព្រះនិព្វានជាទីរលត់ទុក្ខ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងមគ្គទៀត ខ្ញុំក៏បានអប់រំល្អហើយ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី១។

ព្រះសាស្ដា ខ្ញុំបំរើហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ភារៈដ៏ធ្ងន់ខ្ញុំបានដាក់ចុះហើយ តណ្ហាជាធម្មជាតិនាំសត្វទៅក្នុងភព ខ្ញុំក៏បានដកចោលហើយ។ ស្រីទាំងឡាយ ចេញចាកផ្ទះ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ណា ប្រយោជន៍ជាទីអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំងពួងនោះ ខ្ញុំក៏បានដល់ហើយ។ ព្រះពុទ្ធក្ដី ព្រះសទ្ធម្មរបស់ព្រះពុទ្ធនោះក្ដី ឋិតនៅមិនខ្វះខាត ដរាបណា កាលនេះ ជាកាលគួរដើម្បីខ្ញុំនឹងនិព្វានដរាបនោះ ម្នាលកូនស្រីទាំងឡាយ នាងទាំងឡាយ កុំសោកស្ដាយខ្ញុំឡើយ។ ព្រះកោណ្ឌញ្ញៈ ព្រះអានន្ទ ព្រះនន្ទ ព្រះរាហុល ព្រះជិនស្រី ព្រមទាំងព្រះសង្ឃ ចូរឋិតនៅជាសុខចុះ ទាំងពួកតិរ្ថិយដែលមានសេចក្ដីល្ងង់ខ្លៅសាបសូន្យហើយ ក៏ឋិតនៅជាសុខចុះ។ យសនៃវង្សរបស់ស្ដេចឱក្កាកៈ ចម្រើនឡើងហើយ ញាំញីនូវមារ ម្នាលកូនស្រីទាំងឡាយ ក្នុង (កាលនេះ) ជាសម្បត្តិកាល ដើម្បីឲ្យខ្ញុំនិព្វានហើយឬ។ ចាប់តាំងអំពីយូរយារមកហើយ សេចក្ដីប្រាថ្នាណា ដែលខ្ញុំតម្កល់ទុក (សេចក្ដីប្រាថ្នានោះ) នឹងសម្រេចក្នុងថ្ងៃនេះ កាលនេះ ជាកាលគួរទូងភេរី គឺសេចក្ដីត្រេកអរក្នុងធម៌ ម្នាលកូនស្រីទាំងឡាយ នាងទាំងឡាយ មានប្រយោជន៍អ្វីនឹងសម្រក់ទឹកភ្នែក។ បើនាងទាំងឡាយមានសេចក្ដីអាណិតខ្ញុំ ឬក៏ជាអ្នកកតញ្ញូនឹងខ្ញុំ នាងទាំងអស់គ្នា ចូរធ្វើព្យាយាមឲ្យមាំ ដើម្បីញុំាងព្រះសទ្ធម្មឲ្យតាំងនៅមាំចុះ។ ព្រះសម្ពុទ្ធដែលខ្ញុំអង្វរសុំហើយ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រទាននូវផ្នួសដល់ស្រីទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំនឹងត្រេកអរយ៉ាងណា នាងទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តតាមដំណើរនោះ យ៉ាងនោះចុះ។ ព្រះនាងគោតមី បានប្រៀនប្រដៅនូវពួកឧបាសិកាទាំងនោះយ៉ាងនេះហើយ ពួកភិក្ខុនីក៏ហែហម ហើយចូលទៅថ្វាយបង្គំព្រះសម្ពុទ្ធ បានពោលនូវពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះសុគត ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាព្រះមាតារបស់ព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់មានប្រាជ្ញា តែព្រះអង្គជាព្រះបិតានៃខ្ញុំព្រះអង្គ បពិត្រព្រះលោកនាថព្រោះព្រះអង្គទ្រង់ប្រទាននូវព្រះសទ្ធម្ម និងសេចក្ដីសុខ បពិត្រព្រះគោតម

ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះថា កើតអំពីព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះសុគត រូបកាយនៃព្រះអង្គនេះ ខ្ញុំឲ្យចម្រើនហើយ ធម្មកាយជាទីត្រេកអររបស់ខ្ញុំ ព្រះអង្គឲ្យចម្រើនហើយ។ ខ្ញុំម្ចាស់ឲ្យព្រះអង្គបៅទឹកក្សីរ ដែលរម្ងាប់នូវសេចក្ដីស្រេកឃ្លានមួយរំពេច ព្រះអង្គឲ្យខ្ញុំបៅទឹកក្សីរគឺធម៌ មានសេចក្ដីស្ងប់រម្ងាប់ជាទីបំផុត បព្រិតព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គមិនមានបំណុលដល់ខ្ញុំ ក្នុងការរក្សានូវចំណងទេ ស្រីទាំងឡាយចង់បានកូន កាលបន់ស្រន់ រមែងបានកូនប្រាកដដូចព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះអង្គជាឱរស មាតាណា របស់ស្ដេចជាធំជាងនរៈ មានស្ដេចមន្ធាតុជាដើម មាតានោះ គឺខ្ញុំព្រះអង្គ ដែលលិចចុះក្នុងសមុទ្ទគឺភព បានព្រះអង្គចម្លងហើយ ចាកសមុទ្ទគឺភព។ ព្រះនាមជាព្រះមាតា ជាព្រះមហេសីរបស់ស្ដេច គឺស្រីទាំងឡាយ តែងបានដោយងាយទេ ឯព្រះនាមថាព្រះពុទ្ធមាតានេះ គឺស្រីទាំងឡាយ សឹងបានដោយកម្រក្រពេក។ បពិត្រព្រះមហាវីរៈ ឯសេចក្ដីប្រាថ្នាជាដំបូងនោះ ខ្ញុំព្រះអង្គបានហើយ ដោយសារព្រះអង្គ សេចក្ដីប្រាថ្នាទាំងអស់នោះ ទោះតូចក្ដីធំក្ដី ព្រះអង្គបានបំពេញឲ្យហើយ។ ខ្ញុំម្ចាស់ សូមលះបង់នូវសាកសពនេះ ប្រាថ្នានឹងបរិនិព្វាន បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម ជានាយក ទ្រង់ធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខ សូមព្រះអង្គអនុញ្ញាតដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ។ សូមព្រះអង្គសណ្ដូកនូវព្រះបាទទាំងគូដ៏ទន់ល្មន់ដូចផ្កាឈូក ដេរដាសដោយស្នាមចក្រកង្រ និងទង់ ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្ដីស្រឡាញ់ចំពោះព្រះឱរស នឹងថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគូនោះ។ សរីរៈរបស់ព្រះអង្គ ប្រាកដស្មើដោយគំនរមាស ដែលប្រាកដក្នុងដែនកុរុ សូមព្រះអង្គធ្វើឲ្យជារាងកាយ គឺខ្ញុំព្រះអង្គឃើញបានដោយងាយ បពិត្រព្រះនាយក ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ជាទីស្ងប់រម្ងាប់។ ព្រះជិនស្រី ទ្រង់សម្ដែងនូវរាងកាយប្រកបដោយលក្ខណៈ ៣២ ប្រដាប់ដោយពន្លឺដ៏ល្អ ដូចព្រះអាទិត្យដ៏ស្រទន់នាអាកាស ក្នុងវេលាល្ងាច។ លំដាប់នោះ ព្រះនាងគោតមីនោះ ក្រាបចុះដោយសិរ្សៈទៀបព្រះបាទា ប្រាកដស្មើដោយផ្កាឈូករីក មានរស្មីដូចព្រះអាទិត្យទើបនឹងរះ ប្រដាប់ដោយចក្រ ហើយទូលថា ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំព្រះអង្គជាព្រះអាទិត្យរបស់នរជន ជាទង់ក្នុងអាទិច្ចត្រកូល ព្រះអង្គជាទីពឹងរបស់ខ្ញុំ ក្នុងកាលជាទីបំផុត ខ្ញុំមិនបានឃើញព្រះអង្គទៀតទេ។ បពិត្រព្រះអង្គជាកំពូលនៃលោក ធម្មតាស្ត្រីទាំងឡាយ ធ្វើនូវទោសទាំងពួង ហើយស្លាប់ទៅ បើទោសរបស់ខ្ញុំមានបន្តិចបន្តួច បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់ធ្វើសេចក្ដីករុណា សូមព្រះអង្គអត់ទោសនោះដល់ខ្ញុំ។ ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំសូមផ្ចួសរឿយៗ ដើម្បីស្រីទាំងឡាយ បើខ្ញុំមានទោស ក្នុងហេតុនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ប្រសើរជាងនរជន សូមព្រះអង្គអត់នូវទោសនោះ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ដែលខ្ញុំប្រៀនប្រដៅហើយ តាម

សេចក្ដីអនុញ្ញាតរបស់ព្រះអង្គ បើខ្ញុំទូន្មានមិនល្អក្នុងរឿងនោះទេ បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់មានសេចក្ដីអត់ធន់ និងមានព្យាយាម សូមព្រះអង្គអត់នូវទោសនោះដល់ខ្ញុំ។

(ព្រះសម្ពុទ្ធត្រាស់តបថា) តថាគតអត់ទោស ក្នុងហេតុដែលតថាគតមិនទាន់អត់ ប្រយោជន៍អ្វីក្នុងភព ដែលប្រដាប់ដោយគុណ តថាគតនឹងពោលនូវអ្វីដ៏លើសលុបជាងនាង ដែលពោលដើម្បីនិព្វាន។ កាលភិក្ខុសង្ឃរបស់តថាគត ស្អាតគ្រប់គ្រាន់ ភិក្ខុសង្ឃក៏គួរដើម្បីវៀរខ្លួនចេញចាកលោកនេះ ដូចកាលព្រះចន្ទ និងផ្កាយទាំងឡាយ ដល់នូវសេចក្ដីវិនាស ក្នុងកាលព្រះអាទិត្យរះឡើង ស្នាមព្រះចន្ទដែលគេឃើញច្បាស់ ក៏រលុបបាត់ទៅ។

ភិក្ខុនីដទៃ ក្រៅអំពីព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីនោះ ធ្វើប្រទក្សិណព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ដូចជាផ្កាយប្រព្រឹត្តទៅតាមព្រះចន្ទ ដើរប្រទក្សិណភ្នំសិនេរុ ហើយក្រាបចុះទៀបព្រះបាទា រួចឈររមិលមើលនូវព្រះភក្ត្រនៃព្រះសាស្ដានោះ។ ព្រះនាងបជាបតិគោតមីក្រាបទូលថា ភ្នែករបស់ខ្ញុំមិនធ្លាប់ឆ្អែតដោយការឃើញនូវព្រះអង្គ ត្រចៀករបស់ខ្ញុំ មិនធ្លាប់ឆ្អែតដោយភាសិតរបស់ព្រះអង្គ។ ចិត្តរបស់ខ្ញុំតែមួយប៉ុណ្ណោះ ដល់នូវសេចក្ដីឆ្អែត ដោយរសនៃធម៌ដ៏ពេញលេញ។

កាលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្លឺឡើង ក្នុងកណ្ដាលបរិស័ទ ទ្រង់បំបាត់នូវសេចក្ដីរឹងត្អឹងរបស់ជនអ្នកមានវាទៈ ពួកជនណាបានឃើញព្រះឱស្ឋ បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងនរៈ ជនទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាមានបុណ្យ។ ជនទាំងឡាយណា ថ្វាយបង្គំនូវព្រះបាទា មានព្រះអង្គុលីវែង មានព្រះនខាក្រហម មានព្រះបណ្ហិវែងល្អ បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់ដល់នូវទីបំផុតនៃសេចក្ដីសៅហ្មង ជនទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាមានបុណ្យ។ ជនទាំងឡាយណាស្ដាប់នូវពាក្យទាំងឡាយដ៏ពីរោះ ជាទីរីករាយចិត្ត ជាគ្រឿងជុតចោលនូវទោស ជាទីនាំមកនូវប្រយោជន៍ បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរជាងនរៈ ជនទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាមានបុណ្យ។ បពិត្រព្រះមហាវីរៈ ខ្ញុំជាស្រីមានបុណ្យជាអ្នកយកចិត្តទុកដាក់ ក្នុងការបូជានូវព្រះបាទារបស់ព្រះអង្គ ជាស្រីឆ្លងចាកផ្លូវលំបាកគឺសង្សារ តាមព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះអង្គមានសិរី។ លំដាប់នោះ ព្រះនាងគោតមី បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ជាស្រីមានវត្តល្អចំពោះភិក្ខុសង្ឃ រួចថ្វាយបង្គំព្រះរាហុល ព្រះអានន្ទ និងព្រះនន្ទ ហើយពោលនូវពាក្យនេះថា ខ្ញុំមានសេចក្ដីនឿយណាយក្នុងសាកសព ជាលំនៅរបស់រោគ ស្មើដោយលំនៅនៃសត្វមានពិស ជាគ្រឿងកំណត់នៃទុក្ខជាទីគោចរនៃជរា និងមរណៈ។ ជារូបដេរដាសដោយមន្ទិល គឺសាកសពផ្សេងៗ ជាអាយត្ត [ដែលពឹងផ្អែកអ្នកដទៃ ដែលឥតអំណាចលើខ្លួនឯង។]

នៃបុគ្គលដទៃ ជារូបប្រាសចាកអំណាច ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីព្រះនិព្វាន បពិត្រកូនទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយ ចូរសំគាល់ចុះ។ ព្រះនន្ទ និងព្រះរាហុលដ៏ចម្រើន ជាអ្នកមិនមានសេចក្តីសោក មិនមានអាសវៈ មានចិត្តនឹងធឹង មិនមានកម្រើក មានប្រាជ្ញា មានព្យាយាម គិតរំពឹងនូវធម៌ថា ថ្វើយ! សង្ខតធម៌ ជារបស់វិនាស ជារបស់មិនមានខ្លឹម មានឧបមាដូចដើមចេក ប្រាកដស្មើដោយកល់មាយា និងថុបណ្តើរកូនជារបស់តិចតួច មិនបានតាំងនៅយឺនយូរឡើយ។ ព្រះនាងគោតមីនេះ ជាព្រះមាតុច្ឆានៃព្រះជិនស្រី បានចិញ្ចឹមព្រះសម្ពុទ្ធ ដើរទៅកាន់សេចក្តីស្លាប់ក្នុងទីណា (ទីនោះ) មិនទៀង ត្រូវមានបច្ច័យតាក់តែងទាំងអស់។ ចំណែកឯព្រះអ◌ានន្ទ នៅជាសេក្ខបុគ្គល ជាប្អូនជាទីស្រលាញ់នៃព្រះជិនស្រី ព្រះអានន្ទនោះ បង្ហូរទឹកភ្នែកក្នុងទីនោះ ធ្វើនូវសេចក្តីករុណា ទួញយំខ្សឹកខ្សួលថា ព្រះនាងគោតមី ពោលលាទៅកាន់ព្រះនិព្វានហើយ មិនយូរប៉ុន្មានទេ ព្រះសម្ពុទ្ធក៏គង់ទៅកាន់ព្រះនិព្វានពុំខានដែរ ដូចភ្លើងមិនមានកំញម។ ព្រះនាងគោតមី បានមានព្រះសវនីយ៍ទៅកាន់ព្រះអានន្ទ ដែលកំពុងតែយំរៀបរាប់យ៉ាងនេះ ជាអ្នកមានវេទដ៏ជ្រៅដូចសាគរ ជាអ្នកយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការបម្រើព្រះសម្ពុទ្ធថា បពិត្រលោកកូន កាលបើកាលជាទីរីករាយ ប្រាកដហើយ លោកកូនមិនគួរសោយសោកទេ បពិត្រលោកកូន សេចក្តីស្លាប់របស់ខ្ញុំនោះ ជាកិច្ចចូលនៅកាន់ព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតវិញតើ។ បពិត្រលោកកូន ព្រះសាស្តាដែលលោកកូនបានទូលសុំហើយ ទ្រង់ក៏អនុញ្ញាតនូវផ្នួសដល់យើង បពិត្រលោកកូន ចូរលោកកូនកុំតូចចិត្តឡើយ ព្រោះសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយរបស់លោកកូនជាការមួយបរុកបដោយផល។ បទណាដែលពួកកត្ថិកាចារ្យជាន់ចាស់មិនបានយល់ បទនោះ សូម្បីពួកកុមារីដែលមានអាយុ ៧ ឆ្នាំ ក៏យល់ច្បាស់ហើយ។ លោកកូនចូររក្សាព្រះពុទ្ធសាសនាចុះ ការឃើញលោកកូន (គ្រានេះ) ជាកិច្ចទីបំផុត (របស់ខ្ញុំ) បពិត្រលោកកូន បុគ្គលទៅហើយមិនប្រាកដក្នុងទីណា ខ្ញុំនឹងទៅក្នុងទីនោះ។ ព្រះនាយក ជាកំពូលនៃលោកទ្រង់សម្ដងធម៌ផ្សាយទៅក្នុងកាលណា កាលនោះ ខ្ញុំជាស្ត្រីអនុគ្រោះ ខ្ញុំបានពោលនូវវាចាឲ្យពរថា បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សូមព្រះអង្គគង់ព្រះជន្មនៅអស់កាលយូរ បពិត្រព្រះមហាមុនី សូមព្រះអង្គគង់នៅអស់មួយកប្បចុះ សូមព្រះអង្គកុំមានជរា និងមរណៈ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោកទាំងអស់។ ព្រះពុទ្ធនោះ ទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំ ដែលជាអ្នកក្រាបទូលដូច្នោះ នូវពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងថ្វាយបង្គំយ៉ាងណា ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ គេមិនដែលថ្វាយបង្គំ យ៉ាងនោះទេ។

ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ជាសព្វញ្ញូ បុគ្គលគប្បីថ្វាយបង្គំដោយប្រការដូចម្តេច ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ បុគ្គលមិនគប្បីថ្វាយបង្គំ តើដោយប្រការដូចម្តេច ព្រះអង្គដែលខ្ញុំសួរហើយ សូមប្រាប់នូវហេតុនោះឲ្យទាន។

នាងចូរមើលនូវសាវ័កទាំងឡាយ ដែលមានព្យាយាមតឹងតែង មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន មានសេចក្តីប្រឹងប្រែងដ៏មាំជានិច្ច ជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា នេះឈ្មោះថា ការថ្វាយបង្គំនូវព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ។

លំដាប់នោះ ខ្ញុំទៅកាន់លំនៅភិក្ខុនីតែម្នាក់ឯង ក៏គិតយ៉ាងនេះថា ព្រះលោកនាថ ទ្រង់ដល់នូវទីបំផុតនៃភព ទ្រង់ពេញព្រះហឫទ័យនឹងបរិស័ទដែលព្រមព្រៀងគ្នា។ ណ្ហើយចុះ ខ្ញុំនឹងបរិនិព្វាន កុំឲ្យឃើញនូវវិបត្តិនោះ ខ្ញុំគិតយ៉ាងនេះហើយ ក៏ឃើញនូវព្រះពុទ្ធ ជាឥសីទី ៧។ ខ្ញុំក្រាបទូលនូវកាលបរិនិព្វានរបស់ខ្ញុំ ចំពោះព្រះនាយក លំដាប់នោះ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងចូរដឹងនូវកាលជាទីបរិនិព្វានចុះ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

ពួកជនពាលណា ដល់នូវសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការត្រាស់ដឹងនូវធម៌ នៃស្ត្រីទាំងឡាយ បពិត្រព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងចូរសម្តែងនូវឫទ្ធិ ដើម្បីកំចាត់បង់នូវទិដ្ឋិនៃពួកជនពាលនោះ។

គ្រានោះ ព្រះនាងគោតមី ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះសម្ពុទ្ធ ហើយហោះឡើងទៅឯអាកាស សម្តែងនូវឫទ្ធិដ៏ច្រើនជាអនេក តាមពុទ្ធានុញ្ញាត គឺស្ត្រីតែម្នាក់ធ្វើឲ្យទៅជាច្រើនអ្នកក៏បាន ស្ត្រីច្រើននាក់ ធ្វើឲ្យទៅជាម្នាក់ក៏បាន ទៅកាន់ទីវាល ជាទីខាងក្រៅ ខាងក្រៅជញ្ជាំង ខាងក្រៅភ្នំក៏បាន ដើរទៅមិនទើសទាក់ មុជចុះក្នុងផែនដីក៏បាន ដើរលើទឹកមិនបែកធ្លាយទឹក ហាក់ដូចជាដើរលើផែនដីក៏បាន។ ទៅទាំងភ្នែនលើអាកាស ដូចជាសត្វស្លាបក៏បាន ញុំាងអំណាចកាយឲ្យអណ្តែតទៅ ដរាបដល់លំនៅនៃព្រហ្មក៏បាន។ យកភ្នំសិនេរុធ្វើជាដងឆ័ត្រ យកផែនដីធំធ្វើជាឆ័ត្រ បង្វិលដងឆ័ត្រ បាំងដើរលើផ្ទៃអាកាស។ ធ្វើនូវលោកឲ្យរុងរឿង ដូចជាព្រះអាទិត្យ ៦ រះឡើងផង ធ្វើនូវលោកនោះ ឲ្យជាកម្រងសំណាញ់ ដូចជានៅលើភ្នំយុគន្ធរផង។ កាន់យកនូវវត្ថុទាំងពួងគឺ ដើមមុច្ចលិន្ទ ថ្មធំ ភ្នំសិនេរុ ដើមមន្ទារ និងដើមទទ្ទរៈទាំងឡាយ ដោយក្តាប់ដៃមួយ ដូចជាកាន់គ្រាប់ស្ពៃ។ បិទបាំងព្រះអាទិត្យ ព្រះចន្ទ្រ ដោយចុងម្រាម ទ្រនូវព្រះចន្ទ ព្រះអាទិត្យ

មួយពាន់ ដូចជាទ្រនូវគ្រឿងប្រដាប់ក្បាល ទ្រនូវទឹកក្នុងសមុទ្រទាំង ៤ ដោយដៃម្ខាង ញុំាងភ្លៀងធំមានអាការដូចជាទឹក ហូរអំពីភ្នំយុគន្ធរឲ្យបង្អុរចុះ។ ព្រះនាងគោតមីនោះ បាននិម្មិតជាស្រុចចក្រពត្តិ ព្រមទាំងបរិស័ទ សម្តែងនូវអត្តភាពជាគ្រុឌផង ដំរីផង សីហៈផង បន្លឺនូវសម្រែកលើផ្ទៃអាកាស។ ព្រះនាងតែម្នាក់ឯង និម្មិតនូវពួកភិក្ខុនីដ៏ច្រើនប្រមាណមិនបាន ហើយឲ្យបាត់ទៅវិញ នៅតែម្នាក់ឯង ទើបពោលនឹងព្រះមុនីថា បពិត្រព្រះមហាវីរៈ ខ្ញុំជាមាតុច្ឆារបស់ព្រះអង្គ ជាស្ត្រីអ្នកធ្វើតាមនូវសាសនារបស់ព្រះអង្គ បានសម្រេចប្រយោជន៍របស់ខ្លួនហើយ បពិត្រព្រះអង្គមានចក្ខុ ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទាទាំងគូ។ ព្រះនាងគោតមីនោះ លុះសម្តែងឫទ្ធិផ្សេងៗហើយ ក៏ចុះចាកផ្ទៃអាកាស មកថ្វាយបង្គំព្រះសម្ពុទ្ធជាពន្លឺនៃលោក ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ រួចក្រាបទ្ូលថា បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំកើតមកបានអាយុ ១២០ ហើយ បពិត្រព្រះមហាវីរៈ ខ្ញុំល្មមប៉ុណ្ណេះហើយ បពិត្រព្រះនាយក ខ្ញុំនឹងបរិនិព្វាន។ គ្រានោះ បរិស័ទទាំងពួងនោះ មានសេចក្តីអស្ចារ្យក្រពេក ផ្គងអញ្ជលី ហើយពោលថា បពិត្រព្រះនាងមានឫទ្ធិថ្លឹងពុំបាន មានព្យាយាម កិច្ចទាំងពួង ព្រះនាងបានធ្វើហើយ។

ព្រះជិនស្រីព្រះនាមបទុមុត្តរៈ មានបញ្ញាចក្ខុក្នុងធម៌ទាំងពួង ជានាយក ទ្រង់ត្រាស់ឡើងក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលនៃអាមាត្យ ក្នុងនគរហង្សវតី ជាត្រកូលបរិបូណ៌ដោយឧបការៈទាំងពួង ដ៏ស្តុកស្តម្ភមាំមួន មានទ្រព្យច្រើន។ ក្នុងកាលមួយ ខ្ញុំទៅជាមួយនឹងបិតា មានពពួកខ្ញុំស្រីចោមរោម មានបរិវារច្រើន ចូលទៅគាល់ព្រះសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ព្រះអង្គប្រសើរជាងនរៈ។ ខ្ញុំបានឃើញព្រះជិនស្រីមិនមានអាសវៈ ប្រាកដស្មើដោយព្រះអាទិត្យ ក្នុងសរទកាល ដ៏ដេរដាសដោយកម្រងគីរស្មី ទ្រង់បង្អុរចុះនូវភ្លៀងគឺធម៌ ដូចជាព្រះតន្ទ្រ។ ខ្ញុំញុំាងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា បានស្តាប់សុភាសិតនៃព្រះពុទ្ធនោះ ព្រះអង្គជានាយកនៃនរៈ ទ្រង់តាំង នូវនាងភិក្ខុនី ជាព្រះមាតុច្ឆាក្នុងទីដ៏ប្រសើរលើស។ លុះខ្ញុំស្តាប់ហើយ ក៏បានថ្វាយនូវមហាទានផង នូវបច្ច័យដ៏ច្រើនផង ដល់ព្រះសម្ពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរជាងនរជនអង្គនោះ ទ្រង់ជាគាទិបុគ្គល ព្រមទាំងព្រះសង្ឃ អស់ ៧ ថ្ងៃ រួចខ្ញុំក្រាបចុះទៀបព្រះបាទា ហើយប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ។

លំដាប់នោះ ព្រះពុទ្ធជាឥសីទី ៧ បានពោលក្នុងបរិស័ទច្រើនថា ស្ត្រីណាបានញុំាងព្រះលោកនាយក ព្រមទាំងព្រះសង្ឃឲ្យឆាន់ អស់ ៧ ថ្ងៃ តថាគតនឹងសរសើរនូវស្ត្រីនោះ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវពាក្យដែលតថាគតនឹងសម្តែងដូចតទៅនេះ។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីភទ្ទកប្ប

នេះ ព្រះសាស្ដា ព្រះនាមគោតម ទ្រង់សម្ភពក្នុងត្រកូលក្សត្រឱក្កាកៈ នឹងត្រាស់ឡើងក្នុងលោក។ ស្ត្រីនោះ នឹងបានជាឱរស ជាអ្នកទទួលមត៌កក្នុងធម៌នៃព្រះពុទ្ធនោះ ជាធម្មនិម្មិត ឈ្មោះនាង គោតមី នឹងបានជាសាវិកានៃព្រះសាស្ដាអង្គនោះ។ នាងគោតមីនេះ ជាព្រះមាតុច្ឆា ជាអ្នករក្សានូវជីវិតនៃព្រះពុទ្ធនោះ នឹងបាននូវទីដ៏ប្រសើរ លើសជាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ជាអ្នកដឹងនូវរាត្រីដ៏វែង (មានអាយុវែង)។ គ្រានោះ ខ្ញុំស្ដាប់នូវព្រះពុទ្ធដីកានោះ ក៏មានចិត្តរីករាយ បានបម្រើនូវព្រះជិនស្រី ដោយបច្ច័យទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់ជីវិត តមក ខ្ញុំក៏ធ្វើមរណកាល។ ខ្ញុំបានទៅកើតក្នុងពួកទេវតាជាន់តាវត្តឹង្ស សម្រេចនូវសេចក្ដីប្រាថ្នាទាំងពួង បានគ្របសង្កត់នូវទេវតាទាំងឡាយ ដទៃដោយអង្គ ១០ យ៉ាង គឺដោយរូប សំឡេង ក្លិន រស សម្ផស្ស អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ យស។ មួយទៀត ខ្ញុំឈ្នះឈ្នាន រុងរឿង ដោយអធិបតេយ្យ (ជាគម្រប់ ១០) ខ្ញុំបានជាមហេសីរបស់ព្រះឥន្ទ្រ ក្នុងឋាននោះ។ ខ្ញុំត្រូវខ្យល់ គឺកម្មបក់ផាត់ទៅ អន្ទោលទៅក្នុងសង្សារ បានទៅកើតក្នុងស្រុកទាសគ្រាម ក្នុងដែននៃស្ដេចឈ្មោះកាសិកៈ។ គ្រានោះ ខ្ញុំប្រុស ៥០០ នាក់ ឥតខ្វះខាត នៅក្នុងស្រុកនោះ ជនណាជាធំជាងជនទាំងពួង ក្នុងស្រុកនោះ ខ្ញុំបានជាប្រពន្ធរបស់ជននោះ។ ភិក្ខុប្រាំរយអង្គរបស់ព្រះសយម្ភូ បានចូលទៅកាន់ស្រុកនោះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ខ្ញុំព្រមទាំងញាតិទាំងអស់ ឃើញភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មានចិត្តត្រេកអរ ខ្ញុំព្រមទាំងប្ដី មានចិត្តជ្រះថ្លា បានធ្វើកុដិប្រាំរយខ្នង (ប្រគេន) ចូលទៅបម្រើអស់ ៤ ខែ ហើយប្រគេននូវត្រៃចីវរ។ ខ្ញុំព្រមទាំងប្ដី លុះច្យុតចាកអត្តភាពនោះ បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តឹង្ស ឥឡូវនេះ ខ្ញុំកើតក្នុងបូរីឈ្មោះទេវទហៈ ក្នុងភពជាទីបំផុត។ ព្រះបិតារបស់ខ្ញុំជាសាក្យៈ ព្រះនាមអញ្ជនៈ ព្រះមាតារបស់ខ្ញុំ ព្រះនាមសុលក្ខណា លំដាប់នោះ ខ្ញុំបានទៅកាន់ដំណាក់ (អគ្គទេពី) នៃព្រះរាជាព្រះនាមសុទ្ធោទនៈ ក្នុងក្រុងកបិលពស្ដុ។ ស្ត្រីទាំងអស់ កើតក្នុងសាក្យត្រកូល បានទៅកាន់ដំណាក់ (ស្រំស្នំ) របស់ព្រះបាទសុទ្ធោទនៈនោះ ខ្ញុំប្រសើរជាងស្ត្រីទាំងអស់ បានជាអ្នករក្សានូវព្រះជិនស្រី។ ព្រះសម្ពុទ្ធនោះ ជានាយក ជាបុត្ររបស់ខ្ញុំ ទ្រង់ចេញទៅបព្វជ្ជា លុះកាលជាខាងក្រោយ ខ្ញុំក៏ចេញទៅបួសជាមួយ នឹងស្ត្រីប្រាំរយនាក់។ ខ្ញុំបានពាល់ត្រូវនូវសន្តិសុខ ជាមួយនឹងពួកនាងសាកិយានីទាំងឡាយ ជាស្ត្រីមានព្យាយាម ក្នុងកាលនោះ ជន ទាំងឡាយណា ជាស្វាមីរបស់យើងក្នុងជាតិមុន។ ជនទាំងនោះ ជាអ្នកធ្វើបុណ្យ អ្នកធ្វើលទ្ធិដ៏ធំ ដែលព្រះសុគតអនុគ្រោះហើយ ក៏បាននូវព្រះអរហត្ត។

ភិក្ខុនីទាំងឡាយដទៃ ក្រៅអំពីព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីនោះ ហោះទៅកាន់ផ្ទៃអាកាស មានឫទ្ធិច្រើន រុងរឿងដូចជាផ្កាយប្រជុំគ្នា សម្រង

ឫទ្ធិជាអនេក ជាស្ត្រីសិក្សាក្នុងបុញ្ញកម្មទាំងឡាយ ដូចជាជាងមាសធ្វើនូវគ្រឿងប្រដាប់ដ៏ប្រកៗ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ សម្តែងនូវបាដិហារ្យផ្សេងៗ ជាច្រើន ញុំាងព្រះមុនីដ៏ប្រសើរដូចជាព្រះអាទិត្យ ព្រមទាំងបរិស័ទឲ្យត្រេកអរ។ ចុះអំពីផ្ទៃអាកាស មកថ្វាយបង្គំព្រះពុទ្ធ ជាឥសីទី ៧ លុះព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរជាងនរៈ ទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ ក៏គង់ក្នុងទីដដែលវិញ រួចទូលថា បពិត្រព្រះមហាវីរៈ ព្រះនាងគោតមី បានអនុគ្រោះខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នា ពួកខ្ញុំព្រះអង្គបានព្រះនាងគោតមីនោះ អប់រំដោយបុណ្យទាំងឡាយ ក៏បានដល់នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ។ កិលេសទាំងឡាយ ពួកខ្ញុំម្ចាស់ដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ពួកខ្ញុំម្ចាស់ដកចោលហើយ ពួកខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ពួកខ្ញុំម្ចាស់មកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ពួកខ្ញុំម្ចាស់បានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ពួកខ្ញុំម្ចាស់បានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង អភិញ្ញា ៦ នេះ ពួកខ្ញុំម្ចាស់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ពួកខ្ញុំម្ចាស់ជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងឫទ្ធិផងស្ទាត់ក្នុងទិព្វសោតធាតុ និងចេតោបរិយញ្ញាណផង។ ពួកខ្ញុំម្ចាស់ ដឹងនូវបុព្វេនិវាសៈ ជម្រះនូវទិព្វចក្ខុ អស់អាសវៈទាំងពួងហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀត មិនមានឡើយ។ បពិត្រព្រះមហាវីរៈ ញាណរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ កើតឡើងក្នុងសំណាក់នៃព្រះអង្គ រមែងមានក្នុងអត្ថផង ក្នុងធម៌ផង ក្នុងនិរុត្តិផង ក្នុងបដិភាណផង។ បពិត្រព្រះនាយក ពួកខ្ញុំព្រះអង្គមានមេត្តាចិត្តបានបម្រើព្រះអង្គហើយ បពិត្រព្រះមហាមុនី សូមព្រះអង្គអនុញ្ញាតពួកខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់ដើម្បីបរិនិព្វាន។ ព្រះជិនស្រីទ្រង់ត្រាស់ថា តថាគតនឹងពោលដូចម្តេច ចំពោះនាងទាំងឡាយ ដែលចេះតែទទូចនិយាយយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ សុំបរិនិព្វានឥឡូវនេះ (កាលបើយ៉ាងនេះ) នាងទាំងឡាយ ចូរសំគាល់នូវកាលគួរដើម្បីនិព្វានចុះ។ កាលនោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ មានព្រះនាងគោតមីជាដើម ថ្វាយបង្គំព្រះជិនស្រី ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយដើរទៅ។ ព្រះលោកនាយក ជាកំពូលនៃលោក ជាអ្នកប្រាជ្ញ មួយអន្លើដោយពួកជនដ៏ច្រើន បានស្តេចទៅតាមព្រះមាតុច្ឆាដរាបដល់បន្ទប់។ គ្រានោះឯង ព្រះនាងគោតមី ក្រាបចុះទៀបព្រះបាទាទាំងគូនៃព្រះលោកពន្ធុ ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនីទាំងអស់នុ៎ះ នេះឈ្មោះថាការថ្វាយបង្គំនូវព្រះបាទជាទីបំផុត។

ការឃើញព្រះលោកនាថនៃខ្ញុំនេះ ជាការឃើញទីបំផុត ខ្ញុំនឹងមិនបានឃើញនូវព្រះភក្ត្ររបស់ព្រះអង្គ ដែលមានអាការមិនស្លាប់ ទៀតឡើយ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម ការថ្វាយបង្គំរបស់ខ្ញុំ ចំពោះព្រះបាទា

របស់ព្រះអង្គដ៏ទន់ល្វន់ នឹងមិនមានទៀតឡើយ បពិត្រព្រះអង្គជាកំពូលនៃលោក ខ្ញុំនឹងទៅកាន់ព្រះនិព្វានក្នុងថ្ងៃនេះ។ (ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់តបថា) ព្រះនាងនឹងមានប្រយោជន៍អ្វី ដោយរូបក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ព្រោះរូបទាំងអស់នុ៎ះ សុទ្ធតែមានបច្ច័យតាក់តែង ជារបស់មិនមាំមួន ជារបស់ស្លួចស្តើង។ ព្រះនាងគោតមីនោះ ទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនី មួយអន្លើដោយភិក្ខុនីទាំងនោះ អង្គុយពែនជើងលើអាសនៈប្រសើរ។ គ្រានោះ ឧបាសិកាទាំងឡាយក្នុងទីនោះ ជាអ្នកស្រឡាញ់ព្រះពុទ្ធសាសនា បានឮដំណឹងព្រះនាងគោតមី ក៏ទៅថ្វាយបង្គំព្រះបាទា។ យកដៃគក់ទ្រូង យំសោក គួរអាណិត សោយសោក ផ្តួលខ្លួនលើផែនដី ដូចជាវល្លិដែលគេកាត់ឫស៍គល់ពោលដូច្នេះថា បពិត្រព្រះនាងជាទីពឹងទីរលឹក ព្រះនាងកុំលះបង់នូវយើងទាំងឡាយ ទៅកាន់ព្រះនិព្វានឡើយ យើងទាំងអស់គ្នា ក្រាបចុះដោយសិរ្ស: សូមអង្វរឃាត់។ ឧបាសិកាណា មានសទ្ធា មានបញ្ញា ជាប្រធាននៃស្រីទាំងនោះ ព្រះនាងគោតមី បានពោលនូវពាក្យនេះ នឹងឧបាសិកានោះ ដែលកំពុងច្របាច់ព្រះសិររបស់ព្រះនាងថា នែកូនស្រី កុំពិលាបឡើយ ព្រោះការយំសោក ជាហេតុនាំឲ្យប្រព្រឹត្តទៅតាមនូវអន្ទាក់នៃមារទេ រូបទាំងអស់ ដែលមានបច្ច័យប្រជុំតាក់តែងហើយ សុទ្ធតែមិនទៀង មានការព្រាត់ប្រាសជាទីបំផុត ជារបស់នាំឲ្យចលាចល។ លំដាប់នោះ ព្រះនាងលះបង់នូវពួកឧបាសិកាទាំងនោះ ចូលកាន់បឋមជ្ឈានដ៏ឧត្តម ទុតិយជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន។ ចូលកាន់អាកាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន វិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន អាកិញ្ចញ្ញាយតនជ្ឈាន នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន តាមលំដាប់។ ព្រះនាងគោតមី ចូលកាន់ឈានទាំងឡាយ ជាបដិលោមតាំងពីចតុត្ថជ្ឈាន មកដល់បឋមជ្ឈាន។ ព្រះនាងគោតមីមិនមានអាសវៈ ចេញពីចតុត្ថជ្ឈាននោះហើយ ក៏និព្វាន ដូចជាប្រទីបអស់ប្រេះ ការកម្រើកផែនដីដ៏ធំ ក៏កើតមានឡើង ផ្កុកបន្ទោរ ក៏ផ្ទៀលឆ្វាត់ធ្លាក់ចុះពីអាកាស។ ទាំងផ្គរក៏លាន់ឮគគ្រឹកគគុង ទេវតាទាំងឡាយក៏យំខ្សឹកខ្សួល ភ្លៀងផ្កាក៏ធ្លាក់ចុះអំពីអាកាស មកកាន់ផែនដី។ សុចភ្នំឈ្មោះសិនេរុ ក៏កញ្រើកញាប់ញ័រ ដូចអ្នករបាំក្នុងកណ្តាលរឿណរង្គ ទាំងសាគរក៏សុក ហាក់ដូចជាមានសេចក្តីសោកគ្របសង្កត់។ ទេវតា នាគ អសុរ ព្រហ្ម មានសេចក្តីសង្វេគ បានពោលក្នុងខណៈនោះថា ឱហ្ន៎ សង្ខារទាំងឡាយមិនទៀងទេ ដូចយ៉ាងព្រះនាងគោតមីនេះ គង់ដល់នូវការរលាយបាត់ទៅ។ ស្រីទាំងឡាយណា ជាអ្នកធ្វើតាមសាសនានៃព្រះសាស្តាចោមរោមព្រះនាងគោតមីនេះ ស្រីទាំងនោះ មិនមានឧបាទាន និព្វានហើយ ដូចជាអណ្តាតប្រទីបដែលរលត់។ ហី! ការប្រកប មានសេចក្តីព្រាត់ប្រាស់ជាទីបំផុត ហី! រូបទាំងពួងដែលបច្ច័យតាក់តែងហើយ សុទ្ធតែមិន

ទៀង ហ៎! ជីវិត មានសេចក្តីវិនាសជាទីបំផុត មានសេចក្តីខ្ជីកខ្សួល ដូច្នេះឯង។ លំដាប់នោះ ទេវតា ព្រហ្ម ចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធជាគសីទី ៧ ធ្វើនូវការបព្រឹត្តិ ទៅតាមធម្មតាលោក ដ៏សមគួរតាមកាល។ គ្រានោះ ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទ ដែលមានវេទដ៏ជ្រៅដូចសាគរថា ម្នាលអានន្ទ អ្នកចូរទៅប្រាប់នូវបរិនិព្វានរបស់ព្រះមាតា ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទមានសេចក្តីទុក្ខ មានភ្នែកពេញដោយទឹកភ្នែក មានសំឡេងរអាក់រអួល ពោលថា ភិក្ខុទាំងឡាយណា នៅក្នុងទិសខាងកើត ខាងត្បូង ខាងលិច ខាងជើង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ចូរប្រជុំគ្នា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នាងភិក្ខុនីនោះ ជាព្រះមាតារបស់ខ្ញុំ ជាឱរសរបស់ព្រះសុគត។ ព្រះនាងគោតមីណា ថ្វាយបង្គំព្រះសរីរៈរបស់ព្រះមុនីជាទីបំផុតដោយការផ្ចិតផ្ចង់ ព្រះនាងគោតមីនោះ ទៅហើយ កាន់ទីស្ងប់រម្ងាប់គឺព្រះនិព្វាន ដូចជាផ្កាយបាត់ទៅ ក្នុងកាលជាទីរះឡើងនៃព្រះអាទិត្យ។ ព្រះលោកនាយកសូម្បីមានព្រះនេត្រ ៥ មិនឃើញ (នូវគតិរបស់ព្រះនាងបជាបតិគោតមី) ទីស្ងប់រម្ងាប់ណា ព្រះនាងបជាបតិគោតមីភិក្ខុនី តម្កល់ទុកនូវឈ្មោះថាពុទ្ធមាតា ទៅហើយ កាន់ទីស្ងប់រម្ងាប់នោះ។ បុគ្គលណា មានជំនឿចំពោះព្រះសុគត ម្យ៉ាងទៀត សិស្សណារបស់ព្រះមហាមុនី សិស្សនោះ ជាឱរសរបស់ព្រះសុគត ចូរធ្វើសក្ការៈដល់ព្រះពុទ្ធមាតាចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីនៅក្នុងទីឆ្ងាយក្រៃពេក លុះឮដំណឹងនោះ ក៏មកដោយរហ័ស ភិក្ខុពួកខ្លះ មកដោយពុទ្ធានុភាព ភិក្ខុពួកខ្លះ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយ ក៏មកដោយឫទ្ធិ។ ព្រះនាងគោតមី ផ្ទំលើគ្រែណា ជនទាំងឡាយ លើកនូវគ្រែនោះ ដាក់ក្នុងផ្ទះកំពូលដ៏បវរ ជាទីរីករាយដ៏ស្អាត ជាវិការៈនៃមាសទាំងអស់។ លោកបាលទាំង ៤ ក៏សែងដោយស្មាទាំងឡាយ ទេវតាដ៏សេស មានព្រះឥន្ទ្រជាដើម ក៏បានចាប់កាន់ផ្ទះកំពូល។ ផ្ទះកំពូលទាំងអស់ មានចំនួន ៥០០ ខ្នង ដែលព្រះវិស្សុកម្មទេវបុត្រនិម្មិតហើយ មានពណ៌ដូចជាព្រះអាទិត្យ ក្នុងសរទកាល។ ភិក្ខុនីទាំងអស់ សិងនៅលើគ្រែក្នុងទីនោះ ទេវតាទាំងឡាយ សែងគ្រែលើស្មានាំចេញទៅតាមលំដាប់។ ផ្ទៃអាកាសបិទបាំងដោយពិតានទាំងអស់ ព្រះចន្ទ្រ ព្រះអាទិត្យ និងផ្កាយ សឹងមានស្នាមសុទ្ធតែមាសទាំងអស់។ ទង់ទាំងឡាយ ជាអនេកដ៏វិចិត្រ ដូចជាអាវផ្កា ដែលគេលើកឡើងហើយ មានផ្កាឈូកធ្លាក់ចុះអំពីអាកាស ផ្កាផុសឡើងអំពីផែនដី។ ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យក៏ប្រាកដ ទាំងផ្កាយក៏រុងរឿង ព្រះអាទិត្យត្រង់ជាក់ តែមិនក្តៅដូចព្រះចន្ទ្រ។ ទេវតាទាំងឡាយ ក៏បូជាដោយគ្រឿងក្រអូប កម្រងផ្កាជាទិព្វ មានក្លិនឈ្ងុយឈ្ងប់ផង ដោយគ្រឿងប្រគំផង ដោយការរាំ ច្រៀងផង។ នាគ អសុរ ព្រហ្ម ក៏បូជាសមគួរតាមសេចក្តីអង់អាច សមគួរតាម

កម្លាំង នាំចេញទៅនូវពុទ្ធមាតាដែលនិព្វានហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងអស់ ជាឱរសព្រះសុគតដែលនិព្វានហើយ ជនទាំងឡាយ នាំទៅខាងមុខ ឯព្រះនាងគោតមី ដែលចិញ្ចឹមព្រះពុទ្ធ ទេវតាធ្វើនូវសក្ការៈ ហើយនាំចេញទៅខាងក្រោយ។ ទេវតា មនុស្ស ព្រមទាំងនាគ អសុរ ព្រហ្ម ដើរខាងមុខ ឯព្រះពុទ្ធ ព្រមទាំងសាវ័ក យាងទៅខាងក្រោយ ដើម្បីបូជាព្រះមាតា។ បរិនិព្វានរបស់ព្រះនាងគោតមី ជាការណ៍អស្ចារ្យក្រៃពេកយ៉ាងណា បរិនិព្វានរបស់ព្រះពុទ្ធមិនដូច្នោះទេ។ (ព្រោះថា) ក្នុងពុទ្ធបរិនិព្វាន មិនមានព្រះពុទ្ធ និងពួកភិក្ខុ មានព្រះសារីបុត្តជាដើម (ជាអធិបតីទេ) ក្នុងគោតមីបរិនិព្វាន មានព្រះពុទ្ធ និងពួកភិក្ខុ មានព្រះសារីបុត្តជាដើម (ជាអធិបតី) ទេវតាទាំងឡាយ ធ្វើជើងថ្ករទាំងឡាយ ជាវិការនៃគ្រឿងក្រអូបទាំងអស់ ដេរដាសដោយលំអិតមានក្លិនក្រអូប ហើយបូជាសពភិក្ខុនីទាំងឡាយក្នុងទីនោះ។ ចំណែកនៃសរីរៈយវៈសេសសល់ និងឆ្អឹងដែលសេសសល់ ក៏ឆេះសុសអស់ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទបានពោលនូវវាចា ដែលញុំាងសេចក្តីសង្វេគឲ្យកើតថា ព្រះនាងគោតមី ទៅកាន់សេចក្តីស្លាប់ ទាំងសរីរៈរបស់ព្រះនាង ក៏ឆេះសុសអស់ មិនយូរប៉ុន្មានព្រះពុទ្ធនឹងបរិនិព្វានជាប្រាកដដែរ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទនោះ ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់ដាស់តឿន ក៏បង្អោននូវព្រះធាតុរបស់ព្រះនាងគោតមី ដែលតម្កល់ទុកក្នុងបាត្ររបស់ព្រះនាង មកថ្វាយព្រះលោកនាថ។ ព្រះពុទ្ធជាឥសីទី៧ ទ្រង់ទទួលនូវព្រះធាតុទាំងឡាយនោះដោយព្រះហស្ត ហើយទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ដើមឈើធំមានខ្លឹម កាលនៅរស់ ទាំងទំហំដើមក៏ធំ គប្បីបាក់ទៅ ព្រោះសភាវៈមិនទៀង យ៉ាងណា ព្រះនាងគោតមី ជាប្រធាននៃភិក្ខុនីសង្ឃ បរិនិព្វានហើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ។ ម្នាលអានន្ទ អ្នកចូរមើលចុះ ព្រះពុទ្ធមាតា ដែលបរិនិព្វានហើយ សល់តែសរីរៈទេ អ្នកកុំសោកខ្សឹកខ្សួលឡើយ។ ព្រះនាងគោតមីនោះ ឆ្លងចាកសាគរ គឺសង្សារហើយ វៀរចាកសេចក្តីក្តៅក្រហាយ មានសេចក្តីត្រជាក់ មានទុក្ខរលត់ហើយ មិនមែនព្រោះតែសេចក្តីសោករបស់ពួកជនដទៃឡើយ។ ព្រះនាងគោតមីភិក្ខុនីនោះ ជាបណ្ឌិត មានបញ្ញាច្រើន មានប្រាជ្ញាក្រាស់ មួយទៀតព្រះនាងជាអ្នកដឹងនូវរាត្រីវែង គឺអាយុវែងជាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរដឹងយ៉ាងនេះចុះ។ ព្រះនាងគោតមីស្ទាត់ក្នុងឫទ្ធិផង ស្ទាត់ក្នុងទិព្វសោតធាតុ និងចេតោបរិយញ្ញាណផងដឹងបុព្វេនិវាសៈ ជម្រះទិព្វចក្ខុ មានអាសវៈទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះភពថ្មីមិនមានទៀតឡើយ។ ញាណក្នុងអត្ថផង ក្នុងធម៌ផង ក្នុងនិរុត្តិផង ក្នុងបដិភាណផង ដ៏បរិសុទ្ធ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរសោកស្តាយព្រះនាងគោតមីនោះឡើយ។ គតិរបស់បុគ្គលដែលមានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់

តាមលំដាប់ រមែងមិនប្រាកដ ដូចដុំដែកដែលបុគ្គលដំហើយ ក៏ភ្លឺរុងរឿង ដោយសារភ្លើងយ៉ាងណា។

គតិរបស់បុគ្គល មានចិត្តផុតចាកកិលេសហើយ ដោយប្រពៃ ឆ្លងចាក បំណងគឺកាម និងឱឃៈ ដល់នូវអចលបទ គឺព្រះនិព្វានហើយ ក៏មិន ប្រាកដយ៉ាងនោះដែរ។ អ្នកទាំងឡាយ ចូរមានខ្លួនជាទីពឹងចុះ មានសតិប្ប ដ្ឋានជាអារម្មណ៍ចុះ ចូរចម្រើននូវសត្តពោជ្ឈង្គចុះ ចូរធ្វើនូវទីបំផុតនៃកង ទុក្ខចុះ។

បានឮថា ព្រះមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ មហាបជាបតិគោតមីថេរិយាបទាន។

ខេមាថេរិយាបទាន ទី៨

[១៨] ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ មានបញ្ញាចក្ខុ ចំពោះធម៌ទាំងពួង ជាលោកនាយក ទ្រង់កើតឡើងក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីភទ្ទកប្បនេះ។ កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី ក្នុងនគរហង្សវតី ដែលរុងរឿងដោយ រតនៈផ្សេងៗ ខ្ញុំឆ្អែតស្កប់ស្កល់ហើយ ដោយសេចក្តីសុខច្រើន។ ខ្ញុំចូលទៅ គាល់ព្រះមហាវីរបុរស ហើយបានស្តាប់ធម្មទេសនា លំដាប់នោះ ខ្ញុំមាន សេចក្តីជ្រះថ្លាកើតឡើង ហើយដល់នូវព្រះជិនស្រីជាទីពឹង។ ខ្ញុំសូមអង្វរ មាតាបិតា ហើយនិមន្តព្រះពុទ្ធជានាយក ព្រមទាំងព្រះសាវ័កមកឆាន់ អស់ ៧ ថ្ងៃ។ លុះកន្លង ៧ ថ្ងៃផុតទៅ ព្រះពុទ្ធជានរសារថី ទ្រង់តាំងភិក្ខុនី ដែលឧត្តមជាងពួកភិក្ខុនីមានបញ្ញាច្រើន ក្នុងទីជាឯតទគ្គៈ។ ខ្ញុំឮ ព្រះពុទ្ធវាចានោះហើយ ក៏រីករាយ បានធ្វើសក្ការៈចំពោះព្រះពុទ្ធជាមហេសី នោះទៀត ក្រាបចុះ ហើយប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ។

លំដាប់នោះ ព្រះជិនស្រីទ្រង់ត្រាស់ចំពោះខ្ញុំថា សេចក្តីប្រាថ្នារបស់ នាងសម្រេចហើយ សក្ការៈដែលនាងធ្វើហើយចំពោះតថាគត ព្រមទាំង ព្រះសង្ឃ ជាសក្ការៈមានផលរាប់មិនបាន។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្ប នេះ ព្រះសាស្តាព្រះនាមគោតម ទ្រង់សម្ភពក្នុងត្រកូលក្សត្រឱក្កាកៈ នឹង ឧប្បត្តិឡើងក្នុងលោក។ នាងនឹងបានជាភិក្ខុនី ឈ្មោះខេមា ជាធម្ម ទាយាទ ជាឱរស ជាធម្មនិម្មិតនៃព្រះសាស្តានោះ ដល់នូវទីជាឯតទគ្គៈ។

ខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្ស ហើយចូលទៅកើតក្នុងឋាន តាវត្តិង្ស ដោយបុញ្ញកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះ ផង ដោយការតម្កល់នូវ ចេតនាផង។ លុះខ្ញុំច្យុតចាក ឋានតាវត្តិង្សនោះហើយ ទើបទៅកើតក្នុង ឋានយាមៈ លុះច្យុតចាកឋានយាមៈនោះហើយ ក៏ទៅកើតក្នុងតុសិត លុះ ច្យុតចាកឋានតុសិតនោះហើយ ក៏ទៅកើតក្នុងឋាននិម្មានរតី ទៅកើត ក្នុងឋានបរនិម្មិតវសវត្តីបុរី។ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលណាៗ ខ្ញុំបានធ្វើភាពជា

មហេសីនៃពួកស្ដេចក្នុងត្រកូលនោះៗ ព្រោះអានិសង្សនៃបុញ្ញកម្មនោះ។ លុះច្យុតចាកអត្តភាពនោះហើយ បានធ្វើជាមហេសីនៃពួកស្ដេចចក្រពត្តិផង នៃពួកស្ដេចមានមណ្ឌលផង ក្នុងអត្តភាពជារបស់មនុស្ស។ ខ្ញុំបានទទួលសម្បត្តិក្នុងទេវលោកទាំងឡាយផង ក្នុងមនុស្សលោកទាំងឡាយផង ដល់នូវសេចក្ដីសុខក្នុងទីទាំងពួង ហើយអន្ទោលទៅក្នុងកប្បទាំងឡាយដ៏ច្រើន។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធវិបស្សី ជាលោកនាយក មានព្រះនេត្រដ៏រុងរឿង ឃើញនូវពួកធម៌ទាំងអស់ ទ្រង់កើតឡើងហើយ។ ខ្ញុំចូលទៅគាល់ព្រះលោកនាយកនោះ ព្រះអង្គជានរសារថី បានស្ដាប់ធម៌ដ៏ប្រសើរ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស។ ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសាសនានៃព្រះពុទ្ធជាវីរបុរសនោះ ប្រកបព្យាយាម ជាពហុស្សូត អស់មួយម៉ឺនឆ្នាំ។ ខ្ញុំជាអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងធម៌ ជាបច្ចយាការ ក្លៀវក្លាក្នុងចតុរារិយសច្ច មានបញ្ញាដ៏ល្អិត ជាធម្មកថិកាដ៏វិចិត្រ ជាអ្នកធ្វើតាមសាសនារបស់ព្រះសាស្ដា។ លុះខ្ញុំច្យុតចាកអត្តភាពនោះហើយក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតុសិត ជាទេវតាមានយស គ្របសង្កត់ពួកទេវតាដទៃ ក្នុងឋានតុសិតនោះ ដោយផលនៃព្រហ្មចរិយធម៌។ ខ្ញុំទៅកើតក្នុងទីណាៗ ជាស្រីមានភោគៈច្រើន មានទ្រព្យច្រើន មានប្រាជ្ញា មានរូបល្អ ទាំងបរិស័ទក៏មានសណ្ដាប់ធ្នាប់។ ខ្ញុំតែងកើតទាន់សាសនានៃព្រះជិនស្រី ដោយបុញ្ញកម្ម និងសេចក្ដីព្យាយាមនោះ សម្បត្តិទាំងអស់ ខ្ញុំរកបានដោយងាយ ទាំងជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់ខ្ញុំ។ សូម្បីបុរសណា ជាភស្ដារបស់ខ្ញុំ ដែលខ្ញុំដើរទៅក្នុងទីណាៗ ភស្ដានោះៗ មិនដែលមើលងាយខ្ញុំឡើយ ព្រោះផលនៃការប្រតិបត្តិរបស់ខ្ញុំ។ ក្នុងភទ្ទកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកោនាគមនៈ ទ្រង់មានផៅពង្សប្រសើរ មានយសច្រើន ប្រសើរជាងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់កើតឡើង។ កាលនោះ ជន ៣ នាក់ គឺនាងធនញ្ជានី ១ សុមេធា ១ ខ្លួនខ្ញុំ ១ កើតក្នុងត្រកូលដ៏ស្ដុកស្ដម្ភ ក្នុងនគរពារាណសី។ យើងទាំងឡាយ ជាអ្នកកសាងវិហារ ហើយឧទ្ទិសថ្វាយចំពោះព្រះពុទ្ធ ព្រមទាំងព្រះសង្ឃ បានវេរថ្វាយសង្ឃារាម និងទាន រាប់ដោយពាន់ដ៏ច្រើន ចំពោះព្រះមុនី។ លុះយើងទាំងឡាយគ្រប់គ្នា ច្យុតចាកអត្តភាពនោះហើយ បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តឹង្ស ដល់នូវភាពជាបុគ្គលប្រសើរដោយយស ទាំងក្នុងមនុស្សលោក ក៏ដូចគ្នា។ ក្នុងកប្បនេះដដែល ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកស្សបៈ មានផៅពង្សប្រសើរ មានយសធំ ប្រសើរជាងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់កើតឡើង។ គ្រានោះ ព្រះរាជាក្នុងដែនកាសីព្រះនាមកិកី ជាធំលើប្រជាជនក្នុងនគរពារាណសី ជាបុរីដ៏ឧត្តម ជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះពុទ្ធជាមហេសី។ ខ្ញុំត្រូវជាធីតាច្បងរបស់ព្រះរាជាអង្គនោះ ដែលគេញប្រាកដថាឈ្មោះសមណី ខ្ញុំបានស្ដាប់ព្រះធម៌របស់ព្រះ

ជិនស្រីដ៏បវរ ហើយពេញចិត្តនឹងបព្វជ្ជា។ ព្រះវររាជបិតា ទ្រង់ពុំអនុញ្ញាតដល់យើង គ្រានោះ យើងជាអ្នកមិនខ្ជិលច្រអូសទេ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈសម្រាប់កុមារី អស់ ២០ ពាន់ឆ្នាំក្នុងផ្ទះ ជាព្រះរាជកញ្ញាឋិតនៅក្នុងសេចក្តីសុខ ត្រេកអររីករាយក្នុងការបម្រើព្រះពុទ្ធ ជាព្រះរាជធីតា ៧ អង្គ គឺ នាងសមណី ១ សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុទាសិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១ សង្ឃទាសិកា ជាគម្រប់ប្រាំពីរ។ (ក្នុងពុទ្ធុប្បាទព្រះសមណគោតមនេះ ធីតាទាំង ៧ នោះ) គឺ ខ្លួនខ្ញុំ ១ ឧប្បលវណ្ណា ១ បដាចារា ១ កុណ្ឌលកេសី ១ កិសាគោតមី ១ ធម្មទិន្នា ១ វិសាខា ជាគម្រប់ប្រាំពីរ។ ក្នុងកាលមួយ ព្រះអង្គជាអាទិច្ចវង្សរបស់ជន កំពុងសម្តែងធម៌ ខ្ញុំបានស្តាប់មហានិទានសូត្រ ដែលជាសូត្រមិនទាន់ដែលកើតមាន ហើយក៏រៀនយកនូវសូត្រនោះ។ ខ្ញុំលះបង់នូវរាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ ក៏ទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តឹង្ស ដោយអំពើដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង។ លុះដល់មកក្នុងបច្ឆិមភពឥឡូវនេះ ខ្ញុំបានជាធីតា ជាទីពេញចិត្ត ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីប្រោសប្រាណរបស់ស្តេចព្រះនាមមទ្ទៈ ក្នុងបុរីដ៏ឧត្តមឈ្មោះសាគលា។ ការក្សេមក្សាន្តកើតមានឡើងក្នុងបុរីនោះ ដំណាលគ្នានឹងការដែលខ្ញុំកើតឡើង ព្រោះហេតុនោះ ពាក្យថា នាងខេមា ជាឈ្មោះរបស់ខ្ញុំ កើតឡើងដោយគុណ។ កាលណា ខ្ញុំដល់នូវវ័យដ៏ចម្រើន ស្អិតស្អាងរូប និងពណ៌ ក្នុងកាលនោះ ព្រះវររាជបិតាបានប្រទានខ្លួនខ្ញុំ ទៅព្រះបាទពិម្ពិសារ។ ខ្លួនខ្ញុំជាទីស្រឡាញ់ដ៏ក្រៃលែង របស់ព្រះរាជាអង្គនោះ ជាស្រីត្រេកអរក្នុងការប្រកាន់រូប ខ្ញុំមិនដែលបានចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គមានសេចក្តីអាណិតធំ ដោយខ្ញុំគិតឃើញថា ព្រះពុទ្ធជាអ្នកពោលទោស ចំពោះរូប។

គ្រានោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារ ទ្រង់ញុំាងអ្នកច្រៀង ឲ្យច្រៀងសរសើរវត្តវេឡុវ័នឲ្យខ្ញុំស្តាប់ ដោយឧបាយក្នុងការអនុគ្រោះចំពោះខ្លួនខ្ញុំដូច្នេះថា ពួកយើងសំគាល់ថា បុគ្គលណា មិនឃើញនូវវត្តវេឡុវ័ន ជាទីរីករាយ ជាលំនៅនៃព្រះសុគតទេ នន្ទនឧទ្យាន ក៏ឈ្មោះថា បុគ្គលនោះមិនឃើញដែរ។ វត្តវេឡុវ័ន ជាទីរីករាយដ៏ក្រៃលែងរបស់ប្រជាជន បុគ្គលណា បានឃើញហើយ ឧទ្យានឈ្មោះនន្ទនៈ ជាទីរីករាយដ៏ក្រៃលែង របស់សម្តេចអមរិន្ទ្រាធិរាជ ក៏ឈ្មោះថា បុគ្គលនោះ ឃើញហើយដែរ។ ពួកទេវតាលះបង់នន្ទនឧទ្យាន ចុះមកលើផ្ទៃផែនដី បានឃើញវត្តវេឡុវ័នជាទីរីករាយហើយ ក៏អស្ចារ្យចំឡែក មិនឆ្អែតក្នុងការមើល។ វត្តវេឡុវ័ននេះ កើតឡើងដោយបុណ្យ ព្រះរាជាដែលស្អិតស្អាងហើយដោយបុណ្យ របស់ព្រះពុទ្ធ នរណាឡើយអាចពោលនូវការសន្សំគុណរបស់វត្តវេឡុវ័ន ដោយសព្វគ្រប់បាន។

គ្រានោះ ខ្ញុំឮនូវសមិទ្ធិនៃវត្តវេឡុវ័ន ជារឿងនាំមកដល់ត្រចៀក និងចិត្តរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំមានប្រាថ្នាចង់ទៅមើលឧទ្យាននោះ ទើបក្រាបទូលព្រះរាជា។ គ្រានោះ ព្រះរាជាម្ចាស់ផែនដីអង្គនោះ ទ្រង់បញ្ជូនខ្ញុំដែលកំពុងខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីទៅមើលឧទ្យាន ដោយបរិវារច្រើន ដោយព្រះបន្ទូលថា ម្នាលនាងមានភោគៈច្រើន ពុំណាដែលគេត្រេកអរហើយ ដោយពន្លឺ ព្រះសុគត រមែងភ្លឺដោយសិរី គ្រប់កាលទាំងពួង ចូរនាងទៅចុះ ចូរនាងមើលព្រៃនោះ ដែលជាទីត្រេកអរនៃភ្នែក។ ព្រះមុនីសម្ពុទ្ធ ស្តេចទៅកាន់បុរីដ៏ឧត្តម ឈ្មោះគិរិព្វជៈ ដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងកាលណា ខ្ញុំក៏ចូលទៅមើលវត្តវេឡុវ័នក្នុងកាលនោះ។ គ្រានោះ វត្តវេឡុវ័ននោះ មានដើមឈើរីក ផ្កាស្គុះស្គាយ ដែលទ្រហឹងដោយភមរជាតិផ្សេងៗ ប្រកបដោយចម្រៀងនៃសត្វតាវ៉ៅ ដែលពួកក្ងោកកំពុងពង់ពេន។ វត្តវេឡុវ័ន ជាវត្តមានសំឡេងតិច មិនកុះករដោយមនុស្ស ស្អិតស្អាងដោយទីចង្រមផ្សេងៗ មានកុដិ និងមណ្ឌប រៀបជាជួររៀងរាយ ដែលយោគីវីរបុរសគួរត្រេកអរដ៏វិសេស។ កាលខ្ញុំដើរទៅបានសំគាល់ឃើញថា ភ្នែករបស់ខ្ញុំប្រកបដោយផល ក្នុងគ្រានោះ ខ្ញុំបានឃើញភិក្ខុកំឡោះមួយរូប ជាអ្នកព្យាយាម ខ្ញុំគិតថា ភិក្ខុនេះ ឋិតនៅក្នុងព្រៃគួររីករាយបែបនេះ ប្រកបដោយរូប ជាទីត្រេកអរ ហាក់ដូចជារូបកាលនៅក្នុងវ័យក្មេង។ យី! ភិក្ខុត្រងោលនេះ ឃ្លុំសង្ឃាដីអង្គុយពិនិត្យទៀបគល់ឈើ លះបង់នូវតម្រេកដែលកើតអំពីអារម្មណ៍។ ធម៌នេះ ជាធម៌ដ៏ល្អក្នុងគ្រហស្ថចាស់ទុំ បរិភោគកាមសុខតាមសប្បាយ គប្បីប្រព្រឹត្តក្នុងកាលខាងក្រោយទេឬ។ ខ្ញុំនឹងច្បាស់ថា ព្រៃនេះស្ងាត់ ហើយចូលទៅកាន់គន្ធកុដិជាលំនៅព្រះជិនស្រី បានឃើញព្រះជិនស្រី ដូចជាព្រះអាទិត្យកំពុងរះឡើង។ ខ្ញុំបានឃើញព្រះអង្គ គង់ជាសុខតែមួយព្រះអង្គ ដែលស្រីដ៏ប្រសើរកំពុងបក់ថ្វាយ ហើយគិតយ៉ាងនេះថា ព្រះជិនស្រីនេះ ជាបុគ្គលប្រសើរជាងជន មិនសៅហ្មងទេ។ នាងកញ្ញានោះ មានរស្មីដូចមាស មានមាត់និងភ្នែក ដូចត្របកផ្កាឈូក មានបបូរមាត់ក្រហម មានមុខស្រស់បស់ជាទីត្រេកអរនៃចិត្តនិងភ្នែក។ មានដងខ្លួនល្អ មានសម្បុរដូចមាស មានមាត់ល្អ មានស្តនល្អ មានអាការដូចផ្កាឈូក មានពាក់កណ្តាលដងខ្លួនមូលក្លំ មានត្រគាកល្អ មានភ្លៅគួរជាទីត្រេកអរ មានគ្រឿងស្អិតស្អាងល្អ។ មានសំពត់បង់លើស្នាពណ៌ក្រហម មានសំពត់សម្លៀកសាច់ម៉ដ្ឋ ទាំងមានពណ៌ខៀវ ជាកញ្ញាប្រដាប់ដោយអាភរណៈគ្រប់បែប ដោយសភាពគួរមើលមិនចេះឆ្អែត។ លុះខ្ញុំឃើញយ៉ាងនេះហើយ ទើបគិតថា ឱហ្ន៎ ស្រីនេះមានរូបល្អណាស់ តាំងពីកាលណាមក អញមិនដែលឃើញដោយភ្នែកនេះទេ។ លំដាប់នោះ ស្រីនោះត្រូវជរាគ្របសង្កត់ ទៅជាមានសម្បុរប្រែ មានមាត់វៀច មានធ្មេញបាក់ មានក្បាលស្កូវព្រោង មានមាត់កខ្វក់ ប្រកបដោយ

ទឹកមាត់ហៀរកក្លាក់។ មានស្លឹកត្រចៀកខ្ជូរ មានភ្នែកសល្អក់ មានស្តន មិនល្អ ស្វិតយុរយារ មានអវយវៈទាំងអស់ជ្រួញជ្រីវ មានសាច់រទុះ មានរាង កាយរវាមដោយសរសៃ។ មានខ្នងកោង មានឈើច្រត់ជាគម្រប់ពីរ មាន សម្បុរលឿងស្រកស្លាំង ស្គាំងស្គម ញាប់ញ័រចំប្រប់ ដួលដេកស្រតឹក ដក ដង្ហើមផ្តឹកៗ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្វេគដ៏ចំឡែក ជាគ្រឿង ព្រឺព្រួចរោមថា ថ្វីយ ពួកជនពាល តែងរីករាយចំពោះរូបណា រូបនោះជា របស់មិនស្អាត។ ក្នុងកាលនោះឯង ព្រះបរមសាស្តា ប្រកបដោយ មហាករុណា ឃើញខ្ញុំមានចិត្តសង្វេគ ព្រះអង្គក៏មានព្រះហឫទ័យរីករាយ ត្រេកអរ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះថា ម្នាលនាងខេមា ចូរនាងមើល គ្រោងកាយជារបស់ក្តៅ ជារបស់មិនស្អាត ជារបស់ស្អុយរលួយ ដែលហូរខ្ជារ ចុះខ្ជារចេញ ដែលមានតែពួកជនពាលទេ ត្រេកត្រអាល។ នាងចូរអប់រំចិត្ត ដោយអសុភសញ្ញា ឲ្យជាចិត្តមានអារម្មណ៍មូលតែមួយ ឲ្យជាសមាធិចិត្តដ៏ ល្អ ចូរនាងមានកាយគតាសតិចុះ ចូរនាងច្រើនដោយនិព្វិទានុបស្សនា ចុះ។ រូបនេះយ៉ាងណា សរីរៈនៃនាងនុ៎ះ ក៏យ៉ាងនោះ សរីរៈនៃនាងនុ៎ះ យ៉ាងណា រូបនេះក៏យ៉ាងនោះដែរ នាងចូរបន្សាត់នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុង កាយទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅចេញ។ មួយទៀត ចូរនាងអប់រំនូវ អនិមិត្តសមាធិ លះបង់ចោលនូវមានានុស័យ តពីនោះ នាងនឹងបានជា បុគ្គលស្ងប់ ព្រោះយល់ច្បាស់នូវមានានុស័យ។

ពួកជនណា ដែលត្រេកអរដោយរាគៈ រមែងធ្លាក់ទៅកាន់ខ្សែតណ្ហា ដូចជាសត្វពីងពាងដែលជាប់នឹងបណ្តាញ ដែលខ្លួនឯងធ្វើ លុះតែពួក ជនទាំងនោះ ជាអ្នកមិនមានអាល័យ កាត់នូវខ្សែតណ្ហានុ៎ះ លះបង់នូវ កាមសុខហើយ ទើបចេញបួសបាន។

លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ជានរសារថី ជ្រាបច្បាស់នូវខ្ញុំថា ជា អ្នកមានចិត្តស្រួល ក៏ទ្រង់សម្តែងនូវមហានិទានសូត្រ ដើម្បីបន្ទោបង់ (នូវ កិលេស) របស់ខ្ញុំ។ លុះខ្ញុំបានស្តាប់នូវព្រះសូត្រ ដ៏ប្រសើរនោះហើយ ក៏រលឹក ឃើញនូវសញ្ញាក្នុងកាលមុន ខ្ញុំឋិតនៅក្នុងទីនោះ បានជម្រះនូវធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិផល ជាគុណដ៏ស្ងប់។ ខ្ញុំក្រាបចុះទៀបបាទមូល នៃព្រះសម្ពុទ្ធ ជាមហេសី ក្នុងខណៈនោះភ្លាម បានពោលពាក្យនេះ ដើម្បីសម្តែងទោសថា បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់ឃើញនូវហេតុទាំងពួង (ខ្ញុំម្ចាស់) សូមនមស្ការចំពោះ ព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់មានករុណាជាលំនៅ (ខ្ញុំម្ចាស់) សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់មានសង្សារឆ្លងហើយ (ខ្ញុំម្ចាស់) សូម នមស្ការចំពោះព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់ឲ្យនូវអមតធម៌ (ខ្ញុំម្ចាស់) សូម នមស្ការចំពោះព្រះអង្គ។ ពួកជនដែលស្ទុះទៅកាន់ព្រស្សាត គឺទិដ្ឋិដែល វង្វេងឈ្លប់ក្នុងកាមរាគ ព្រះអង្គបានទូន្មានឲ្យត្រេកអរក្នុងវិន័យ ដោយ

ឧបាយដ៏បំពៃ។ ពួកសត្វដែលឃ្លាងចាកប្រយោជន៍ ព្រោះមិនបាន ជួបប្រទះនូវព្រះមហេសី ដែលប្រាកដដូចជាព្រះអង្គទេ រមែងរង សេចក្តីទុក្ខធំ ក្នុងសាគរគឺសង្សារ។ ក្នុងកាលណា ខ្ញុំមិនបានឃើញព្រះពុទ្ធ ជាទីពឹងរបស់សត្វលោក ព្រះអង្គមិនមានកងកិលេស ដល់នូវទីបំផុតនៃ មរណៈ ខ្ញុំនឹងសម្តែងទោសនោះ មានអត្ថដ៏ពីរោះ ក្នុងកាលនោះ។ ខ្ញុំ ព្រះអង្គឥតមានរង្កៀសចំពោះព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គមានប្រយោជន៍ធំ ឲ្យនូវ គុណដ៏ប្រសើរថា ព្រះអង្គឥតប្រយោជន៍ ដូច្នេះឡើយ ខ្ញុំជាអ្នកត្រេកអរក្នុង រូប ទើបមិនបានចូលមកគាល់ព្រះអង្គ ខ្ញុំនឹងសូមសម្តែងនូវទោសនោះ។ កាលនោះ ព្រះពុទ្ធជិនស្រី មានសម្តែងពីរោះ ប្រកបដោយមហាករុណា ស្រោចខ្ញុំដោយទឹក គឺអម្រឹត ហើយបានត្រាស់ថា ម្នាលនាងខេមា ចូរ នាងឈប់សិន។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំអោនប្រណម្យដោយត្បូង ធ្វើប្រទក្សិណ ចំពោះព្រះអង្គ ហើយទើបដើរចេញទៅ លុះខ្ញុំឃើញព្រះនរបតីហើយ ខ្ញុំ ពោលពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គទូន្មាននូវសត្រូវ ឱហ្ន៎! ឧបាយនេះ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះចិន្តាហើយដោយប្រពៃ បពិត្រព្រះអង្គជាអ្នកប្រាជ្ញ ការ រំលត់ (កិលេស) ដែលខ្ញុំម្ចាស់ប្រាថ្នាដើម្បីមើលនូវវត្តវេឡុវ័ន ក៏បានឃើញ ហើយ។ បពិត្រព្រះរាជា បើព្រះអង្គទ្រង់សព្វព្រះរាជហឫទ័យចំពោះសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលនឹងធឹងនោះ បពិត្រព្រះអង្គជាអ្នកប្រាជ្ញ ខ្ញុំម្ចាស់ ជាអ្នកនឿយណាយក្នុងរូប ដោយព្រះវាចា នឹងសូមបួសក្នុងកាល ឥឡូវនេះ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី២។

កាលនោះ ព្រះរាជាជាម្ចាស់ផែនដី ផ្គងអញ្ជលីត្រាស់ថា ម្នាលនាងដ៏ ចម្រើន ខ្ញុំអនុញ្ញាតឲ្យនាង សូមបព្វជ្ជារបស់នាងសម្រេចចុះ។ ក្នុង កាលនោះ ខ្ញុំបួសរួចហើយ លុះដល់ខែ ៧ ប្រាកដហើយ ខ្ញុំបានឃើញនូវ ការកើតឡើង និងការបែកធ្លាយនៃប្រទីបហើយ ក៏មានចិត្តតក់ស្លុត រន្ធត់។ ខ្ញុំជាអ្នកនឿយណាយក្នុងសង្ខារទាំងពួង ឆ្លៀវឆ្លាសក្នុងបច្ចយាការ កន្លងផុតនូវឱឃៈទាំង ៤ ហើយបាននូវភាពនៃខ្លួនជាព្រះអរហន្ត។ ខ្ញុំជា ស្រីស្ទាត់ក្នុងឫទ្ធិផង ក្នុងទិព្វសោតធាតុផង ជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងចេតោបរិ យញ្ញាណផង។ ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វេនិវាសៈ ទាំងទិព្វចក្ខុ ក៏ខ្ញុំបានជម្រះហើយ អាសវៈទាំងអស់របស់ខ្ញុំអស់រលីងហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀតមិនមានទេ ញាណរបស់ខ្ញុំដ៏បរិសុទ្ធ ក្នុងអត្ថ ធម៌ និរុត្តិ និងបដិភាណ កើតឡើង ហើយក្នុងពុទ្ធសាសនា។ ខ្ញុំជាស្រីវាងវៃក្នុងវិសុទ្ធិទាំងឡាយផង ក្លៀវក្លាក្នុង កថាវត្ថុទាំងឡាយផង ស្គាល់ន័យក្នុងអភិធម្មផង ដល់នូវការស្ទាត់ក្នុង សាសនាផង។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំដែលព្រះរាជាម្ចាស់ដែនកោសល ទ្រង់ សាកសួរទៀបទីក្លោងទ្វារ ក៏ដោះនូវប្រស្នាទាំងឡាយដ៏ល្អិត តាម

សេចក្តីពិត។ គ្រានោះ ព្រះរាជានោះ ទ្រង់ចូលទៅគាល់ព្រះសុគតហើយទូលសួរ ឯព្រះពុទ្ធក៏ទ្រង់ដោះស្រាយ ដូចខ្ញុំបានដោះស្រាយប្រស្នាទាំងនោះដែរ។ ព្រះជិនស្រី ព្រះអង្គជាបុគ្គលឧត្តមជាងជន ត្រេកអរចំពោះគុណនោះ ហើយតាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯតទគ្គៈថា ខេមាភិក្ខុនីនេះ ប្រសើរផុតជាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ដែលមានប្រាជ្ញាច្រើន។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំគាស់រំលើងចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះខេមាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ ខេមាថេរិយាបទាន។

ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទាន ទី៩

[១៩] ឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី ដល់នូវត្រើយនៃឫទ្ធិ បានថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះសាស្តា ហើយពោលនូវពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំម្ចាស់ឆ្លងផុតនូវជាតិសង្សារហើយ ដល់នូវព្រះនិព្វាន ជាទីមិនកម្រើក ខ្ញុំម្ចាស់សូមក្រាបទូលនូវទុក្ខទាំងពួង របស់ខ្ញុំម្ចាស់ដែលអស់ហើយ។ ពួកបរិស័ទទាំងប៉ុន្មាន ជ្រះថ្លាក្នុងសាសនានៃព្រះជិនស្រី កំហុសរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ មានចំពោះពួកជនណា សូមពួកជននោះ អត់ទោសក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រនៃព្រះជិនស្រីឲ្យទាន។ បពិត្រព្រះអង្គ ជាមហាវីរបុរស ខ្ញុំម្ចាស់កំពុងអន្ទោលទៅក្នុងសង្សារ បើខ្ញុំម្ចាស់មានសេចក្តីភ្លាត់ភ្លាំង ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ សូមព្រះអង្គអត់ទោស ចំពោះកំហុសនៃខ្ញុំម្ចាស់នោះ។ ម្នាលនាងអ្នកធ្វើតាមសាសនារបស់តថាគត បើដូច្នោះ ចូរនាងសម្តែងនូវឫទ្ធិចុះ ចូរនាងញុំាងបរិស័ទទាំង ៤ ឲ្យកាត់នូវសេចក្តីសង្ស័យទាំងប៉ុន្មាន ក្នុងថ្ងៃនេះចុះ។ បពិត្រព្រះអង្គ ជាមហាវីរបុរស ទ្រង់មានបញ្ញា ទ្រទ្រង់នូវសេចក្តីរុងរឿង ខ្ញុំម្ចាស់ជាធីតារបស់ព្រះអង្គ ចំណែកខាងអំពើដ៏ច្រើន ដែលគេកម្រធ្វើបាន ខ្ញុំព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យជាអំពើវីតតែកម្រលែង។ បពិត្រព្រះអង្គ ជាមហាវីរបុរស ទ្រង់មានបញ្ញាចក្ខុ សម្បុររបស់ខ្ញុំម្ចាស់ដូចជាសម្បុរនៃផ្កាឧប្បល ខ្ញុំម្ចាស់មានឈ្មោះថាឧប្បលវណ្ណា ជាធីតារបស់ព្រះអង្គ សូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទា។ ព្រះរាហុលត្ថេរ និងខ្ញុំម្ចាស់ ធ្លាប់កើតក្នុងភពតែមួយ អស់រយៈនៃជាតិជាច្រើន ជាអ្នកមានចិត្ត និងឆន្ទៈស្មើគ្នា។ ការកើតឡើងក្នុងទីជាមួយគ្នាក៏មាន ក្នុងជាតិជាមួយគ្នាក៏មាន លុះដល់បច្ឆិមភព ជន

ទាំងពីរនាក់ កើតដោយឈ្មោះ (ផ្សងគ្នា)។ ព្រះរាជបុត្រ បានមកជាកុមារឈ្មោះរាហុល ខ្ញុំម្ចាស់បានមកជាធីតាឈ្មោះ ឧប្បលវណ្ណា បពិត្រព្រះអង្គជាវីរបុរស សូមព្រះអង្គទតឫទ្ធិនៃខ្ញុំម្ចាស់ចុះ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងសម្តែងកម្លាំងថ្វាយព្រះសាស្តា។ នាងឧប្បលវណ្ណា ដាក់មហាសមុទ្រទាំង ៤ លើផ្ទៃបាតដៃ ហាក់ដូចកូនក្មេងលេងប្រដាប់ ដែលតាំងនៅលើបាតដៃ។ នាងឧប្បលវណ្ណា ផ្អិះផែនដីដាក់លើផ្ទៃបាតដៃ ដូចជាក្មេងជំទង់ដកនូវស្មៅយាប្លង់ដ៏វិចិត្រ។ នាងឧប្បលវណ្ណា បាំងនូវបាតដៃស្មើចក្រវាឡលើក្បាល ហើយញុំាងគ្រាប់ភ្លៀង មានពណ៌ផ្សេងៗ ឲ្យធ្លាក់ចុះ។ នាងធ្វើផែនដីជាត្បាល់ ធ្វើគ្រួសជាស្រូវ ធ្វើភ្នំសិនេរុជាអង្រែ ដូចក្មេងស្រីបុកស្រូវ។ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះឧប្បលវណ្ណា ជាធីតារបស់ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងអភិញ្ញាទាំងឡាយ ជាអ្នកធ្វើតាមសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធអង្គ។ បពិត្រព្រះអង្គមានបញ្ញាចក្ខុ ខ្ញុំម្ចាស់សូមធ្វើនូវវិកុព្វនឫទ្ធិផ្សេងៗ សម្តែងថ្វាយព្រះលោកនាយក ហើយប្រកាសនូវនាម និងគោត្រ ទើបថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំម្ចាស់ជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងឫទ្ធិផង ក្នុងទិព្វសោតធាតុឫទ្ធិផង ជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងចេតោបរិយញ្ញាណផង។ ខ្ញុំម្ចាស់ដឹងនូវបុព្វេនិវាសៈ ទាំងទិព្វចក្ខុក៏ខ្ញុំម្ចាស់ជម្រះហើយ អាសវៈទាំងអស់ ក៏អស់រលីងហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀត មិនមានទៀតទេ។ ញាណរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ ដ៏ទូលាយស្អាតក្នុងអត្ថធម៌ និរុត្តិ និងបដិភាណ តាមសភាពរបស់ព្រះពុទ្ធជាមហេសី។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គធ្លាប់សម្តែងនូវសង្គ្រាម ចំពោះព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរទាំងឡាយ ក្នុងកាលមុន កិច្ចការដ៏ក្រៃលែងច្រើនយ៉ាង របស់ខ្ញុំម្ចាស់ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី អំពើណាមានក្នុងកាលមុន ដែលខ្ញុំម្ចាស់ធ្វើហើយ សូមព្រះអង្គ រលឹកនូវអំពើជាកុសលរបស់ខ្ញុំម្ចាស់នោះ បពិត្រព្រះមហាវីរបុរស បុណ្យដែលខ្ញុំម្ចាស់សន្សំទុកហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះអង្គជាមហាវីរបុរស ខ្ញុំម្ចាស់វៀរ (នូវអំពើ) ក្នុងទីមិនគួរ ហើយបានទាត់ចោលនូវអានាចារ ជីវិតដ៏ឧត្តម ដែលខ្ញុំម្ចាស់លះបង់ហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គបានប្រទានជីវិតដល់ខ្ញុំម្ចាស់ អស់ ១០ ពាន់កោដិ ទាំងខ្លួនខ្ញុំម្ចាស់ ដែលខ្ញុំម្ចាស់បានលះបង់ហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ។ គ្រានោះ បរិស័ទទាំងអស់ស្ញប់ស្ញែងក្រៃលែង ធ្វើអញ្ជលីដោយត្បូង ពោលថា បពិត្រនាងម្ចាស់ សេចក្តីព្យាយាមមានឫទ្ធិថ្លឹងមិនបាន ដែលនាងធ្វើហើយ តើដូចម្តេច។

ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ កាលនោះ ខ្ញុំកើតជាកញ្ញានៃនាគឈ្មោះនាងវិមលា ដែលគេសន្មតហៅថាស្រីល្អជាងនាងនាគកញ្ញាទាំងឡាយ។ ពស់ធំឈ្មោះមហានាគ ជ្រះថ្លាក្នុងសាសនានៃព្រះជិនស្រី បាន

និមន្តព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់មានតេជះច្រើន ព្រមទាំងសាវ័ក។ មហានាគនោះ បានរៀបចំនូវមណ្ឌប ជាវិការៈនៃកែវផង នូវបល្ល័ង្កជាវិការៈនៃកែវផង នូវគ្រឿងឧបភោគ ជាវិការៈនៃកែវដែលលាយដោយខ្សាច់ ជាវិការៈនៃកែងផង នូវផ្លូវដែលស្អិតស្អាងដោយទង់ជ័យ ជាវិការៈនៃកែវផង ហើយប្រគំដោយតូរ្យតន្ត្រី ទទួលព្រះសម្ពុទ្ធ។ ចំណែកខាងព្រះលោកនាយក ដែលបរិស័ទទាំង ៤ បានហែហមហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំនៅនៃមហានាគ។ ស្តេចនាគបានថ្វាយនូវបាយទឹកផង នូវភោជនដែលគួរបរិភោគមានច្រើនផង នូវពរដ៏ប្រសើរផង ចំពោះព្រះពុទ្ធទ្រង់មានយសធំ។ លុះព្រះសម្ពុទ្ធនោះ ទ្រង់សោយហើយ ទ្រង់លាងបាត្រ ហើយធ្វើអនុមោទនា ដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញាថា ចូរនាងនាគកញ្ញាមានឫទ្ធិច្រើនចុះ។ នាងនាគកញ្ញា បានឃើញព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធដែលទ្រង់ស្រស់បស់ មានយសច្រើន ចិត្តក៏ជ្រះថ្លាចំពោះព្រះសាស្តាផង ចិត្តក៏ប្រតិព័ទ្ធចំពោះព្រះសាស្តាផង។ ក្នុងខណៈនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធជាមហាវីរបុរស ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ជ្រាបច្បាស់នូវចិត្តរបស់ខ្ញុំ ទ្រង់បង្ហាញនូវភិក្ខុនីដោយឫទ្ធិ។ ភិក្ខុនីនោះ ក្លៀវក្លា សម្តែងនូវឫទ្ធិច្រើនប្រការ ខ្ញុំក៏រីករាយត្រេកអរបានពោលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះសាស្តាថា បពិត្រព្រះអង្គជាអ្នកប្រាជ្ញ ខ្ញុំម្ចាស់បានឃើញឫទ្ធិទាំងនេះ ដែលរាប់ថាក្រៃលែងជាងឫទ្ធិឯទៀត ភិក្ខុនីនោះ ក្លៀវក្លាដោយឫទ្ធិខ្លាំងម្ល៉េះ តើដោយប្រការដូចម្តេច។

ភិក្ខុនីនេះ ជាធីតា ជាឱរសកើតអំពីមាត់របស់តថាគត ទើបជាភិក្ខុនី មានឫទ្ធិច្រើន ជាអ្នកធ្វើតាមអនុសាសនីរបស់តថាគត បានជាមានសេចក្តីក្លៀវក្លាក្រៃលែងដោយឫទ្ធិ។

លុះខ្ញុំស្តាប់ព្រះវាចានៃព្រះពុទ្ធហើយ ក៏ត្រេកអរ ពោលនូវពាក្យយ៉ាងនេះថា សូមឲ្យខ្ញុំម្ចាស់ជាស្ត្រីក្លៀវក្លាក្រៃលែងដោយឫទ្ធិ ប្រាកដដូចជាភិក្ខុនីនោះ។ បពិត្រព្រះអង្គជានាយក ខ្ញុំម្ចាស់មានចិត្តអរសប្បាយ រីករាយមានចិត្តខ្ពង់ខ្ពស់ សូមឲ្យបានដូចភិក្ខុនីនេះ ក្នុងកាលអនាគតពុំខាន។ (ខ្ញុំបានថ្វាយ) នូវបល្ល័ង្កជាវិការៈនៃកែវមណីផង នូវមណ្ឌបដ៏ភ្លឺផ្លេកផង ហើយញុំាងព្រះពុទ្ធជាលោកនាយក ព្រមទាំងព្រះសង្ឃឲ្យឆ្អែតឆ្អន់ស្កប់ស្កល់ដោយបាយ និងទឹក។ ខ្ញុំបូជាផ្កាឧប្បលឈ្មោះអរុណ ជាផ្កាដ៏ប្រសើរ របស់ពួកនាគ ចំពោះព្រះពុទ្ធជាលោកនាយក ហើយសូមឲ្យពណ៌សម្បុររបស់ខ្ញុំដូចផ្កានេះ។ ដោយអំពើដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង ខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិង្ស។ លុះខ្ញុំច្យុតចាកឋានតាវត្តិង្សនោះហើយ ក៏មកកើតក្នុងឋានមនុស្ស បានថ្វាយបិណ្ឌបាតដែលបិទបាំងដោយផ្កាឧប្បលទាំងឡាយ ចំពោះព្រះពុទ្ធជាសយម្ភូ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ

ព្រះពុទ្ធជានាយក ព្រះនាមវិបស្សី មានព្រះនេត្រដ៏ភ្លឺថ្លា មានបញ្ញាចក្ខុក្នុងធម៌ទាំងពួង ទ្រង់កើតឡើង។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំបានកើតជាសេដ្ឋីធីតាក្នុងបុរីដ៏ឧត្តមឈ្មោះពារាណសី បាននិមន្តព្រះសម្ពុទ្ធ ជាលោកនាយក ព្រមទាំងព្រះសង្ឃ ខ្ញុំថ្វាយមហាទាន បូជាព្រះពុទ្ធជានាយកដោយផ្កាឧប្បលទាំងឡាយ ហើយប្រាថ្នាឲ្យមានពណ៌សម្បុរល្អដូចផ្កាឧប្បលទាំងនោះ។ ក្នុងភទ្ទកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកស្សបៈ មានផៅពង្សដ៏ប្រសើរ មានយសច្រើន ប្រសើរជាងពួកជនអ្នកពោល ទ្រង់កើតឡើង។ គ្រានោះ ព្រះរាជាដែនកាសី ព្រះនាមកិកី ជាឥស្សរៈលើប្រជាជន ក្នុងពារាណសីបុរីដ៏ប្រសើរ បានជាឧបដ្ឋាកនៃព្រះពុទ្ធជាមហេសី។ ខ្ញុំជាធីតាទីពីរ របស់ព្រះរាជាអង្គនោះ ឈ្មោះនាងសមណិគុត្តា បានស្តាប់ធម៌របស់ព្រះពុទ្ធជិនស្រី ជាបុគ្គលប្រសើរ ហើយពេញចិត្តនឹងបព្វជ្ជា។ ក្នុងគ្រានោះ ព្រះវររាជបិតារបស់យើងទ្រង់មិនអនុញ្ញាត យើងក៏មិនខ្ជិលច្រអូស ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈសម្រាប់កុមារី អស់ ២០ ពាន់ឆ្នាំ នៅក្នុងផ្ទះ ជាព្រះរាជកញ្ញាឋិតនៅក្នុងសេចក្តីសុខ ត្រេកអរវិករាយក្នុងការបម្រើព្រះពុទ្ធ ជាព្រះរាជធីតា ៧ អង្គគឺ នាងសមណី ១ សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុទាសិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១ សង្ឃទាសិកា ជាគំរប់ប្រាំពីរ។ (ក្នុងពុទ្ធុប្បាទព្រះសមណគោតមនេះ ធីតាទាំងនោះ បានមកជា) ខ្លួនខ្ញុំ ១ នាងខេមាមានប្រាជ្ញា ១ បដាចារា ១ កុណ្ឌលកេសី ១ កិសាគោតមី ១ ធម្មទិន្នា ១ វិសាខា ជាគម្រប់ប្រាំពីរ។ ដោយអំពើដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ចេតនានោះផង ខ្ញុំលះបង់រាងកាយ ជារបស់មនុស្សហើយ បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិង្ស។ លុះច្យុតចាកឋានតាវត្តិង្សនោះហើយ ក៏មកកើតក្នុងមនុស្សត្រកូលធំ បានថ្វាយនូវសំពត់សាច់ម៉ដ្ឋ មានពណ៌លឿងដល់ព្រះអរហន្ត។ លុះខ្ញុំច្យុតចាកអត្តភាពនោះហើយ មកកើតក្នុងអរិដ្ឋបុរី ក្នុងត្រកូលព្រាហ្មណ៍ ជាធីតានៃតិរិដិវច្ឆសេដ្ឋី ឈ្មោះនាងឧម្មាទន្តី ជាទីពេញចិត្ត (របស់ជន)។ លុះខ្ញុំច្យុតចាកអត្តភាពនោះហើយ មកកើតក្នុងជនបទ ក្នុងត្រកូលមួយ ជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយ មិនជាអ្នកស្តុកស្តម្ភណាស់ណាទេ។ គ្រានោះ ខ្ញុំថែរក្សានូវស្រូវសាលី ខ្ញុំបានឃើញព្រះបច្ចេកសម្ពុទ្ធ ហើយថ្វាយលាជប្រាំរយកន្ទោង ដែលគ្របដោយផ្កាឈូក ហើយប្រាថ្នានូវកូនប្រាំរយរូប ខ្ញុំថ្វាយទឹកឃ្មុំដល់ព្រះពុទ្ធជាសយម្ភូ ព្រោះតែកូនទាំងនោះ លុះច្យុតចាកអត្តភាពនោះហើយ បានមកកើតក្នុងត្របកផ្កាឈូកនៅក្នុងព្រៃ។ ខ្ញុំបានជាមហេសីរបស់ស្តេចដែនកាសី ដែលគេធ្វើសក្ការបូជា បានបង្កើតព្រះរាជបុត្រចំនួនប្រាំរយឥតខ្វះ។ កាលណា ព្រះរាជបុត្រទាំងនោះ ដល់នូវវ័យចម្រើនឡើង កំពុងលេងល្បែងក្នុងទឹក បានឃើញស្លឹក និងផ្កាឈូកសំយុងចុះ (មានចិត្តនឿយណាយក្នុងសង្ខារ ក៏ចេញបួស) បានជាព្រះ

បច្ចេកពុទ្ធជានាយក ក្នុងកាលនោះ។ ខ្ញុំនោះជាអ្នកព្រាត់ប្រាសចាក រាជបុត្រដ៏ប្រសើរទាំងនោះ ក៏មានសេចក្ដីសោកស្ដាយ លុះច្យុត (ចាក អត្តភាពនោះហើយ) បានមកកើតក្នុងស្រុកតូចមួយ ទៀបភ្នំឥសិគិលិ។ កាលណា ខ្ញុំមានចិត្តភ្ញាក់នឹកដល់កូន ដែលជាព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ក៏នាំយក បបរដើរទៅ ដើម្បីកូនទាំងឡាយផង ដើម្បីខ្លួនផង ខ្ញុំបានឃើញព្រះ បច្ចេកពុទ្ធជានាយក ៨ ព្រះអង្គ ដែលកំពុងដើរទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីភិក្ខា ក៏នឹករលឹកកូនទាំងឡាយ កាលនោះ ទឹកដោះរបស់ខ្ញុំក៏ខ្ចរចេញ ព្រោះសេចក្ដីស្នេហាចំពោះកូន។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំជ្រះថ្លា បានប្រគេនបបរ ដល់ព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងនោះ ដោយដៃរបស់ខ្លួន លុះច្យុតចាកអត្តភាព នោះ ក៏បានទៅកើតឯឧទ្យាន ឈ្មោះនន្ទនៈ ក្នុងឋានត្រៃត្រិង្ស។ បពិត្រ ព្រះអង្គជាមហាវីរបុរស ខ្ញុំម្ចាស់បានទទួលសុខទុក្ខ អន្ទោលទៅក្នុងភព តូចភពធំ ទាំងជីវិតក៏ខ្ញុំលះបង់ ដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ។ សេចក្ដីទុក្ខ ផ្សេងៗ ជាច្រើនយ៉ាងក្ដី សម្បត្តិផ្សេងៗ ជាច្រើនក្ដី (របស់ខ្ញុំ) រមែងមាន យ៉ាងនេះឯង លុះដល់បច្ឆិមភព ខ្ញុំមកកើតក្នុងសាវត្ថីបុរី។ ខ្ញុំកើតក្នុង ត្រកូលនៃសេដ្ឋី មានទ្រព្យច្រើន ដល់នូវសេចក្ដីសុខ ជាត្រកូលចាក់ចែងល្អ ហើយ រុងរឿងដោយរតនវត្ថុផ្សេងៗ សម្រេចសេចក្ដីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង។ ខ្ញុំត្រូវ គេធ្វើសក្ការបូជាផង រាប់អានកោតក្រែងដូច្នោះផង ដល់នូវរូបសិរី ត្រូវគេ ធ្វើសក្ការៈក្រៃលែង ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ។ ខ្ញុំជាស្ត្រីដែលពួកជនអ្នកមាន សិរីដោយរូប និងភោគៈប្រាថ្នាលើសលុបផង ដែលពួកកូនសេដ្ឋីជាច្រើន រយនាក់ ប្រាថ្នាហើយផង។ ខ្ញុំលះបង់នូវផ្ទះហើយ ចូលទៅកាន់ផ្នួស កាល មិនទាន់ដល់កន្លះខែនៅឡើយ ក៏បានលុះនូវសច្ចៈ ៤។ ខ្ញុំនិម្មិតនូវរថ មានទ្រុង ៤ ដោយឫទ្ធិ ហើយថ្វាយបង្គំនូវព្រះបាទានៃព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គ ជាទីពឹងដ៏មានសិរីរបស់សត្វលោក។

(មារពោលថា) នាងអាស្រ័យនូវដើមឈើដែលមានចុងរីកផ្កាស្គុះស្គាយ ឋិតនៅទៀបគល់រាំងតែម្នាក់ឯង ទាំងអ្នកណាមួយ ជាគម្រប់ពីរនឹងនាង ក៏មិនមាន តើនាងមិនខ្លាចពួកជនពាល ឬពួកអ្នកលេងទេឬ។

(ខ្ញុំឆ្លើយថា) ពួកជនអ្នកលេង ចំនួនមួយរយក្ដី មួយពាន់ក្ដី ដែល ប្រាកដដូច្នោះ មកក្នុងទីនេះ យើងក៏ឥតព្រឺរោម ឥតញាប់ញ័រ ម្នាលមារ អ្នកជាបុគ្គលម្នាក់ឯង តើនឹងធ្វើម្ដេចដល់យើង។

យើងនុ៎ះ អាចបំបាត់ខ្លួនក៏បាន ចូលទៅក្នុងពោះអ្នកឯងក៏បាន កាលយើងឋិតនៅត្រង់ប្រជុំចិញ្ចើម ក៏អ្នកមើលមិនឃើញ។ យើងជាស្រី ស្ទាត់ក្នុងផ្លូវចិត្ត ទាំងឥទ្ធិបាទទាំងឡាយ យើងក៏បានចម្រើនល្អហើយ យើងជាស្រីរួចចាកចំណងទាំងអស់ហើយ នៃអាវុសោ យើងមិនខ្លាចអ្នក ទេ។ អ្នកពោលនូវសេចក្ដីត្រេកអរក្នុងកាម ចំពោះគំនរកាមណា គំនរកាម

នោះ ឧបមាដូចមុខលំពែងដ៏មុតកំលែង ឥឡូវនេះ យើងមិនមាន សេចក្ដីត្រេកអរក្នុងកាមនោះទៀតទេ។ សេចក្ដីរីករាយក្នុងអារម្មណ៍ ទាំងអស់ យើងបានកំចាត់បង់ហើយ ទាំងគំនរនៃសេចក្ដីងងឹត យើងក៏ ទំលាយចេញហើយ ម្នាលមារមានចិត្តបាប អ្នកចូរដឹងយ៉ាងនេះចុះ ខ្លួន អ្នក ត្រូវយើងកំចាត់បានហើយ។ ព្រះជិនស្រីជានាយក ត្រេកអរចំពោះ គុណនោះ តាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯតទគ្គៈ ក្នុងបរិស័ទទាំងឡាយថា នាងឧប្បល វណ្ណា ជាស្រីប្រសើរបំផុតជាងភិក្ខុនី ដែលមានឫទ្ធិទាំងឡាយ។ ព្រះសាស្ដា ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តតាមហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ភារៈដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំក៏ទំលាក់ចេញហើយ តណ្ហាជាគ្រឿងនាំសត្វទៅកាន់ភព ខ្ញុំ បានគាស់រំលើងចេញហើយ។ ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បី ប្រយោជន៍ដល់គុណវិសេសណា ប្រយោជន៍ គឺគុណវិសេសនោះឯង ជា គ្រឿងអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំងអស់ ខ្ញុំក៏បានដល់ជាលំដាប់ហើយ។ ចំនួនពាន់នៃពួកជនដោយជុំវិញ រមែងបង្អោនមកនូវបច្ច័យ គឺចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ដោយកាលភ្លាមៗ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុត បំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំគាស់រំលើងហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្ដាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អ ហើយ ក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំ ក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្ដែងនូវគាថា ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទាន។

បដាចារាថេរិយាបទាន ទី១០

[២0] ព្រះជិនស្រីព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ព្រះអង្គដល់នូវត្រើយនៃធម៌ទាំងពួង ជានាយក ទ្រង់កើតឡើងក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ។ ក្នុង គ្រានោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី ក្នុងនគរហង្សវតី រុងរឿងដោយរតនៈ ផ្សេងៗ ជាស្រីឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយសេចក្ដីសុខច្រើនយ៉ាង។ ខ្ញុំបានចូលទៅ គាល់ព្រះអង្គ ជាមហាវីរបុរសនោះ បានស្ដាប់ធម្មទេសនា លំដាប់នោះ ខ្ញុំ កើតសេចក្ដីជ្រះថ្លា ហើយដល់នូវព្រះជិនស្រីជាទីពឹង។ លំដាប់នោះ ព្រះពុទ្ធ ជានាយក ទ្រង់សរសើរភិក្ខុនីជាអ្នកអៀនខ្មាស មានចិត្តនឹងធឹង ក្លៀវក្លា ក្នុងហេតុគួរ និងមិនគួរ ជាភិក្ខុនីខ្ពង់ខ្ពស់ជាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ អ្នក ទ្រទ្រង់នូវវិន័យ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមានចិត្តរីករាយ ប៉ុនប៉ងចំពោះតំណែង នោះ ហើយនិមន្តព្រះទសពល ជាលោកនាយក ព្រមទាំងព្រះសង្ឃឲ្យឆាន់

អស់ ៧ ថ្ងៃ ហើយបានថ្វាយបាត្រ និងចីវរ ក្រាបទៀបព្រះបាទាដោយត្បូង ហើយពោលពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះមុនីជាធីរបុរស ភិក្ខុនីណា ដែលព្រះអង្គសរសើរហើយ បពិត្រព្រះអង្គជានាយក ខ្ញុំម្ចាស់សូមឲ្យបានដូចភិក្ខុនីនោះ ក្នុងកប្បទី ៨ អំពីកប្បនេះ បើសេចក្តីប្រាថ្នានឹងសម្រេច។ ក្នុងកាលនោះ ព្រះសាស្តាបានត្រាស់នឹងខ្ញុំថា ម្នាលនាងដ៏ចម្រើន នាងកុំខ្លាច ចូរនាងត្រេកអរចុះ ក្នុងកាលអនាគត នាងនឹងបានតំណែងនុ៎ះដូចចិត្តប្រាថ្នា។ ព្រះសាស្តាព្រះនាមគោតម ទ្រង់សម្ភពក្នុងត្រកូលក្សត្រឱក្កាកៈ នឹងមានក្នុងលោក ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ។ នាងនឹងបានជាផៅពង្សក្នុងធម៌ទាំងឡាយ នៃព្រះសាស្តាអង្គនោះ ជាឱរស ជាធម្មនិម្មិត មានឈ្មោះថា នាងបដាចារា ជាសាវិការបស់ព្រះសាស្តា។ ក្នុងគ្រានោះ ខ្ញុំមានចិត្តរីករាយ មានមេត្តាចិត្ត បម្រើព្រះជិនស្រី ជាលោកនាយក ព្រមទាំងព្រះសង្ឃ ដរាបអស់ជីវិត។ ដោយអំពើដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តឹង្ស។ ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកស្សបៈ មានផៅពង្សដ៏ប្រសើរ មានយសធំ ប្រសើរជាងពួកជនអ្នកពោល ទ្រង់កើតឡើងក្នុងភទ្ទកប្បនេះ។ ក្នុងកាលនោះ ព្រះរាជាក្នុងដែនកាសី ព្រះនាមកិកី ជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះពុទ្ធជាមហេសី ជាឥស្សរៈលើប្រជាជន ក្នុងក្រុងពារាណសីបូរីដ៏ឧត្តម។ ខ្ញុំបានជាធីតាទី ៣ នៃព្រះបាទកិកីនោះ ដែលប្រាកដថា ភិក្ខុនី បានស្តាប់ធម៌របស់ព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ហើយពេញចិត្តនឹងបព្វជ្ជា។ តែក្នុងកាលនោះ ព្រះបិតារបស់យើង ទ្រង់ពុំអនុញ្ញាត យើងក៏ជាស្ត្រីមិនខ្ជិលច្រអូស បានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈសម្រាប់កុមារី អស់ ២០ ពាន់ ឆ្នាំ នៅក្នុងផ្ទះ ជាព្រះរាជកញ្ញា ឋិតនៅក្នុងសេចក្តីសុខ ត្រេកអរ រីករាយក្នុងការបម្រើព្រះពុទ្ធ ជាធីតា ៧ អង្គគឺ នាងសមណី ១ សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុទាសិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១ សង្ឃទាសិកា ជាគំរប់ប្រាំពីរ។ (រាជកញ្ញាទាំងនោះ លុះចេរវិលវិញមកក្នុងពុទ្ធុប្បាទនេះ) បានមកជាខ្ញុំ ១ ឧប្បលវណ្ណា ១ ខេមា ១ ភទ្ទាភិក្ខុនី ១ កិសាគោតមី ១ ធម្មទិន្នា ១ វិសាខា ជាគំរប់ប្រាំពីរ។ ដោយអំពើដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់នូវរាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តឹង្ស។ ឥឡូវនេះមកដល់បច្ឆិមភព ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ជាបូរីដ៏ប្រសើរ មាំមួន ស្តុកស្តម្ភ មានធនធានច្រើន។ ខ្ញុំកំពុងប្រកបដោយវ័យដ៏ចម្រើន លុះក្នុងអំណាចនៃវិតក្កៈ ខ្ញុំបានឃើញនូវបុរសអ្នកនៅក្នុងជនបទហើយ ក៏បានទៅនៅជាមួយនឹងបុរសនោះ។ ខ្ញុំមានបុត្រប្រុស ១ នាក់ ប្រសូតហើយ បុត្រទី ២ នៅក្នុងផ្ទៃរបស់ខ្ញុំ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកាត់ចិត្តថា អញត្រូវ

ទៅរកជួបមាតាបិតាវិញ។ គ្រានោះ ខ្ញុំមិនបានប្រាប់ស្វាមីរបស់ខ្ញុំទេ លុះស្វាមីនោះឃ្លាតចេញទៅ ខ្ញុំជាស្ត្រីតែម្នាក់ឯង រត់ចេញចាកផ្ទះ ដើរទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីដ៏ឧត្តម។ លំដាប់នោះ ប្ដីរបស់ខ្ញុំមកតាមទាន់ក្នុងផ្លូវ បបួលខ្ញុំទៅវិញ ក្នុងគ្រានោះ ខ្យល់កម្មជវាត (ខ្យល់កើតអំពីកម្ម) ដ៏អាក្រក់ពន់ពេក កើតឡើងដល់ខ្ញុំ។ ស្រាប់តែភ្លៀងធំតាំងឡើងក្នុងសម័យជាទីប្រសូតិនូវកូននៃខ្ញុំ គ្រានោះ ប្ដី (របស់ខ្ញុំ) ទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ឧស ត្រូវពស់ចឹកស្លាប់ទៅ។ គ្រានោះ ខ្ញុំជាស្រីកំព្រា មិនមានទីពឹងដោយសេចក្ដីទុក្ខព្រោះសម្រាលកូន ខ្ញុំដើរទៅកាន់លំនៅនៃត្រកូលរបស់ខ្លួន ឃើញនូវស្ទឹងតូច មានទឹកពេញព្រៀប។ ខ្ញុំជាស្រីម្នាក់ឯង នាំយកកូនតូច ឆ្លងទៅដាក់ឯច្រាំងត្រើយនាយ ហើយញុំាងកូនតូចឲ្យដេករួចត្រឡប់មកចម្លងកូនបង។ មានសត្វខ្លែងមួយ ឆាបយកកូនតូចដែលកំពុងយំ ទាំងខ្សែទឹកក៏កួចយកកូនបងទៅទៀត ខ្ញុំជាស្រីចុកណែនដោយសេចក្ដីសោក។ ខ្ញុំដើរទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី បានឮថា ពួកជនរបស់ខ្លួន គឺមាតាបិតាត្រូវស្លាប់អស់ហើយ គ្រានោះ ខ្ញុំមានសេចក្ដីសោកគ្របសង្កត់ចុកណែនដោយសេចក្ដីសោកដ៏ធំ ហើយបានពោលថា កូនទាំងពីរធ្វើមរណកាលហើយ ទាំងប្ដីរបស់ខ្ញុំ ក៏ស្លាប់ក្នុងព្រៃ មាតាបិតា និងបងប្រុសក៏ត្រូវគេដុតលើជើងថ្ករជាមួយគ្នា។ កាលនោះ ខ្ញុំជាស្រីស្គាំងស្គមផងកើតរោគលឿងផង ឥតមានទីពឹង មានចិត្តប្រកបដោយសេចក្ដីទុក្ខ លំដាប់នោះ ខ្ញុំដើរចេញទៅអំពីទីនេះ បានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គជាសារថីរបស់ប្រជាជន។ លំដាប់នោះ ព្រះសាស្ដា ទ្រង់ត្រាស់ចំពោះខ្ញុំថា នាងចូរកុំសោកស្ដាយ ចំពោះកូនទាំងឡាយឡើយ ចូរនាងស្រស់ស្រាយឡើង ចូរនាងស្វែងរកខ្លួនរបស់នាងវិញ នាងព្រួយឥតប្រយោជន៍សោះទេ។ កូនទាំងឡាយ ពឹងពុំបាន ញាតិក៏ពឹងពុំបាន ទាំងផៅពង្សក៏ពឹងពុំបាន បុគ្គលដែលត្រូវសេចក្ដីស្លាប់គ្របសង្កត់ ទីពឹងចំពោះញាតិពុំបានឡើយ។ លុះខ្ញុំបានស្ដាប់ព្រះវាចានោះរបស់ព្រះមុនី ក៏បាននូវផលទី ១ ខ្ញុំបួសមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានសម្រេចនូវព្រះអរហត្ត។ ខ្ញុំជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងឫទ្ធិផង ក្នុងសោតធាតុជាទិព្វផង ខ្ញុំជាអ្នកធ្វើតាមសាសនានៃព្រះសាស្ដា រមែងដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលដទៃផង។ ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វេនិវាសៈ ទាំងទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះហើយ ខ្ញុំជាភិក្ខុនីបរិសុទ្ធឥតមានមន្ទិល ព្រោះបានញុំាងអាសវៈទាំងពួងឲ្យអស់ហើយ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំបានរៀនវិន័យទាំងអស់ក្នុងសំណាក់របស់ព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គឃើញហេតុទាំងអស់ផង ខ្ញុំឆ្លើយដោះស្រាយនូវសេចក្ដីពិស្ដារគ្រប់យ៉ាង តាមពិតផង។ ព្រះជិនស្រីត្រេកអរ ចំពោះគុណនោះហើយ តាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯតទគ្គៈថា នាងបដាចារា ជាភិក្ខុនីឯកប្រសើរជាងពួកភិក្ខុនីអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ។ ព្រះសាស្ដា ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តតាម

ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ភារៈដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំបានដាក់ចេញហើយ តណ្ហាជាគ្រឿងនាំសត្វទៅកាន់ភព ខ្ញុំបានគាស់រំលើងចេញហើយ។ ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់គុណធម៌ណា ប្រយោជន៍គឺគុណធម៌នោះរបស់ខ្ញុំ ជាទីអស់ទៅនៃសញ្ញោជនៈទាំងពួង ខ្ញុំក៏បានសម្រេចហើយ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំគាស់រំលើងហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះបដាចារាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ បដាចារាថេរិយាបទាន។

ឧទ្ទាន

ឯកុបោសថិការិយាបទាន ១ សឡលបុប្ផិកាថេរិយាបទាន ១ មោទកទាយិកាថេរិយាបទាន ១ ឯកាសនទាយិកាថេរិយាបទាន ១ បញ្ចទីបទាយិកាថេរិយាបទាន ១ នឡមាលិកាថេរិយាបទាន ១ បជាបតិគោតមីថេរិយាបទាន ១ ខេមាថេរិយាបទាន ១ ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទាន ១ បដាចារាថេរិយាបទាន ១ មានគាថា ៥០៩ គាថា។

ចប់ ឯកុបោសថវគ្គ ទី២។

កុណ្ឌលកេសវគ្គ ទី៣

កុណ្ឌលកេសីថេរិយាបទាន ទី១

[២១] ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ព្រះអង្គដល់នូវត្រើយនៃធម៌ទាំងពួង ជានាយក ទ្រង់កើតឡើងក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីភទ្ទកប្បនេះ។ គ្រានោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលនៃសេដ្ឋី ក្នុងក្រុងហង្សវតី ជាត្រកូលរុងរឿងដោយរតនវត្ថុផ្សេងៗ ខ្ញុំជាស្រីស្កប់ស្កល់ដោយសេចក្តីសុខច្រើនប្រការ។ ខ្ញុំចូលទៅរកព្រះពុទ្ធ ជាមហាវីរបុរសអង្គនោះ ហើយបានស្តាប់ធម៌ដ៏ឧត្តមលំដាប់នោះ ខ្ញុំមានសេចក្តីជ្រះថ្លាកើតឡើងហើយ បានដល់ព្រះជិនស្រីជាទីពឹង។ ក្នុងកាលនោះឯង ព្រះពុទ្ធជានាយក ព្រះនាមបទុមុត្តរៈប្រកបដោយមហាករុណា ទ្រង់តាំងសុភាភិក្ខុនី ថាជាភិក្ខុនីប្រសើរជាងពួកភិក្ខុនីដែលត្រាស់ដឹងឆាប់រហ័ស។ លុះខ្ញុំបានស្តាប់ព្រះពុទ្ធវាចានោះហើយ ខ្ញុំមានសេចក្តីរីករាយ បានថ្វាយទានដល់ព្រះពុទ្ធជាមហេសី ហើយក្រាបចុះទៀបព្រះបាទាដោយត្បូង ប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ។

ព្រះពុទ្ធជាមហាវីរបុរស ទ្រង់អនុមោទនាថា ម្នាលនាងដ៏ចម្រើន តំណែងណា ដែលនាងប្រាថ្នាហើយ តំណែងទាំងអស់នោះ នឹងសម្រេច ពុំខាន ចូរនាងបានសេចក្ដីសុខ រំលត់ទុក្ខចុះ។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្ដា ព្រះនាមគោតម ទ្រង់សម្ភពក្នុងត្រកូលក្សត្រឈ្មោះឱក្កាកៈ នឹងកើតឡើងក្នុងលោក។ នាងនឹងបានជាញាតិក្នុងធម៌របស់ព្រះសាស្ដាអង្គនោះ ជាឱរស ជាធម្មនិម្មិត ជាសាវិកានៃព្រះសាស្ដា ឈ្មោះនាងកុណ្ឌលកេសីដ៏ចម្រើន។

ដោយអំពើដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង ខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិង្ស។ លុះខ្ញុំច្យុតចាកឋានតាវត្តិង្សនោះ ទៅកើតក្នុងឋានយាមៈ ច្យុតចាកឋានយាមៈនោះ បានទៅកើតក្នុងឋានតុសិត ច្យុតចាកឋានតុសិតនោះ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋាននិម្មានរតី រួចទៅកើតក្នុងបរនិម្មិតវសវត្តីបុរី។ ខ្ញុំកើតក្នុងទីណាៗ ខ្ញុំបាននូវភាពជាមហេសីរបស់ស្ដេចទាំងឡាយក្នុងទីនោះៗ ព្រោះអានិសង្សនៃបុញ្ញកម្មនោះឯង។ ខ្ញុំច្យុតចាកអត្តភាពនោះ ហើយបានមកកើតក្នុងមនុស្សលោក បាននូវភាពជាមហេសី របស់ស្ដេចចក្រពត្តិទាំងឡាយផង របស់ស្ដេចក្នុងមណ្ឌលទាំងឡាយផង។ ខ្ញុំបាននូវសម្បត្តិក្នុងទេវលោកផង ក្នុងមនុស្សលោកផង ហើយជាស្រីដល់នូវសេចក្ដីសុខក្នុងទីទាំងពួង អន្ទោលទៅក្នុងកប្បដ៏ច្រើន។ ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកស្សបៈ ព្រះអង្គមានផៅពង្សដ៏ប្រសើរ មានយសច្រើន ប្រសើរជាងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់កើតឡើងក្នុងភទ្ទកប្បនេះ។ គ្រានោះ ព្រះរាជាក្នុងដែនកាសី ព្រះនាមកិកី ក្នុងពារាណសីបុរីដ៏ឧត្តម ជាឥស្សរៈលើប្រជាជន បានជាឧបដ្ឋាកនៃព្រះពុទ្ធជាមហេសី។ ខ្ញុំជាធីតាទី ៤ របស់ព្រះរាជាអង្គនោះ ដែលប្រាកដថា ភិក្ខុទាសី បានស្ដាប់ធម៌របស់ព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ហើយក៏ពេញចិត្តចំពោះបព្វជ្ជា។ ព្រះបិតាយើង ទ្រង់មិនអនុញ្ញាតឲ្យបួសទេ កាលនោះ យើងជាអ្នកមិនខ្ជិលច្រអូស បានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយសម្រាប់កុមារី អស់ពីរម៉ឺនឆ្នាំក្នុងផ្ទះ។ យើងជាព្រះរាជធីតា ៧ នាក់ ជាកញ្ញាឋិតនៅក្នុងសេចក្ដីសុខ ត្រេកអររីករាយ ក្នុងការបម្រើព្រះពុទ្ធ គឺនាងសមណី ១ សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុទាសិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១ នាងសង្ឃទាសិកា ជាគំរប់ប្រាំពីរ។ កាលនោះ (ព្រះរាជធីតាទាំង ៧ នាក់នោះ ចេរវិលវឹងមក) បានជានាងខេមា ១ ឧប្បលវណ្ណា ១ បដាចារា ១ ខ្ញុំ ១ កិសាគោតមី ១ ធម្មទិន្នា ១ វិសាខា ជាគំរប់ប្រាំពី។ ដោយអំពើដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះ ផង លុះខ្ញុំលះបង់នូវរាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ បានទៅកើតក្នុង ឋានតាវត្តិង្ស។ ឥឡូវនេះ ដល់មកបច្ឆិមភព ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូល

សេដ្ឋីដ៏ស្តុកស្តម្ភក្នុងបូរីដ៏ឧត្តម ឈ្មោះគិរិព្វជៈ បិតនៅក្នុងវ័យដ៏ចម្រើន។ ខ្ញុំឃើញនូវចោរដែលគេកំពុងបណ្តើរយកទៅដើម្បីសម្លាប់ ហើយស្នេហ៍ឡាញ់ចំពោះចោរនោះ លំដាប់នោះ បិតារបស់ខ្ញុំដោះចោរនោះ ចេញអំពីទោសដែលត្រូវសម្លាប់ ដោយកហាបណៈមួយពាន់។ បិតាបានឲ្យខ្ញុំទៅចោរនោះ ព្រោះដឹងច្បាស់នូវចិត្តខ្ញុំ ខ្លួនខ្ញុំជាស្រីឥតរង្កៀស ជាអ្នកអាណិតអនុគ្រោះក្រពេក ចំពោះចោរនោះ។ ឯចោរនោះ នាំមកនូវគ្រឿងបូជា ហើយនាំខ្ញុំទៅកាន់ជ្រោះសម្រាប់ទំលាក់ចោរ ហើយគិតសម្លាប់ខ្ញុំលើភ្នំ ដោយសេចក្តីចង់បាននូវគ្រឿងប្រដាប់របស់ខ្ញុំ។ គ្រានោះ ខ្ញុំធ្វើអញ្ជលីដ៏ល្អ ប្រណម្យចំពោះចោរឈ្មោះសត្តុកៈ រក្សានូវជីវិតរបស់ខ្លួនទុកសិន ហើយពោលពាក្យនេះថា បពិត្រអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកចូរនាំយកនូវសង្វាជាវិការនៃមាសព្រមទាំងកែវមុក្តា កែវពៃទូរ្យដ៏ច្រើនទាំងអស់នេះទៅចុះ រួចសូមឲ្យអ្នកប្រាប់គេឲ្យដឹងថា ខ្ញុំជាទាសីចុះ។ ម្នាលនាងកល្យាណី នាងចូរដាក់នូវគ្រឿងប្រដាប់មកឲ្យអញចុះ នាងកុំខ្សឹកខ្សួលខ្លាំងឡើយ អញមិនដែលថាមិនសម្លាប់នូវមនុស្សដែលមកក្នុងព្រសោះទេ។ អញនឹករកមើលខ្លួនអញចាប់តាំងពីអញដល់នូវភាពជាអ្នកដឹងក្តីមក អញមិនដែលស្គាល់អ្នកដទៃឲ្យជាទីស្រឡាញ់ជាងនាងឡើយ។ អ្នកចូរមកនេះ ខ្ញុំនឹងបានកៀកកើយអ្នកសិន ហើយសូមធ្វើប្រទក្សិណអ្នក ថ្វាយបង្គំអ្នក ព្រោះថាការរួបរួមគ្នារវាងខ្ញុំនឹងអ្នក មិនមានទៀតទេ។ (ទេវតាពោលថា) ប្រុសមិនមែនឈ្មោះថាបណ្ឌិតក្នុងហេតុទាំងអស់ទេ សូម្បីស្រីសោះ តែជាអ្នកមានឧបាយវាងវៃ ក្នុងហេតុនោះៗ ក៏ឈ្មោះថាបណ្ឌិតបាន។ ប្រុសមិនមែនឈ្មោះថាបណ្ឌិត ក្នុងហេតុទាំងអស់ទេ សូម្បីស្រីសោះ តែជាអ្នកគិតឃើញនូវប្រយោជន៍រហ័ស ក៏ឈ្មោះថាបណ្ឌិតដែរ។ បុគ្គលណា ត្រិះរិះឃើញនូវប្រយោជន៍ច្រើនដ៏រហ័សផង ឆាប់ផង ដូចជាបុគ្គលកាលឃើញតាមហេតុនៃសំពុត្រ ឬតម្រាដ៏វិចិត្រ បុគ្គលនោះឈ្មោះថាបណ្ឌិត គ្រានោះ ខ្ញុំបានសម្លាប់នូវចោរឈ្មោះសត្តុកៈ។ បុគ្គលណា មិនយល់ឆាប់នូវប្រយោជន៍ ដែលកើតឡើងហើយ បុគ្គលនោះឈ្មោះថា មានគំនិតទន់រមែងទុក្ខព្រួយដូចជាចោរដែលធ្លាក់ចុះទៅក្នុងជ្រោះភ្នំ។ បុគ្គលណា យល់ច្បាស់ឆាប់នូវប្រយោជន៍ ដែលកើតឡើងហើយ បុគ្គលនោះ រមែងរួចអំពីការចង្អៀតដោយសត្រូវ ដូចជាខ្លួនខ្ញុំរួចចាកបុរសឈ្មោះសត្តុកៈ ក្នុងកាលនោះឯង។ ខ្ញុំច្រានបុរសឈ្មោះសត្តុកៈ ទៅក្នុងជ្រោះភ្នំ រួចហើយចូលទៅកាន់សំណាក់ពួកតាបស អ្នកស្លៀកពាក់សំពត់ស ហើយបួស។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំទុកសក់របស់ខ្ញុំ ដោយចន្ទាស ដោយប្រការទាំងពួង ហើយទើបបួស ពួកតាបសក៏ប្រាប់នូវលទ្ធិឥតមានចន្លោះឡើយ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំរៀននូវលទ្ធិនោះ ហើយអង្គុយតែម្នាក់ឯង គិតនូវលទ្ធិនោះ (គាប់ចួន)

ឆ្រក៏ពាំយកដៃរបស់មនុស្ស។ ឆ្រពាំដៃរបស់មនុស្សដែលដាច់ មកទំលាក់ចោលក្នុងទីជិតខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ខ្ញុំបានឃើញហើយ ក៏បាននូវនិមិត្តចំពោះត្រកូលនៃដង្កូវ ដែលឋិតនៅ (ក្នុងសាកសពនោះ)។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំតក់ស្លុត ហើយក្រោកទៅសួរពួកសហធម្មិក ឯពួកសហធម្មិកទាំងនោះប្រាប់ថា ពួកភិក្ខុជាសក្យបុត្រ ទើបដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីនោះបាន។ ខ្ញុំនោះ បានចូលទៅរកពួកសាវ័ករបស់ព្រះពុទ្ធ ហើយសួរសេចក្តីនោះ ពួកសាវ័កទាំងនោះ ក៏នាំខ្ញុំទៅក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរ។ ព្រះពុទ្ធជានាយកនោះ ទ្រង់សម្តែងនូវព្រះធម៌ ចំពោះខ្ញុំថា ខន្ធ អាយតនៈ ធាតុ ជាធម្មជាតិមិនស្អាតផង មិនទៀងផង ជាទុក្ខផង ជាអនត្តាផង។ លុះខ្ញុំបានស្តាប់នូវធម៌របស់ព្រះអង្គហើយ បានជម្រះធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិផល លំដាប់នោះ ខ្ញុំបានដឹងច្បាស់នូវព្រះសទ្ធម្មហើយ ក៏សូមនូវបព្វជ្ជា និងឧបសម្បទា។ កាលនោះ ព្រះពុទ្ធជានាយកដែលខ្ញុំសូមហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលនាងដ៏ចម្រើន នាងចូរមកចុះ កាលនោះ ខ្ញុំក៏បានឧបសម្បទា ហើយបានឃើញទឹកបន្តិច។ ខ្ញុំដឹងនូវរូបប្រកបដោយការកើតឡើង និងការសូន្យទៅ ដោយគ្រាន់តែលាងជើង ហើយគិតក្នុងកាលនោះថា សង្ខារទាំងឡាយទាំងពួង មានសភាពដូចគ្នា។ លំដាប់នោះ ចិត្តរបស់ខ្ញុំ ក៏រួចស្រឡះចាកអាសវៈ ព្រោះមិនប្រកាន់ដោយប្រការទាំងពួង គ្រានោះ ព្រះជិនស្រី ទ្រង់តាំងខ្ញុំថា ប្រសើរលើសជាងភិក្ខុនីដែលត្រាស់ដឹងឆាប់រហ័ស ខ្ញុំជាស្រីស្ទាត់ក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយផង ក្នុងសោតធាតុជាទិព្វផង ខ្ញុំជាអ្នកធ្វើតាមសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលដទៃផង។ ខ្ញុំដឹងនូវបុព្រេនិវាសៈ ទាំងទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជំរះហើយ ខ្ញុំជាភិក្ខុនីបរិសុទ្ធ មិនមានមន្ទិល ព្រោះញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួងឲ្យអស់ហើយ។ ព្រះសាស្តា ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តតាមហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ភារៈដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំដកចេញហើយ តណ្ហាជាគ្រឿងនាំទៅកាន់ភពថ្មី ខ្ញុំគាស់រំលើងចេញហើយ។ ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់គុណធម៌ណា ប្រយោជន៍ គឺគុណធម៌នោះរបស់ខ្ញុំ ជាទីអស់ទៅនៃសញ្ញោជនៈទាំងពួង ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ។ ញាណរបស់ខ្ញុំដ៏ទូលាយស្អាត ក្នុងអត្ថ ធម៌ និរុត្តិ និងបដិភាណ ក៏ដូចគ្នា ព្រោះហេតុនៃព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំគាស់រំលើងចេញហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណងដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះកុណ្ឌលកេសិភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ កុណ្ឌលកេសីថេរិយាបទាន។

កិសាគោតមីថេរិយាបទាន ទី២

[២២] ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ដល់នូវត្រើយនៃធម៌ទាំងពួង ព្រះអង្គជានាយក ទ្រង់កើតឡើងក្នុងកប្បទីមួយសែន គិតអំពីភទ្ទកប្បនេះទៅ។ កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលមួយ នៅក្នុងក្រុងហង្សវតី បានចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ប្រសើរជាងនរជននោះ ហើយយកព្រះអង្គជាទីពឹង។ ខ្ញុំបានស្តាប់ធម៌ដ៏ពីរោះរបស់ព្រះអង្គ ជាធម៌ប្រកបដោយសច្ចៈ ៤ មានអានិសង្សដ៏ក្រៃលែង នាំមកនូវសេចក្តីស្ងប់ និងសេចក្តីសុខក្នុងចិត្ត។ កាលនោះ ព្រះពុទ្ធជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាបុរសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ទ្រង់សរសើរតាំងភិក្ខុនី អ្នកទ្រទ្រង់ចីវរដ៏សៅហ្មង ក្នុងទីជាឯតទគ្គៈ។ ខ្ញុំញុំាងបីតិមានប្រមាណច្រើនឲ្យកើត ស្តាប់នូវគុណនៃភិក្ខុនី ខ្ញុំធ្វើនូវគ្រឿងសក្ការៈដល់ព្រះពុទ្ធ តាមគួរដល់សេចក្តីអង់អាច តាមគួរដល់កម្លាំង។ ខ្ញុំបានក្រាបចុះជិតព្រះអង្គ ជាអ្នកប្រាជ្ញ មានប្រាជ្ញាខ្ជាប់ខ្ជួននោះ ហើយប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ កាលនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធ ជានាយក ទ្រង់អនុមោទនាចំពោះការបាននូវតំណែងនោះថា ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តា ព្រះនាមគោតម ទ្រង់កើតក្នុងឱក្កាកៈត្រកូល នឹងត្រាស់ឡើងក្នុងលោក។ នាងនេះនឹងបានជាព្រះញាតិ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយនៃព្រះគោតមនោះ ជាឱរស ជាធម្មនិម្មិត បានជាសាវិកានៃព្រះសាស្តា មានឈ្មោះថា កិសាគោតមី។ កាលនោះ ខ្ញុំស្តាប់នូវពុទ្ធព្យាករណ៍នោះ ក៏រីករាយ មានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា បានបម្រើព្រះជិនស្រីជានាយក ដោយបច្ច័យទាំងឡាយដរាបដល់អស់ជីវិត។ ដោយកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិង្ស។ ព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបៈ មានផៅពង្សដ៏ប្រសើរ មានយសធំ ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើងហើយ ក្នុងភទ្ទកប្បនេះ។ កាលនោះ ព្រះរាជាក្នុងដែនកាសី ទ្រង់ព្រះនាមកិកី ព្រះអង្គជាធំជាងនរជន ក្នុងក្រុងពារាណសីដ៏ឧត្តម ទ្រង់ជាឧបដ្ឋាកនៃព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ។ ខ្ញុំជាធីតាទី ៥ នៃព្រះរាជានោះ មានឈ្មោះប្រាកដថា ធម្មា បានស្តាប់ធម៌ព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ហើយពេញចិត្តនឹងផ្នួស។ ព្រះបិតានៃយើង ទ្រង់មិនអនុញ្ញាតឲ្យបួសទេ កាលនោះ យើងជាអ្នកមិនខ្ជិលច្រអូស បានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌សម្រាប់កុមារីអស់ ២ ម៉ឺនឆ្នាំក្នុងផ្ទះ។ យើងជាព្រះរាជធីតា ៧ នាក់ ជាកញ្ញានៃសុខ ឋិតនៅក្នុងសេចក្តីសុខ ត្រេកអរ រីករាយក្នុងការបម្រើព្រះពុទ្ធ គឺ

នាងសមណី ១ សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុទាសិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១ សង្ឃទាសិកា ជាគំរប់ ៧។ (ព្រះរាជធីតា ៧ អង្គនោះ ចេះវិលវិញមកបានជា) នាងខេមា ១ ឧប្បលវណ្ណា ១ បដាចារា ១ កុណ្ឌលា ១ ខ្ញុំ ១ ធម្មទិន្នា ១ វិសាខា ជាគំរប់ ៧។ ដោយកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិង្ស។ ឥឡូវនេះ មកដល់បច្ឆិមភព ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី ដែលជាអ្នកធ្លាក់ខ្លួនកំសត់ឥតទ្រព្យ ជាត្រកូលទន់ទាបវិញ តែខ្ញុំបានមានប្តីត្រកូលសម្បូណ៌ដោយទ្រព្យសម្បត្តិ។ ជនទាំងឡាយដ៏សេសវៀរលែងតែប្តីរបស់ខ្ញុំចេញ សុទ្ធតែជាអ្នកឥតទ្រព្យ ខ្ញុំប្រសូតកូនក្នុងកាលណា ជនទាំងពួងក៏អាណិតខ្ញុំក្នុងកាលនោះ។ កាលណា កូនខ្ចីរបស់ខ្ញុំនោះ ជាកុមារតូច ឋិតនៅក្នុងសេចក្តីសុខ ជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំដូចជាជីវិតរបស់ខ្លួន កាលនោះ កូននោះ ក៏លុះអំណាចនៃសេចក្តីស្លាប់ទៅ។ ខ្ញុំមានសេចក្តីសោកគ្របសង្កត់ មានមុខប្រកបដោយសេចក្តីទុក្ខ មានភ្នែកពេញដោយទឹកភ្នែក មានមាត់យំ ពសាកសពដែលស្លាប់នោះដើរយំត្អូញត្អែរ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានជួបបុរសម្នាក់ ក៏ចូលទៅរកព្រះពុទ្ធជាគ្រូពេទ្យដ៏ប្រសើរ ហើយពោលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គឲ្យថ្នាំប្រោះកូនឲ្យរស់។ ព្រះជិនស្រី ព្រះអង្គជាអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងឧបាយនៃការទូន្មាន ទ្រង់ត្រាស់ថា ជនទាំងឡាយដែលស្លាប់ហើយ មិនមានក្នុងផ្ទះណា ចូរនាងយកគ្រាប់ស្ពៃអំពីផ្ទះនោះមក (ឲ្យតថាគត)។ កាលនោះ ខ្ញុំដើរទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី រកមិនបានផ្ទះប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះហេតុនោះ នឹងរកគ្រាប់ស្ពៃអំពីផ្ទះណាបាន លំដាប់នោះ ខ្ញុំក៏បាននូវស្មារតីឡើង។ ខ្ញុំចោលនូវសាកសព ហើយចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធ ជាលោកនាយក ចំណែកខាងព្រះអង្គ មានសម្លេងពីរោះ ទ្រង់ទតឃើញខ្ញុំអំពីចម្ងាយ ហើយត្រាស់ថា បុគ្គលណា កាលមិនបានឃើញនូវការកើត និងការសូន្យទៅ (នៃបញ្ចក្ខន្ធ) ទេ ហើយរស់នៅមួយរយឆ្នាំក៏ដោយ ជីវិតរបស់បុគ្គល អ្នកឃើញនូវការកើតឡើង និងការសូន្យទៅ (នៃបញ្ចក្ខន្ធ) សូម្បីរស់នៅតែមួយថ្ងៃក៏ប្រសើរជាង។

អនិច្ចតាធម៌នេះ នឹងថាជាធម៌សម្រាប់ស្រុកមួយក៏ទេ ជាធម៌សម្រាប់និគមមួយក៏ទេ ជាធម៌សម្រាប់ត្រកូលមួយក៏ទេ ធម៌នុ៎ះឯង សម្រាប់លោក ព្រមទាំងទេវលោកទាំងអស់។

ខ្ញុំនោះ បានស្តាប់នូវគាថាទាំងឡាយនេះ ហើយជម្រះនូវធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ លំដាប់នោះ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់នូវព្រះសទ្ធម្ម ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស។ លុះខ្ញុំបួសរួចហើយ ក៏មានចិត្តស្ងប់ ប្រកបក្នុងសាសនាព្រះជិនស្រី អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ខ្ញុំក៏បានសម្រេចនូវព្រះអរហត្ត។ ខ្ញុំជា

អ្នកធ្វើនូវសាសនានៃព្រះសាស្តា ស្ទាត់ក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយ ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ដោយសោតធាតុដ៏ជាទិព្វ។ ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វេនិវាសញ្ញាណ ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំក៏បានជម្រះហើយ ខ្ញុំបានញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួងឲ្យអស់ទៅ ជាអ្នកបរិសុទ្ធស្អាត មិនមានមន្ទិលសោះឡើយ។ ព្រះសាស្តា ខ្ញុំបានបម្រើហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ភារៈដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំបានដាក់ចុះហើយ តណ្ហាដែលជាគ្រឿងនាំសត្វទៅកាន់ភព ខ្ញុំគាស់រំលើងចោលហើយ។ ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ណា ប្រយោជន៍នោះ គឺកិរិយាអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំងពួងនោះ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ។ ញាណរបស់ខ្ញុំដ៏ធំទូលាយស្អាត ក្នុងអត្ថ ធម៌ និរុត្តិ និងបដិភាណ ព្រោះអំណាចនៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ។ ខ្ញុំនាំសំពត់អំពីគំនរសម្រាមផង អំពីព្រៃស្មសានផង អំពីច្រកផង ហើយធ្វើជាសង្ឃាដី ទ្រទ្រង់នូវចីវរដ៏សៅហ្មង។ ព្រះជិនស្រីជានាយក ទ្រង់ត្រេកអរក្នុងគុណរបស់ខ្ញុំ គឺការទ្រទ្រង់នូវចីវរដ៏សៅហ្មងនោះ បានតាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯតទគ្គៈ ក្នុងពួកបរិស័ទ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីដ៏ប្រសើរកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះកិសាគោតមីភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ កិសាគោតមីថេរិយាបទាន។

ធម្មទិន្នាថេរិយាបទាន ទី៣

[២៣] ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ដល់នូវត្រើយនៃធម៌ទាំងពួង ជាអ្នកដឹកនាំសត្វលោក ទ្រង់កើតឡើងក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ។ កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលមួយ ក្នុងក្រុងហង្សវតី ជាអ្នកធ្វើនូវការងារនៃជនដទៃ ខ្ញុំមានប្រាជ្ញាចាស់ សង្រួមក្នុងសីល។ ព្រះថេរៈឈ្មោះសុជាត ជាអគ្គសាវ័កនៃព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ចេញអំពីវត្តទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត។ កាលនោះ ខ្ញុំចេញទៅដងទឹក កាន់ក្អមដើរទៅ បានឃើញព្រះថេរៈនោះ ក៏មានសេចក្តីជ្រះថ្លា បានប្រគេននំដោយដៃរបស់ខ្លួន។ ព្រះថេរៈនោះ ទទួលនំហើយ ក៏គង់ឆាន់ក្នុងទីនោះ លំដាប់នោះ ម្ចាស់របស់ខ្ញុំមានចិត្តត្រេកអរនឹងខ្ញុំ បានយកខ្ញុំធ្វើជាកូនប្រសាររបស់ខ្លួន ខ្ញុំទៅជាមួយនឹងម្តាយក្មេក ថ្វាយបង្គំព្រះសម្ពុទ្ធ។ គ្រានោះ ព្រះអង្គទ្រង់តាំងភិក្ខុនីមួយរូប ជាធម្មកថិកា អ្នកសម្តែងធម៌ដល់បរិស័ទ ក្នុងទីជាឯតទគ្គៈ ខ្ញុំបាន

ស្តាប់ពុទ្ធតម្រាស់នោះហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយខ្លាំង។ ខ្ញុំនិមន្តព្រះសុគត ជាលោកនាយក ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ថ្វាយមហាទាន ហើយប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ។ លំដាប់នោះ ព្រះសុគត ព្រះអង្គមានសម្រងណែនរំពងពីរោះ ត្រាស់នឹងខ្ញុំថា នាងជាស្រីត្រកអរក្នុងការបម្រើតថាគត ជាអ្នកអង្គាសតថាគត ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ។ នាងជាអ្នកប្រកបក្នុងការស្តាប់នូវព្រះសទ្ធម្ម មានចិត្តចម្រើនដោយគុណ ម្នាលនាងដ៏ចម្រើន នាងចូររីករាយចុះ នាងនឹងបានផលដែលនាងតាំងប្រាថ្នានុ៎ះ។ ក្នុងកប្បទីមួយសែនអំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តា ព្រះនាមគោតម កើតក្នុងត្រកូលក្សត្រឱក្កាកៈនឹងត្រាស់ឡើងក្នុងលោក។ នាងនឹងបានជាញាតិក្នុងធម៌នៃព្រះពុទ្ធអង្គនោះ ជាឱរស ជាធម្មនិម្មិត បានជាសាវិកានៃព្រះសាស្តា មានឈ្មោះថាធម្មទិន្នា។ ខ្ញុំបានស្តាប់ព្យាករណ៍នោះ ក៏រីករាយ មានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា បម្រើព្រះមហាមុនី ជានាយក ដោយបច្ច័យទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់ជីវិត។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិង្ស។ ព្រះពុទ្ធ មានផៅពង្សដ៏ប្រសើរ មានយសធំព្រះអង្គប្រសើរជាងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបៈ កើតឡើងហើយក្នុងភទ្ទកប្បនេះ។ កាលនោះ ព្រះរាជាក្នុងដែនកាសី ព្រះនាមកិកី ជាឥស្សរៈនៃនរៈ ក្នុងក្រុងពារាណសីដ៏ឧត្តម ជាឧបដ្ឋាកនៃព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ស្រងរកគុណដ៏ធំ។ ខ្ញុំជាធីតាទី ៦ នៃព្រះរាជាអង្គនោះ មានឈ្មោះប្រាកដថា នាងសុធម្មា បានស្តាប់ធម៌នៃព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ហើយពេញចិត្តនឹងផ្នួស។ ព្រះបិតារបស់យើង ទ្រង់មិនអនុញ្ញាត កាលនោះ យើងជាអ្នកមិនខ្ជិលច្រអូស បានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌សម្រាប់កុមារីអស់ ២ ម៉ឺនឆ្នាំ ក្នុងផ្ទះ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី៣។

ធីតា ៧ អង្គ ជាកញ្ញានៃស្តេច តាំងនៅក្នុងសេចក្តីសុខ ត្រកអររីករាយក្នុងការបម្រើព្រះពុទ្ធ គឺនាងសមណី ១ សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុទាសិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១ សង្ឃទាសិកា ជាគម្រប់ ៧។ (ធីតា ៧ អង្គនោះ ចេរវិលវឹងមកបានជា) នាងខេមា ១ ឧប្បលវណ្ណា ១ បដាចារា ១ កុណ្ឌលា ១ គោតមី ១ ខ្លួនខ្ញុំ ១ វិសាខា ជាគម្រប់ ៧។ ដោយកុសលកម្ម ដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិង្ស។ ឥឡូវនេះមកដល់បច្ឆិមភព ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋីដ៏ស្តុកស្តម្ភ ក្នុងក្រុងគិរិព្វជៈដ៏ឧត្តម អាចសម្រចសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួងបាន។ កាលណា ខ្ញុំប្រកបដោយគុណ គឺរូបសម្បត្តិ តាំងនៅក្នុងបឋមវ័យហើយ កាលនោះឯង ខ្ញុំបាន

ទៅកាន់ត្រកូលនៃបុរសដទៃ (មានប្តី) ហើយនៅស្តាប់ស្តល់ដោយសេចក្តីសុខ។ ឯស្វាមីរបស់ខ្ញុំនោះ មានប្រាជ្ញាល្អ បានចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធ ជាទីពឹងនៃសត្វលោក ស្តាប់ធម៌ទេសនាហើយ ក៏បានដល់នូវអនាគាមិផល។ កាលនោះ ខ្ញុំបានញុំាងស្វាមីនោះ ឲ្យអនុញ្ញាតហើយ ចូលទៅកាន់ផ្នួស អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានដល់ព្រះអរហត្ត។ កាលនោះ ឧបាសកនោះ ចូលមករកខ្ញុំ ហើយសួរនូវប្រស្នាទាំងឡាយដ៏ជ្រាលជ្រៅ ខ្ញុំក៏បានព្យាករប្រស្នាទាំងអស់នោះ។ ព្រះជិនស្រី ត្រេកអរក្នុងគុណនោះហើយ បានតាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯតទគ្គៈថា តថាគតមិនឃើញភិក្ខុនីជាធម្មកថិកាដទៃ ប្រាកដដូចភិក្ខុនីនេះឡើយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាំទុកយ៉ាងនេះថា នាងធម្មទិន្នាជាអ្នកប្រាជ្ញ។

ខ្ញុំឈ្មោះថាជាស្រីបណ្ឌិត ដែលព្រះលោកនាយកអនុគ្រោះ ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង។ ព្រះសាស្តា ខ្ញុំបានបម្រើដោយគោរពហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ភារៈដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំបានដាក់ចុះហើយ តណ្ហាជាគ្រឿងនាំសត្វទៅកាន់ភព ខ្ញុំបានរំលើងចោលហើយ។ ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ណា ប្រយោជន៍នោះ គឺការអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំងពួង ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ។ ខ្ញុំជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយ ជាអ្នកធ្វើតាមពុទ្ធសាសនា ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ដោយសោតធាតុដ៏ជាទិព្វ។ ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វេនិវាសញ្ញាណ ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះហើយ ខ្ញុំញុំាងអាសវៈទាំងពួងឲ្យអស់ហើយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធស្អាត មិនមានមន្ទិលសោះឡើយ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំគាស់រំលើងចោលអស់ហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះធម្មទិន្នាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ ធម្មទិន្នាថេរិយាបទាន។

សកុលាថេរិយាបទាន ទី៤

[២៤] ព្រះជិនស្រីព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ដល់នូវត្រើយនៃធម៌ទាំងពួង ព្រះអង្គជានាយក ទ្រង់កើតឡើងក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ។ ព្រះអង្គប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ជាបុរសអាជានេយ្យ ប្រតិបត្តិដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដល់សព្វសត្វ

ក្នុងមនុស្សលោក ព្រមទាំងទេវលោក។ ព្រះជិនស្រី ទ្រង់ដល់នូវយសដ៏ប្រសើរ មានសិរី ពេញពោរដោយកេរ្តិ៍ឈ្មោះ និងសេចក្តីសរសើរ ដែលលោកទាំងពួងបូជាហើយ ប្រាកដក្នុងទិសទាំងពួង។ ព្រះអង្គមានសេចក្តីសង្ស័យឆ្លងហើយ មានសេចក្តីងឿងឆ្ងល់កន្លងបង់ហើយ មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងព្រះទ័យបរិបូណ៌ហើយ ទ្រង់ដល់នូវសម្ពោធិញ្ញាណដ៏ឧត្តម។ ព្រះសម្ពុទ្ធប្រសើរជាងនរជន ទ្រង់ញុំាងមគ្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងផង សម្រងនូវមគ្គដែលមិនទាន់សម្រងផង បណ្តុះនូវមគ្គដែលមិនទាន់បណ្តុះផង។ ព្រះសម្ពុទ្ធជាអ្នកអង់អាចជាងនរជន ព្រះអង្គជ្រាបនូវមគ្គ ត្រាស់ដឹងនូវមគ្គ ប្រាប់នូវមគ្គ ជាគ្រូប្រៀនប្រដៅដ៏ឧត្តម ប្រសើរជាងសារថីទាំងឡាយ។ ព្រះសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គប្រកបដោយព្រះទ័យករុណាដ៏ធំ ជាទីពឹងនៃសត្វលោក ជាអ្នកដឹកនាំសត្វលោក ទ្រង់សម្រងធម៌ស្រោចស្រង់នូវសត្វទាំងឡាយ ដែលមុជចុះក្នុងភក់គឺកាម។ កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងក្រុងហង្សវតី ឈ្មោះខត្តិយនន្ទា ជាស្រីមានរូបល្អ ប្រកបដោយទ្រព្យ មានចិត្តអាណិតអាសូរចំពោះអ្នកដទៃ ជាស្រីមានសិរី។ ខ្ញុំជាធីតានៃមហារាជ ព្រះនាមអានន្ទ ជាស្រីមានលំអដ៏ប្រសើរ ជាប្អូនស្រីមានមាតាផ្សេងគ្នា នៃព្រះពុទ្ធព្រះនាមបទុមុត្តរៈ។ ខ្ញុំស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអាភរណៈទាំងពួង ជាមួយនឹងព្រះរាជកញ្ញាទាំងឡាយ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធទ្រង់មានព្យាយាមធំ ហើយស្តាប់ធម៌ទេសនា។ គ្រានោះ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវលោក ទ្រង់តាំងភិក្ខុនីនោះ ដែលមានចក្ខុដូចជាទិព្វ ក្នុងឋានៈដ៏ប្រសើរក្នុងកណ្តាលនៃបរិស័ទ ៤។ ខ្ញុំបានស្តាប់ព្យាករណ៍នោះហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយ ថ្វាយទានដល់ព្រះសាស្តា បូជាព្រះសម្ពុទ្ធ ហើយប្រាថ្នានូវទិព្វចក្ខុ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាស្តា បានត្រាស់នឹងខ្ញុំថា ម្នាលនាងនន្ទានាងនឹងបានតំណែងដែលនាងប្រាថ្នា ឋានៈដែលនាងប្រាថ្នា ដោយប្រពៃន់ៈ ជាផលនៃធម្មទានដូចជាប្រទីប។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តា ព្រះនាមគោតម កើតក្នុងឱក្កាកត្រកូល នឹងត្រាស់ដឹងឡើងក្នុងលោក។ នាងនឹងបានជាព្រះញាតិ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយនៃព្រះសាស្តានោះ ជាឱរស ជាធម្មនិម្មិត ជាសាវិកាព្រះសាស្តា មានឈ្មោះថា សកុលា។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិង្ស។ ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមកស្សបៈ ព្រះអង្គមានផៅពង្សដ៏ប្រសើរមានយសធំ ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើងក្នុងភទ្ទកប្បនេះ។ កាលនោះ ខ្ញុំបួសជានាងបរិព្វាជិកា ប្រព្រឹត្តិម្នាក់ឯង ត្រាច់ទៅដើម្បីភិក្ខា ហើយបាននូវវត្ថុត្រឹមតែប្រេងប៉ុណ្ណោះ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានអុជប្រទីបដោយប្រេងនោះ បម្រើព្រះចេតិយ ប្រសើរសមរម្យជាងចេតិយ

ទាំងពួងនៃព្រះពុទ្ធប្រសើរជាងសត្វមានជើងពីរ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិង្ស។ ដោយផលនៃកម្មនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងទីណាៗ ប្រទីបដ៏ធំទាំងឡាយ បំភ្លឺដល់ខ្ញុំដែលនៅក្នុងទីនោះៗ។ ខ្ញុំប្រាថ្នារបស់ណា ខ្ញុំឃើញ (របស់នោះ) ធ្លុះរហូតខាងក្រៅជញ្ជាំង ធ្លុះរហូតខាងក្រៅនៃភ្នំថ្ម នេះជាផលនៃការឲ្យប្រទីប។ ខ្ញុំជាអ្នកមានភក្រស្អាត រុងរឿងដោយយស មានសទ្ធា មានប្រាជ្ញា នេះជាផលនៃការឲ្យប្រទីប។ ឥឡូវនេះ មកដល់បច្ឆិមភព ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលព្រាហ្មណ៍ មានទ្រព្យ និងស្រូវច្រើន ជាត្រកូលរីករាយ ដែលស្ដេចរាប់អានបូជាហើយ។ ខ្ញុំបរិបូណ៌ដោយអវយវៈគ្រប់យ៉ាង ស្អិតស្អាងដោយអាភរណៈទាំងពួង ខ្ញុំឈរនៅត្រង់បង្អួច ឃើញព្រះសុគត ត្រង់ប្រទេសជាទីចូលទៅកាន់បុរី។ ខ្ញុំឃើញព្រះពុទ្ធរុងរឿងដោយយស ដែលទេវតា និងមនុស្ស ធ្វើសក្ការៈហើយ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយអនុព្យញ្ជនៈ ស្អិតស្អាងដោយលក្ខណៈទាំងឡាយ។ ខ្ញុំមានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តល្អ ពេញចិត្តនឹងផ្នួស អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានដល់ព្រះអរហត្ត។ ខ្ញុំជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញ ក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយ ជាអ្នកធ្វើតាមសាសនានៃព្រះសាស្តា ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ដោយសោតធាតុដ៏ជាទិព្វ។ ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វេនិវាសញ្ញាណ ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះហើយ ខ្ញុំបានញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួងឲ្យអស់ហើយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធស្អាត មិនមានមន្ទិលឡើយ។ ព្រះសាស្តា ខ្ញុំបានបម្រើហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ភារៈដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំបានដាក់ចុះហើយ តណ្ហាជាគ្រឿងនាំសត្វទៅកាន់ភព ខ្ញុំបានដកចោលហើយ។ ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ណា ប្រយោជន៍នោះ គឺការអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំងពួង ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះពុទ្ធប្រសើរជាងនរជន ព្រះអង្គប្រកបដោយមហាករុណា ទ្រង់តាំងខ្ញុំជាឯតទគ្គៈ ដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា នាងសកុលាថេរី ជាភិក្ខុនីប្រសើរផុតជាងថេរីទាំងឡាយ ដែលមានទិព្វចក្ខុ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំគាស់រំលើងហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះសកុលាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ សកុលាថេរិយាបទាន។

នន្ទាថេរិយាបទាន ទី៥

[២៥] ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ដល់នូវត្រើយនៃធម៌ទាំងពួង ព្រះអង្គជានាយក ទ្រង់កើតឡើងក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ទូន្មានសត្វលោក ញ៉ាំងសត្វលោកឲ្យដឹងច្បាស់ ចម្លងសត្វទាំងពួង ឈ្លាសវៃក្នុងទេសនា ទ្រង់ញ៉ាំងប្រជុំជនជាច្រើន ឲ្យឆ្លងហើយ។ ព្រះអង្គជាអ្នកអនុគ្រោះ ប្រកបដោយករុណា ស្វែងរកនូវប្រយោជន៍ដល់សត្វទាំងពួង ទ្រង់ញ៉ាំងតិរ្ថិយទាំងពួងដែលមកដល់ហើយ ឲ្យតាំងនៅក្នុងសីល ៥។ សីល ៥ ជារបស់មិនរីករវយ៉ាងនេះ ជារបស់សូន្យពួកតិរ្ថិយ ជារបស់ដែលព្រះអរហន្តទាំងឡាយ អ្នកមានសេចក្តីស្ទាត់ជំនាញ ប្រកបដោយតាទិគុណវិចិត្រហើយ។ ព្រះពុទ្ធព្រះនាមបទុមុត្តរៈនោះ ជាអ្នកប្រាជ្ញធំ មានកំពស់ ៥៨ហត្ថ មានទ្រង់ទ្រាយដូចចេតិយមាស មានលក្ខណៈ ៣២ ដ៏ប្រសើរ។ ព្រះអង្គមានព្រះជន្មមួយសែនឆ្នាំជាកំណត់ ទ្រង់ឋិតនៅអស់កាលប៉ុណ្ណោះ ទ្រង់ញ៉ាំងប្រជុំជនជាច្រើនឲ្យឆ្លងហើយ។ កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី ជាត្រកូលរុងរឿងដោយកែវផ្សេងៗ ជាអ្នកស្កប់ស្កល់ដោយសេចក្តីសុខដ៏ធំ នៅក្នុងក្រុងហង្សវតី។ ខ្ញុំបានចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធអង្គនោះ ព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ខ្ញុំបានស្តាប់នូវធម៌ទេសនា គឺអមតនិព្វាន ជាធម៌មានអានិសង្សក្រៃលែង មានប្រយោជន៍យ៉ាងល្អិតល្អន់ ជាធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយ។ គ្រានោះ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លាខ្លាំង បាននិមន្តព្រះលោកនាយក ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ហើយថ្វាយមហាទានដល់ព្រះអង្គ ដោយដៃរបស់ខ្លួន។ ខ្ញុំក្រាបថ្វាយព្រះលោកនាយក ព្រះអង្គមានព្យាយាម ព្រមទាំងព្រះសង្ឃដោយត្បូង ហើយប្រាថ្នានូវតំណែងដ៏ប្រសើរ ជាងពួកភិក្ខុនីដែលមានឈាន។ កាលនោះ ព្រះអង្គទូន្មានសត្វដែលមិនទាន់ទូន្មានហើយ ជាទីពឹងនៃលោកទាំង ៣ មានរស្មី ព្រះអង្គជានាយសារថីរបស់ពួកនរជន ទ្រង់ព្យាករថា នាងនឹងបាននូវតំណែងដែលនាងប្រាថ្នាហើយដោយប្រពៃន់ៈ។ ក្នុងមួយសែនកប្ប អំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តា ព្រះនាមគោតម សម្ភពក្នុងឱក្កាកត្រកូល នឹងត្រាស់ឡើងក្នុងលោក។ នាងនឹងបានជាញាតិក្នុងធម៌ទាំងឡាយ របស់ព្រះសាស្តាអង្គនោះ ជាឱរស ជាធម្មនិម្មិត ជាសាវិកានៃព្រះសាស្តា មានឈ្មោះថា នាងនន្ទា។ កាលនោះ ខ្ញុំបានស្តាប់ពុទ្ធព្យាករណ៍នោះហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា បម្រើព្រះជិនស្រី ព្រះអង្គជានាយក ដោយបច្ច័យទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់ជីវិត។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង ខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តឹង្ស។ លុះខ្ញុំច្យុតចាកឋានតាវត្តឹង្សនោះ បានទៅកើតឯឋានយាមៈ ច្យុតចាកឋាន

យាមៈនោះ បានទៅកាន់ឋានតុសិត ច្យុតចាកឋានតុសិតនោះ បានទៅកាន់និម្មានរតី ច្យុតចាកនិម្មានរតីនោះហើយ បានទៅកាន់បរនិម្មិតវសវត្តីបុរី។ ដោយផលនៃកុសលកម្មនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងទីណាៗ តែងបានជាមហេសីនៃស្ដេចទាំងឡាយ ក្នុងទីនោះៗ។ ខ្ញុំច្យុតចាកទីនោះហើយ កើតជាមនុស្ស បានជាមហេសីនៃស្ដេចចក្រពត្តិទាំងឡាយផង នៃស្ដេចមានមណ្ឌលទាំងឡាយផង។ ខ្ញុំសោយនូវសម្បត្តិក្នុងទេវតា និងមនុស្ស ហើយដល់នូវសេចក្ដីសុខ ក្នុងទីទាំងពួង អន្ទោលទៅ អស់កប្បច្រើន។ លុះដល់មកក្នុងបច្ឆិមភព ខ្ញុំកើតជាធីតានៃព្រះបាទសុទ្ធោទនៈ មិនមានអ្នកណាមួយតិះដៀលបាន ក្នុងបុរីឈ្មោះ កបិលពស្ដុ។ ត្រកូលនោះ ក៏ដល់នូវសេចក្ដីត្រេកអរ ព្រោះបានឃើញខ្ញុំ ជាស្រីមានរស្មី ព្រោះហេតុនោះ ឈ្មោះរបស់ខ្ញុំថា នាងនន្ទា ខ្ញុំជាស្រីល្អប្រសើរ។ មួយទៀត ខ្ញុំប្រាកដជាស្រីមានលំអ ជាងស្រីក្រមុំទាំងអស់ វៀរលែងតែព្រះនាងយសោធរា ក្នុងនគរជាទីរីករាយនោះចេញ។ បងប្រុសច្បង (របស់ខ្ញុំ) បានជាកំពូលនៃលោកទាំង ៣ បងប្រុសបន្ទាប់ខាងក្រោយ ជាព្រះអរហន្តដូចគ្នា ខ្ញុំនៅជាគ្រហស្ថតែម្នាក់ឯង ដែលមានមាតាតែងដាស់តឿនថា នាងជាព្រះអនុជានៃព្រះពុទ្ធ កើតក្នុងត្រកូលសក្យបុត្រ នាងបើវៀរចាកសេចក្ដីត្រេកអរក្នុងធម៌ហើយ តើនឹងបាននូវអ្វីក្នុងផ្ទះ។ សេចក្ដីចម្រើន មានជរាជាទីបំផុត រូបជារបស់ដែលសន្មតថាមិនស្អាត ការមិនមានរោគ មានរោគជាទីបំផុត ជីវិតមានសេចក្ដីស្លាប់ជាទីបំផុត។ រូបរបស់នាងនេះល្អ គួររមិលមើល គួររីករាយ ជាគ្រឿងប្រដាប់របស់អ្នកស្អិតស្អាងទាំងឡាយ ដូចជាទីលំនៅដែលមានសិរី។ (រូបរបស់នាង) ដែលគេបូជាហើយ ដូចជាវត្ថុមានខ្លឹមក្នុងលោក ជាទីនាំមកនូវរសដល់ភ្នែកទាំងឡាយ ជាទីញ៉ាំងកិត្តិស័ព្ទឲ្យកើតដល់ជនអ្នកមានបុណ្យទាំងឡាយ ជាទីញ៉ាំងឱក្កាកត្រកូលឲ្យត្រេកអរ។ អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ជរានឹងគ្របសង្កត់ (នូវរូបរបស់នាង) មិនខាន នាងគួរលះបង់ផ្ទះ ដែលអ្នកប្រាជ្ញគប្បីតិះដៀល ហើយប្រព្រឹត្តធម៌ ដែលអ្នកប្រាជ្ញមិនតិះដៀលវិញ។ ខ្ញុំបានស្ដាប់ពាក្យរបស់មាតា ជាអ្នកមានចិត្តមិនរលោរលាំដោយរាងកាយ និងរូប និងវ័យ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស។ មាតារបស់ខ្ញុំ ពោលដើម្បីធ្វើនូវសេចក្ដីរំឮក ដោយការរៀនឈានដ៏ធំ ជាធម្មជាតស្អាត តែខ្ញុំមិនបានខ្វល់ខ្វាយ ក្នុងការរៀនឈាននោះទេ។ លំដាប់នោះ ព្រះជិនស្រី ប្រកបដោយមហាករុណា ឃើញខ្ញុំមានមុខដូចផ្កាឈូក ទ្រង់និម្មិតស្រីល្អគួររមិលមើល រុងរឿងក្រពេក មានរូបល្អជាងខ្ញុំ ក្នុងរង្វង់ចក្ខុរបស់ខ្ញុំ ដើម្បីឲ្យខ្ញុំនឿយណាយក្នុងរូប ដោយអានុភាពនៃព្រះអង្គ។ ខ្ញុំឃើញស្រីនោះ មានរាងកាយអស្ចារ្យក្រពេក ក៏ស្ញើចគិតថា

ភ្នែករបស់អញ ប្រកបដោយផល ព្រោះរូបជារបស់មនុស្សនេះ ជាលាភនៃភ្នែក។ ខ្ញុំនិយាយនឹងស្រីនោះថា ម្នាលស្រីល្អល្អ នាងចូរមក នាងមានសេចក្តីត្រូវការដោយវត្ថុណា នាងចូរប្រាប់វត្ថុនោះដល់ខ្ញុំ បើ (ពាក្យរបស់ខ្ញុំ) ជាទីស្រឡាញ់នៃនាង។ ចូរនាងប្រាប់ខ្ញុំនូវត្រកូលនាម និងគោត្ររបស់នាង។ ម្នាលស្រីល្អ (កាលនេះ) មិនមែនជាកាលគួរដោះស្រាយប្រស្នាទេ នាងចូរឲ្យខ្ញុំឋិតនៅលើភ្លៅ អវយវៈទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំស្រុតចុះ នាងចូរឲ្យខ្ញុំដេកមួយរំពេច។ លំដាប់នោះ ស្រីដែលព្រះពុទ្ធនិមិត្តដ៏ល្អនោះ ដេកកើយក្បាលលើភ្លៅនៃខ្ញុំ ខ្ញុំជាស្រីអាក្រក់យ៉ាងក្រៃលែង ក៏ដួលទៅលើថ្ងាសស្រីនោះ។ ពកក៏កើតឡើងដល់ស្រីនោះ ដំណាលគ្នានឹងការដួលចុះ ខ្ទុះ និងឈាមទាំងឡាយ ហូរចេញចាកសាកសព ដែលបែកធ្លាយហើយផង មាត់មានក្លិនស្អុយ ដូចសាកសពបែកធ្លាយហើយផង សរីរៈទាំងមូលហើមប៉ោងឡើង មានសម្បុរខៀវផង។ ស្រីនោះ មានអវយវៈទាំងពួងញ័ររន្ធត់ ដកដង្ហើមចេញម្ដងៗ ទទួលរងទុក្ខរបស់ខ្លួន ខ្សឹកខ្សួល (ព្រោះអាស្រ័យ) នូវសេចក្តីករុណាថា អាត្មាអញលំបាកដោយសេចក្តីទុក្ខប៉ះពាល់នូវវេទនា ជ្រមុជចុះក្នុងទុក្ខធំ អាត្មាអញ មានសំឡាញ់ជាទីពឹងនៃអាត្មាអញ។ ឱ! លំអមុខរបស់នាង បាត់ទៅឯណាទៅ ច្រមុះកោងរបស់នាង បាត់ទៅឯណាទៅ បបូរមាត់ដ៏ប្រសើរដូចជាផ្របាសទុំរបស់នាង បាត់ទៅឯណាទៅ មាត់របស់នាងបាត់ទៅឯណាទៅ។ សម្បុររបស់នាងប្រហែលដោយព្រះចន្ទ បាត់ទៅឯណាទៅ កដ៏ប្រដាប់ដោយមាសរបស់នាង បាត់ទៅឯណាទៅ ចង្កោមផ្កា និងកម្រងផ្កា និងត្រចៀករបស់នាង ប្រកបដោយសម្បុរខុសគ្នា។ ដោះរបស់នាងក្បំ មានអាការដូចផ្កាឈូកក្តោប សាកសពមានក្លិនស្អុយបែកធ្លាយហើយ មានក្លិនអាក្រក់ក្រៃពេក។ នាងមានចង្កេះរល មានត្រគាកធំ មានខ្លួនអាក្រក់ក្រៃលែងដូចជ្រញ់ពេញដោយវត្ថុមិនស្អាត ឱហ្ន៎! រូបមិនទៀងទេតើ។ ពួកពាលតែងត្រេកអរក្នុងរូបណា រូបទាំងអស់នោះ ដែលកើតហើយ ជាសរីរៈមានក្លិនស្អុយគួរខ្លាច ជាទីខ្ពើមរអើមដូចជាព្រៃស្មសាន។ កាលនោះ ព្រះសាស្តាជាបងរបស់ខ្ញុំ ប្រកបដោយមហាករុណា ជានាយកនៃសត្វលោក ទ្រង់ឃើញខ្ញុំមានចិត្តតក់ស្លុត ទ្រង់បានត្រាស់នូវគាថាទាំងនេះថា ម្នាលនាងនន្ទានាងចូរមើលនូវសាកសព ដែលឈឺជានិច្ច មានក្លិនស្អុយ មានឆ្អឹង ៣០០កំណាត់លើកឡើងហើយ នាងចូរចម្រើនចិត្តដោយអសុភកម្មដ្ឋាន ឲ្យជាចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ តាំងនៅមាំដោយប្រពៃចុះ។ រូបរបស់នាងនេះយ៉ាងណា រូបរបស់ស្រីនុ៎ះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ រូបរបស់ស្រីនុ៎ះយ៉ាងណា រូបរបស់នាងនេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ រូបនេះមានក្លិនអាក្រក់ស្អុយផ្សាយទៅ តែពួកពាលប្រាថ្នាក្រៃពេក។ ជនទាំងឡាយ ដែលមិនខ្ជិលទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ រមែង

ពិចារណាឃើញរូបនុ៎ះ យ៉ាងនេះឯង នាងនឿយណាយចាករូបនោះ ហើយឃើញដោយប្រាជ្ញារបស់ខ្លួនចុះ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំបានស្តាប់នូវគាថាជាសុភាសិត ក៏មានចិត្តតក់ស្លុត ខ្ញុំឋិតនៅក្នុងទីនោះ មានចិត្តស្ងប់ បានដល់នូវព្រះអរហត្ត។ កាលនោះ ខ្ញុំអង្គុយក្នុងទីណាៗ ក៏មានឈានជាទីប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ព្រះជិនស្រី តាំងអរក្នុងគុណនោះហើយ ទ្រង់តាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯតទគ្គៈ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះនន្ទាភិក្ខុនីជនបទកល្យាណីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ នន្ទាថេរិយាបទាន។

សោណាថេរិយាបទាន ទី៦

[២៦] ព្រះជិនស្រីព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ដល់នូវត្រើយនៃធម៌ទាំងពួង ព្រះអង្គជានាយក ទ្រង់កើតឡើងហើយ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ។ កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី ដល់នូវសេចក្តីសុខ ជាស្រីមានគេជាប់ចិត្ត ជាទីស្រឡាញ់ (នៃជនដទៃ) ខ្ញុំបានចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធអង្គនោះ ជាអ្នកប្រាជ្ញដ៏ប្រសើរ បានស្តាប់តម្រាស់ដ៏ពីរោះ។ ព្រះជិនស្រី ទ្រង់សរសើរភិក្ខុនី អ្នកមានព្យាយាមលើសលុប ជាងភិក្ខុនីទាំងឡាយអ្នកមានព្យាយាមប្រារព្ធ ខ្ញុំបានស្តាប់ព្រះពុទ្ធតម្រាស់នោះ ក៏មានចិត្តរីករាយ ហើយធ្វើនូវសក្ការៈចំពោះព្រះសាស្តា។ កាលនោះ ខ្ញុំថ្វាយបង្គំព្រះសម្ពុទ្ធ ហើយប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ ព្រះមហាវីរបុរស ទ្រង់អនុមោទនាថា សេចក្តីប្រាថ្នានៃនាងនឹងសម្រេច។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តា ព្រះនាមគោតម កើតក្នុងឱក្កាកត្រកូល នឹងត្រាស់ដឹងឡើងក្នុងលោក។ នាងនឹងបានជាញាតិ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយនៃព្រះសាស្តានោះ ជាឱរស ជាធម្មនិម្មិត ជាសាវិកានៃព្រះសាស្តា មានឈ្មោះថា សោណា។ កាលនោះ ខ្ញុំបានស្តាប់ពុទ្ធព្យាករណ៍នោះហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា បម្រើព្រះជិនស្រី ជានាយកនៃសត្វលោក ដោយបច្ច័យទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់ជីវិត។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អហើយនោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តឹង្ស។ ឥឡូវនេះ ដល់មកក្នុងបច្ឆិមភព ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលនៃសេដ្ឋី ជាត្រកូល

ស្ដុកស្ដម្ភធំទូលាយ មានទ្រព្យច្រើន ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ជាបុរីដ៏ប្រសើរ។ កាលណា ខ្ញុំដល់នូវវ័យទៅត្រកូលប្ដី បានបង្កើតកូន ១០ នាក់ មានរូបល្អប្រកៗ គ្នា។ កូនទាំងអស់នោះ ឋិតនៅក្នុងសេចក្ដីសុខ ជាទីគាប់ភ្នែក និងចិត្តនៃជន សូម្បីសត្រូវទាំងឡាយ ក៏គង់គាប់ចិត្តដែរ នឹងបាច់និយាយទៅថ្វីដល់កូនទាំងនោះ ដែលជាទីស្រឡាញ់នៃខ្ញុំ។ លំដាប់នោះ ប្ដីរបស់ខ្ញុំនោះ មានកូន ១០ នាក់ចោមរោម ទៅបួសក្នុងសាសនាព្រះពុទ្ធ ជាទេវតាកន្លងទេវតា ដោយខុសបំណងរបស់ខ្ញុំ។ គ្រានោះ ខ្ញុំតែម្នាក់ឯង បានគិតថា ជីវិតមិនគួរដល់អញ ដែលជាស្រីចាស់ កំព្រាព្រាត់ប្រាសចាកប្ដី និងកូនទាំងឡាយឡើយ ដូច្នេះ ប្ដីរបស់អញនៅក្នុងទីណា អញនឹងទៅក្នុងទីនោះ លុះខ្ញុំគិតយ៉ាងនេះហើយ ក៏ចូលទៅកាន់ផ្នួស។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ លះបង់ខ្ញុំម្នាក់ឯង ក្នុងលំនៅនៃភិក្ខុនី ហើយក៏ទៅឲ្យឱវាទថា នាងចូរដាំទឹក។ គ្រានោះ ខ្ញុំនាំទឹកមក ហើយចាក់អំពីក្អម តម្កល់ទុកក្នុងភាជន៍តូច ហើយអង្គុយ តម្កល់ចិត្តមាំ ក្នុងខណៈនោះ។ ខ្ញុំឃើញនូវខន្ធទាំងឡាយ ថាមិនទៀងផង ជាទុក្ខផង ជាអនត្តាផង បានញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួងឲ្យអស់ ហើយដល់ព្រះអរហត្ត។ គ្រានោះ មានភិក្ខុនីទាំងឡាយ មកសួររកទឹកក្ដៅ ខ្ញុំក៏បានអធិដ្ឋានតេជោធាតុ ហើយញ៉ាំងទឹកឲ្យក្ដៅយ៉ាងរហ័ស។ ភិក្ខុនីទាំងនោះស្ញើច ហើយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ព្រះពុទ្ធជាទីពឹងនៃសត្វលោក ទ្រង់ព្រះសណ្ដាប់សេចក្ដីនោះហើយ ក៏រីករាយ ត្រាស់គាថានេះថា បុគ្គលណាមួយ ជាអ្នកខ្ជិលច្រអូស មានព្យាយាមថោកថយ គប្បីរស់នៅអស់មួយរយឆ្នាំ ជីវិតរបស់បុគ្គលដែលមានព្យាយាមប្រារព្ធមាំ រស់នៅតែមួយថ្ងៃ ប្រសើរជាង។ ព្រះមហាមុនី មានព្យាយាមធំ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យរីករាយហើយ ដោយសេចក្ដីប្រតិបត្តិដ៏ប្រពៃ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញុំជាស្រីប្រសើរផុត ជាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ អ្នកមានព្យាយាមប្រារព្ធហើយ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំគាស់រំលើងចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្ដាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះសោណាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្ដែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ សោណាថេរិយាបទាន។

ភទ្ទកាបិលានីថេរិយាបទាន ទី៧

[២៧] ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ៑ង់ដល់នូវត្រើយនៃធម៌ទាំងពួង ព្រះអង្គជានាយកនៃសត្វលោក ទ៑ង់កើតឡើងក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ។ កាលនោះ សេដ្ឋីឈ្មោះ វិទេហៈ មានកែវដ៏ច្រើន នៅក្នុងក្រុងហង្សវតី ខ្ញុំជាប៑ពន្ធនៃសេដ្ឋីនោះ។ ក្នុងកាលមួយ សេដ្ឋីនោះ ព៑មទាំងជនជាបរិស័ទ ចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធ ជាព្រះអាទិត្យរបស់នរជន ហើយស្តាប់ធម៌របស់ព្រះពុទ្ធ ជាទីនាំមកនូវការអស់ទៅនៃទុក្ខទាំងពួង។ ព្រះពុទ្ធជានាយក ទ៑ង់សរសើរនូវសាវ័ក ថាជាអ្នកប៑សើរជាងភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកពោលពាក្យជាគ្រឿងកម្ចាត់បង់នូវកិលេស។ ខ្ញុំបានស្តាប់ហើយ ថ្វាយទានដល់ព្រះពុទ្ធជាតាទិបុគ្គល អស់ ៧ ថ៑។ ខ្ញុំក្រាបទៀបព្រះបាទាដោយសិរ្សៈ ប្រាថ្នាតំណែងនោះ គ្រានោះ ព្រះអង្គជាអ្នកឆ្នើមជាងនរៈ ទ៑ង់ញុំាងបរិស័ទឲ្យរីករាយ ហើយទ៑ង់ត្រាស់គាថាទាំងនេះ ដើម្បីអនុគ្រោះសេដ្ឋីថា ម្នាលកូន អ្នកនឹងបានតំណែងដែលអ្នកប្រាថ្នាហើយ អ្នកចូរបានរំលត់ទុក្ខចុះ។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តា ព្រះនាមគោតម កើតក្នុងឱក្កាកត៑កូល នឹងត្រាស់ឡើងក្នុងលោក។ សេដ្ឋីនោះ នឹងបានជាញាតិ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយនៃព្រះសាស្តានោះ ជាឱរស ជាធម្មនិម្មិត ជាសាវ័កនៃព្រះសាស្តា មានឈ្មោះថា កស្សប។ កាលនោះ ខ្ញុំបានស្តាប់ព្យាករណ៍នោះហើយ ក៏រីករាយ មានចិត្តប៑កបដោយមេត្តា បម្រើព្រះជិនស្រី ព្រះអង្គជានាយកនៃសត្វលោក ដោយបច្ច័យទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់ជីវិត។ ព្រះពុទ្ធអង្គនោះ ញុំាងសាសនាឲ្យរុងរឿង ញុំាញីនូវតិរ្ថិយអាក៑ក់ទាំងឡាយ ទូន្មាននូវវេនេយ្យសត្វ ព្រះអង្គ ព៑មទាំងសាវ័កបរិនិព្វានហើយ។ កាលព្រះមានព្រះភាគ ជាកំពូលនៃសត្វលោកនោះនិព្វានហើយ មហាជនបានប៑ជុំញាតិ និងមិត្ត មួយអន្លើដោយសាវ័កទាំងឡាយនោះ បានញុំាងជនឲ្យធ្វើព្រះស្តូប ជាវិការៈនៃកែវ កម្ពស់ ៧ យោជន៍ ដ៏រុងរឿងដូចព្រះអាទិត្យ ឬដូចស៑ចឈើមានផ្ការីក ដើម្បីបូជាព្រះសាស្តា។ ខ្ញុំបានឲ្យគេសាងភាជន៍ ៧ អស់ទ៑ព្យ ៧ សែន ភាជន៍ទាំងនោះ រុងរឿងដោយកែវ ៧ ដូចភ្លើងឆេះបបុស។ ខ្ញុំញុំាងប៑ទីបទាំងនោះ ឲ្យពេញដោយប៑ងក៑អូប ហើយអុជបំភ្លឺក្នុងទីនោះ ដើម្បីបូជាព្រះពុទ្ធ ទ៑ង់ស៑ងរកគុណធំ ទ៑ង់អនុគ្រោះដល់សត្វទាំងពួង។ ខ្ញុំសាងក្អមដ៏ពេញចំនួន ៧ សែន ដ៏ពេញដោយកែវ ៧ ដើម្បីបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ទ៑ង់ស៑ងរកគុណដ៏ធំ។ គ្រឿងបូជាជាវិការៈនៃមាស ដែលបុគ្គលលើកឡើងហើយ ក្នុងកណ្តាលនៃក្អមប្រាំបីៗ ដ៏រុងរឿងដោយសម្បុរ ដូចជាព្រះអាទិត្យក្នុងសរទសម័យ។ ក្លោងទ្វារជាវិការៈនៃកែវល្អ ក្នុងទ្វារទាំង ៤ ផែនក្តារ ជាវិការៈនៃកែវ ជាទីរីករាយ ដែលបុគ្គលលើកឡើងហើយក៏ល្អ។ របងទាំងឡាយ មានកំពូល ដែលបុគ្គលតាក់តែងល្អរុងរឿង ទង់ទាំង

ឡាយ ជាវិការៈនៃកែវ ដែលបុគ្គលលើកឡើងហើយ ក៏រុងរឿង។ ចេតិយនេះ ជាវិការៈនៃកែវមានសម្បុរក្រហមល្អ ដែលបុគ្គលធ្វើហើយដោយប្រពៃ រុងរឿងដោយសម្បុរ ដូចជាព្រះអាទិត្យក្នុងវេលាថ្ងៃត្រង់។ ខ្ញុំបានញ៉ាំងទិសទាំង ៣ នៃព្រះស្តូបរបស់ខ្ញុំឲ្យពេញ គឺទិសមួយ ពេញដោយថ្មហរិតាល ទិសមួយ ពេញដោយថ្មមនោសិលា ទិសមួយ ពេញដោយថ្មមានពណ៌ខៀវ។ ខ្ញុំបានញ៉ាំងជនឲ្យធ្វើនូវការបូជា ជាទីរីករាយ ប្រាកដដូចទន្ទឹះ ដល់ព្រះពុទ្ធមានវាទៈដ៏ប្រសើរ ហើយឲ្យទានដល់ព្រះសង្ឃ តាមសមគួរដល់កម្លាំង ដរាបដល់អស់ជីវិត។ ខ្ញុំធ្វើបុណ្យទាំងនោះ ដោយសព្វគ្រប់ ជាមួយនឹងសេដ្ឋីនោះ ដរាបដល់អស់ជីវិត ហើយក៏បានទៅកាន់សុគតិជាមួយគ្នា។ ខ្ញុំបានសោយសម្បត្តិទាំងឡាយ ក្នុងអត្តភាពជាទេវតា និងមនុស្ស អន្ទោលទៅជាមួយនឹងសេដ្ឋីនោះ ដូចជាស្រមោលអន្ទោលទៅតាមសរីរៈ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធជានាយក ទ្រង់ព្រះនាមវិបស្សី មានព្រះនេត្រដូចមាស ពិចារណាឃើញច្បាស់នូវធម៌ទាំងពួង ទ្រង់កើតឡើង។ គ្រានោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ក្នុងក្រុងពន្ធុមតី គេសន្មតថាជាសប្បុរស ជាអ្នកមាំមួន ស្ងប់ស្ងាត់ដោយគុណ តែជាអ្នកខ្សត់ទ្រព្យក្រពេក។ កាលនោះ ខ្ញុំជាព្រាហ្មណីរបស់ព្រាហ្មណ៍នោះ មានចិត្តស្មើគ្នា ជួនកាល ព្រាហ្មណ៍ប្រសើរនោះ បានគប់រកព្រះមហាមុនី ដែលគង់សម្រងអមតនិព្វានក្នុងពួកជន គាត់បានស្តាប់ធម៌ ក៏មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយសំពត់សាដកមួយ ហើយទៅកាន់ផ្ទះដោយសំពត់មួយ ហើយពោលពាក្យនេះនឹងខ្ញុំថា ម្នាលនាងមានបុណ្យធំ នាងចូររីករាយចំពោះសំពត់សាដក ដែលបងបានថ្វាយដល់ព្រះពុទ្ធចុះ។ កាលនោះ ខ្ញុំដឹងច្បាស់ បានធ្វើអញ្ជលី អនុមោទនាថា បពិត្រស្វាមី ខ្ញុំសូមអនុមោទនាសាដកដែលអ្នកថ្វាយហើយ ដោយប្រពៃដល់ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ទ្រង់មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌។ ប្តីនៃខ្ញុំនោះ ដល់ហើយនូវសេចក្តីសុខ ត្រូវបុញ្ញកម្មចាត់ចែង កាលអន្ទោលទៅក្នុងភពតូច និងភពធំ បានកើតជាស្តេចម្ចាស់ផែនដីក្នុងក្រុងពារាណសី ជាទីរីករាយ។ កាលនោះ ខ្ញុំជាមហេសីនៃស្តេចនោះ ជាអ្នកខ្ពង់ខ្ពស់ជាងពួកស្រី ហើយជាអគ្គមហេសីដ៏ប្រសើរក្រៃលែង ជាងសេចក្តីស្រឡាញ់នៃស្តេចនោះ ដែលមានក្នុងភពមុន។ ស្តេចនោះ ឃើញព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ៨ អង្គ និមន្តទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ក៏មានចិត្តរីករាយ ប្រគេនចង្ហាន់បិណ្ឌបាតមានថ្លៃច្រើន។ ស្តេចនោះ និមន្តព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងឡាយ ហើយធ្វើបាំងកែវជាវិការៈនៃមាស មានប្រមាណ ១០០ ហត្ថ មានសណ្ឋានរលើង ដែលពួកជាងធ្វើហើយ។ ព្រះរាជានោះ ទ្រង់រាប់អានព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងអស់នោះ មានសេចក្តីជ្រះថ្លា ហើយបានថ្វាយទានដល់ព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងនោះ ដែលចូលទៅកាន់ទីសេនាសនៈ ដោយព្រះហស្តនៃព្រះអង្គ។

កាលនោះ ខ្ញុំបានឲ្យទាននោះជាមួយនឹងសុចក្នុងដែនកាសី ខ្ញុំកើតក្នុងកាសិកគ្រាម ជិតក្រុងពារាណសីម្តងទៀត។ សុចនោះ កើតក្នុងតុកូលកុដុម្ពិកៈដ៏ធំទូលាយ ដល់នូវសេចក្តីសុខ ពុមទាំងបងប្អូន ខ្ញុំជាបុពន្ធនៃបងច្បង ជាស្រីមានវត្តដល់ប្តីដោយបុពៃ។ ប្អូនរបស់ប្តីខ្ញុំបានឃើញព្រះបចុកពុទ្ធហើយ បុគេនភត្តរបស់បងដល់ព្រះបចុកពុទ្ធនោះ កាលបើបងនោះតុឡប់មក ខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់សព្វគុប់។ បងនោះ មិនតុកអរចំពោះទាន លំដាប់នោះ ខ្ញុំបានឲ្យភត្តដល់ប្តីនោះ ប្តីនោះ នាំបាយនោះហើយថ្វាយដល់ព្រះពុទ្ធនោះទៀត។ កាលនោះ ខ្ញុំចោលនូវទាននោះ ហើយបុទុស្តចំពោះព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានឲ្យបាតុដ៏ពេញដោយភក់ ដល់ព្រះពុទ្ធនោះទុង់មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌។ កាលនោះ ខ្ញុំឃើញព្រះពុទ្ធមានព្រះទ័យស្មើ ក្នុងការឲ្យទានផង ក្នុងការទទួលផង ក្នុងសេចក្តីកោតកុងផង ក្នុងសេចក្តីបុទូស្តផង ហើយសង្គុកុលែង។ ខ្ញុំកាន់យកបាតុម្តងទៀត ជម្រះដោយគឿងកុអូប មានចិត្តជ្រះថ្លា ញុំាងបាតុឲ្យពេញ ហើយឲ្យស្គុរពុមទាំងទឹកដោះថ្លា។ ខ្ញុំកើតក្នុងទីណាៗ ជាស្រីមានរូបល្អព្រោះទាននោះ ខ្ញុំជាស្រីមានក្លិនអាកុក់ ព្រោះបុទូស្តចំពោះព្រះពុទ្ធផង ព្រោះសេចក្តីសុរឹងផង។ កាលចេតិយនៃព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមកស្សប ជាអ្នកប្រាជ្ញ គេឲ្យសមុចហើយ ខ្ញុំមានចិត្តរីករាយ បានឲ្យឥដ្ឋជាវិការៈនៃមាសដ៏បុសើរទៀត។ ខ្ញុំផុលក់ឥដ្ឋនោះឲ្យទទឹកដោយគ្រឿងកុអូប មានជាតិ ៤ យ៉ាង ក៏បានរួចសុឡះ ចាកទោសមានក្លិនអាកុក់ បុកបដោយអវយវៈទាំងពួងដ៏ល្អ។ ខ្ញុំឲ្យធ្វើភាជន៍ ៧ ពាន់ ដោយកែវ ៧ បុការផង បុឆេះមួយពាន់ដ៏ពេញដោយខ្លាញ់ផង។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានចាក់បុង អុជបំភ្លឺតម្កល់ទុក ៧ ដួរដើម្បីបូជាព្រះលោកនាថ។ គ្រានោះ ខ្ញុំជាស្រីមានចំណែកក្នុងបុណ្យនោះដោយវិសេស (បុរសនោះ) កើតក្នុងដែនកាសីទៀត ប្រាកដដោយឈ្មោះថា សមិត្តបុរស។ កាលនោះ ខ្ញុំជាភរិយាបុរសនោះ ជាអ្នកដល់នូវសេចក្តីសុខ មានគេជាប់ចិត្ត ជាទីសុឡាញ់នៃជន ឯប្តីខ្ញុំបានបុគេនឈ្មួតមានសាច់ក្រាស់ ដល់ព្រះបចុកមុនី។ ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំជាស្រីមានចំណែកដោយបុណ្យ តុកអរនូវទានដ៏ឧត្តមរបស់ប្តីនោះ ឯបុរសនោះកើតក្នុងជាតិកោលិយជន ក្នុងដែនកាសីទៀត។ កាលនោះ សមិត្តបុរសនោះ បម្រើព្រះបចុកពុទ្ធ ៥០០ អង្គ មួយអន្លើដោយកោលិយបុតុ ៥០០ នាក់។ រួចហើយនិមន្តព្រះបចុកពុទ្ធទាំងឡាយ ឲ្យគង់នៅអស់ ៣ ខែ ហើយបុគេនតុចីវរ កាលនោះ ខ្ញុំជាបុពន្ធនៃសមិត្តបុរសនោះ ជាអ្នកបុព្រឹត្តទៅតាមគន្លងនៃបុញ្ញកម្ម។ សមិត្តបុរសនោះ ច្យុតចាកអត្តភាពនោះ បានកើតជាសុចព្រះនាមនន្ទៈ មានយសធំ ខ្ញុំជាមហេសីនៃសុចនោះ ជាអ្នកសមុចនូវសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួង។ លុះច្យុតអំពីអត្តភាពនោះ

ហើយ បានកើតជាស្តេចព្រហ្មទត្ត ជាម្ចាស់ផែនដី កាលនោះ ខ្ញុំបម្រើព្រះបច្ចេកមុនី ជាបុត្រនៃនាងបទុមាវតី។ ខ្ញុំបម្រើព្រះបច្ចេកមុនី ៥០០ អង្គ ដរាបដល់អស់ជីវិត ហើយនិមន្តព្រះបច្ចេកមុនីទាំងឡាយ ឲ្យនៅក្នុងឧទ្យាននៃស្តេច ហើយបូជានូវព្រះបច្ចេកមុនីទាំងឡាយ ដែលនិព្វានហើយ។ យើងទាំងពីរនាក់ បានឲ្យជាងធ្វើចេតិយទាំងឡាយ ហើយបួស ចម្រើនអប្បមញ្ញាទាំងឡាយ ក៏បានទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក។ លុះច្យុតចាកព្រហ្មលោក ប្តីកើតក្នុងមហាតិត្ថៈ ជាកូនចៅនៃបិប្ផលគោត្រ ឯមាតាឈ្មោះសុមនទេវី បិតាជាព្រាហ្មណ៍កោសិគោត្រ។ ខ្ញុំ (កើត) ក្នុងក្រុងសាកលា ជាបុរីដ៏ឧត្តម ក្នុងជនបទឈ្មោះមទ្ទៈ។ ខ្ញុំជាធីតានៃកបិលព្រាហ្មណ៍ មាតាឈ្មោះសុចិមតី បិតាស្អិតស្អាងខ្ញុំ ដោយរូបភាពជាវិការៈនៃមាសតាន់ បានឲ្យខ្ញុំដល់កស្សបបណ្ឌិត ជាអ្នកវៀរចាកកាមទាំងឡាយ កាលដែលកស្សបបណ្ឌិតនោះនៅក្រុង បានទៅមើលការងារ ឃើញសត្វតូចៗ ត្រូវពួកសត្វមានក្អែកជាដើម ទំពាស៊ី ក៏សង្វេគ។ ខ្ញុំឃើញគ្រាប់ល្ងទាំងឡាយ ដែលគេហាលក្នុងកំដៅថ្ងៃជិតផ្ទះ ត្រូវពួកដង្កូវ និងក្អែកទំពាស៊ី បាននូវសេចក្តីសង្វេគ ក្នុងកាលនោះ។ កាលនោះ កស្សបបណ្ឌិត នោះបួសហើយ ខ្ញុំក៏បួសតាមកស្សបបណ្ឌិតនោះដែរ ខ្ញុំនៅអាស្រ័យក្នុងគន្លងនៃបរិព្វាជកវត្ត អស់ ៥ វស្សា។ កាលណា នាងគោតមីជាអ្នកចិញ្ចឹមព្រះជិនស្រីបួសហើយ កាលនោះ ខ្ញុំក៏ចូលទៅរកនាងគោតមីនោះ ដែលព្រះពុទ្ធប្រៀនប្រដៅហើយ។ អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ខ្ញុំក៏បានដល់ព្រះអរហត្ត ឱហ្ន៎! ព្រះកស្សបមានសិរីជាមិត្តល្អ។ ព្រះកស្សបជាកូន ជាញាតិនៃព្រះពុទ្ធ មានចិត្តតម្កល់ខ្ជាប់ហើយដោយប្រពៃ លោកដឹងនូវបុព្វេនិវាសផង ឃើញនូវឋានសួគ៌ និងអបាយផង។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះកស្សបនោះជាអ្នកប្រាជ្ញ មានអភិញ្ញានៅរួចហើយ បានដល់នូវការអស់ទៅនៃជាតិ ជាខីណាសវព្រាហ្មណ៍ មានវិជ្ជា ៣ ដោយវិជ្ជាទាំង ៣ នេះ។ ភទ្ទកាបិលានីមានវិជ្ជា ៣ លះបង់មច្ចុ ទ្រទ្រង់រាងកាយមានក្នុងទីបំផុត ឈ្នះមារព្រមទាំងវាហនៈ ដូចគ្នាដែរ។ យើងទាំងពីរនាក់ ឃើញទោសក្នុងលោកហើយបួស យើងទាំងពីរនាក់នោះ មានអាសវៈអស់ហើយ មានខ្លួនទូន្មានហើយ មានសេចក្តីត្រជាក់កើតហើយ មានទុក្ខរំលត់ហើយ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីដ៏ប្រសើរកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះភទ្ទកាបិលានីភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ ភទ្ទកាបិលានីថេរិយាបទាន។

យសោធរាថេរិយាបទាន ទី៨

[២៨] ខ្ញុំជាអ្នកមានឫទ្ធច្រើន មានប្រាជ្ញាច្រើន មាននាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ មួយសែនអង្គ ចោមរោមហើយ ចូលទៅគាល់ព្រះសម្ពុទ្ធ។ ថ្វាយបង្គំព្រះសម្ពុទ្ធ និងលក្ខណៈ គឺចក្រនៃព្រះសាស្តា អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ហើយពោលពាក្យនេះថា ខ្ញុំមានវស្សា ៧៨ កន្លងបច្ឆិមវ័យ ខ្ញុំមកដល់ញុកហើយ ក្រាបទូលព្រះមហាមុនីថា វ័យរបស់ខ្ញុំចាស់ណាស់ហើយ ជីវិតរបស់ខ្ញុំតិចណាស់ ខ្ញុំនឹងលះបង់ព្រះអង្គហើយទៅ ទីពឹងរបស់ខ្លួន ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ ក្នុងកាលជាបច្ឆិមវ័យ សេចក្តីស្លាប់កាន់តែរំកិលចូលមកជិត បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងដល់នូវនិព្វានក្នុងវេលាយប់ថ្ងៃនេះ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ជាតិ ជរា ព្យាធិ និងមរណៈ មិនមាន ខ្ញុំនឹងដល់នូវបុរីដែលជាទីឥតមានជរា ឥតមានមរណៈ ឥតមានភ័យ មិនមានបច្ច័យតាក់តែងឡើយ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ធម្មតា បរិស័ទទាំងឡាយ តែងចូលទៅអង្គុយជិតព្រះសាស្តា ដឹងច្បាស់នូវកំហុស និងសេចក្តីគួរក្នុងទីចំពោះព្រះភក្រ្ត។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ខ្ញុំព្រះអង្គអន្ទោលទៅក្នុងសំសារ សូមក្រាបទូលនូវការភ្លាំងភ្លាត់របស់ខ្ញុំចំពោះព្រះអង្គ សូមព្រះអង្គអត់នូវកំហុសនោះដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ។ នាងជាអ្នកធ្វើតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅនៃតថាគត ចូរនាងសម្តែងនូវឫទ្ធិ ចូរកាត់នូវសេចក្តីសង្ស័យនៃបរិស័ទទាំងពួងក្នុងសាសនា។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ខ្ញុំឈ្មោះយសោធរា ជាភរិយានៃព្រះអង្គ (កាលនៅ) ក្នុងផ្ទះកើតក្នុងត្រកូលសក្យៈ តាំងនៅក្នុងអង្គជាស្ត្រី។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម ខ្ញុំជាប្រធាននៃស្ត្រីទាំងឡាយមួយសែន ៩៦ ជាធំជាងស្ត្រីទាំងពួងក្នុងផ្ទះនៃព្រះអង្គ។ ស្ត្រីទាំងពួងប្រកបដោយគុណ គឺរូប និងមារយាទ តាំងនៅក្នុងបឋមវ័យសព្វៗ កាល គោរពកោតក្រែងខ្ញុំ ដូចជាមនុស្សទាំងឡាយ គោរពកោតក្រែងទេវតា។ ស្ត្រីទាំងនោះ មានពួកនាងកញ្ញាមួយពាន់ជាប្រធាន មានសុខ និងទុក្ខស្មើគ្នា ក្នុងដំណាក់នៃសក្យបុត្រ ដូចជាពួកទេវតា ក្នុងនន្ទនវន័។ បណ្ឌិតទាំងឡាយ កន្លងនូវកាមធាតុ ប្រាកដស្មើដោយរូបក្នុងរូបធាតុ វៀរលែងតែព្រះលោកនាយកចេញ មិនមានទេ។ យសោធរាថេរី ថ្វាយបង្គំព្រះសម្ពុទ្ធហើយ សំដែងឫទ្ធិចំពោះព្រះសាស្តា ទាំងសម្តែងឫទ្ធិច្រើន មានអាការៈផ្សេងៗច្រើនយ៉ាង។ គឺធ្វើកាយជាភ្នំចក្រវាឡ ក្បាលជាឧត្តរកុរុទ្វីប ទ្វីបទាំងពីរជាស្លាបទាំងពីរ ជម្ពូទ្វីបជាសរីរៈ។ សមុទ្រខាងត្បូងជាសំណុំកន្ទុយ ស្នឹងជាលំពង់ស្លាប ព្រះ

ចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យជាភក្ក ភ្នំមេរុជាកំប៉ោយ។ ភ្នំចក្រវាឡជាចំពុះ ដើម ព្រីងជាទីបុំជុំ ហើយចូលទៅជិតថ្វាយបង្គំ អង្គុយបក់ព្រះលោកនាយក។ សម្រុងនូវភេទនៃដំរី សេះ ភ្នំ ជលជាត ព្រះចន្ទ្រ ព្រះអាទិត្យ ភ្នំមេរុ ភេទ នៃព្រះឥន្ទ្រក៏ដូចគ្នា។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម មានចក្ខុ ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈ្មោះ យសោធរា សូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទា គុបនូវលោកធាតុមួយ ពាន់ដោយផ្កាវិក។ ខ្ញុំនិម្មិតភេទជាព្រហ្ម ហើយសម្រុងធម៌ដ៏សូន្យ បពិត្រ ព្រះអង្គមានព្យាយាម មានចក្ខុ ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈ្មោះយសោធរា សូមក្រាប ថ្វាយបង្គំព្រះបាទា។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំព្រះអង្គជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញ ក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយ ទាំងស្ទាត់ជំនាញក្នុងចេតោបរិយញ្ញាណ ដោយសោត ធាតុជាទិព្វ។ ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងនូវបុព្វេនិវាស ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំព្រះអង្គបានជម្រះ ហើយ អាសវៈទាំងពួង អស់រលីងហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀតមិនមាន ឡើយ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹងក្នុងអត្ថ ធម៌ និរុត្តិ និងបដិភាណ កើតឡើងហើយដល់ខ្ញុំ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះ មហាមុនី ការគប់រកព្រះលោកនាថទាំងឡាយ ព្រះអង្គបានសម្រុង ហើយដោយបុព្វេ សេចក្តីកសាងដ៏ច្រើនរបស់ខ្ញុំ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមុនី សូមព្រះអង្គរលឹកកុសលកម្មរបស់ខ្ញុំ ដែលមាន ក្នុងកាលមុន បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ បុណ្យ ខ្ញុំបានសន្សំហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ខ្ញុំបាន លះបង់នូវអភព្វដ្ឋាន ហាមឃាត់នូវអនាចារៈ ហើយលះបង់ជីវិត ដើម្បី ប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានខ្ញុំម្ចាស់ អស់ជាតិ មានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន ដើម្បីជាភរិយា (នៃជនដទៃវិញ) ខ្ញុំ មិនតូចចិត្តក្នុងរឿងនោះ ព្រោះជាប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះ មហាមុនី ព្រះអង្គបានប្រទានខ្ញុំម្ចាស់ អស់ជាតិ មានពាន់នៃកោដិដ៏ ច្រើន ដើម្បីជាឧបការៈ (នៃជនដទៃ) ខ្ញុំក៏មិនតូចចិត្តក្នុងរឿងនោះ ព្រោះជាប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គបានប្រទាន ខ្ញុំម្ចាស់អស់ជាតិ មានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន ដើម្បីការប្រើប្រាស់ (នៃជ នដទៃ) ខ្ញុំមិនតូចចិត្តក្នុងរឿងនោះ ព្រោះជាប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ។ ខ្ញុំ បានលះបង់ជីវិត មានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន ជនទាំងឡាយ នឹង ធ្វើការរួចចាកភ័យ ខ្ញុំឲ្យនូវជីវិតរបស់ខ្ញុំ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំមិនលាក់ ទុកនូវគ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់អវយវៈ គ្រឿងអលង្ការ សំពត់ដ៏ច្រើន មាន ប្រការផ្សេងៗ និងភណ្ឌៈរបស់ស្រីប្រុស ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ការបរិច្ចាគទ្រព្យធន និងស្រូវ ទាំងស្រុក និគម ស្រុ បុត្រ និងធីតា ខ្ញុំក៏បានលះបង់ហើយ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ដំរី សេះ គោ និងខ្ញុំស្រី អ្នកបម្រើមានចំនួនរាប់មិនបាន ខ្ញុំក៏បានលះបង់

ហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គប្រើក្បាន្ទូវទានណានឹងខ្ញុំ ខ្ញុំឲ្យនូវទាននោះ ដល់ស្លួមទាំងឡាយ កាលព្រះអង្គឲ្យទានដ៏ឧត្តម ខ្ញុំមិនឃើញសេចក្តីតូចចិត្តរបស់ខ្ញុំទេ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ខ្ញុំរងទុក្ខដ៏ច្រើន មានប្រការផ្សេងៗ មានចំនួនរាប់មិនបាន ក្នុងសំសារដ៏ច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី កាលព្រះអង្គដល់នូវសេចក្តីសុខ ខ្ញុំក៏ត្រេកអរ មួយទៀត ខ្ញុំមិនតូចចិត្ត ព្រោះទុក្ខទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំជាអ្នកត្រេកអរក្នុងទីទាំងពួង ដើម្បីជាប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គសោយសុខ និងទុក្ខ ត្រាស់ដឹងតាមលំដាប់មគ្គ ហើយដល់នូវពោធិញ្ញាណ រួចនាំមកនូវធម៌។ ខ្ញុំមានការគប់រកព្រះលោកនាថដទៃច្រើនអង្គ (ព្រោះអាស្រ័យ) នូវព្រះសម្ពុទ្ធ ជាព្រះលោកនាយក ព្រះនាមគោតម ជាទេវតាប្រសើរ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ការកសាងដ៏ច្រើនរបស់ខ្ញុំ ដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ ខ្ញុំជាអ្នកបំរើព្រះអង្គដែលស្វែងរកនូវពុទ្ធធម៌។ ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមទីបង្ករ មានព្យាយាមធំ ជានាយកនៃសត្វលោកកើតហើយ ក្នុងកប្បទីបួនអសង្ខេយ្យ និងមួយសែន។ ជនទាំងឡាយនៅក្នុងបច្ចន្តប្រទេស មានចិត្តត្រេកអរ និមន្តព្រះតថាគតហើយជម្រះផ្លូវជាទីស្តេចមកនៃព្រះទីបង្ករនោះ។ កាលនោះ ព្រះអង្គជាព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះសុមេធៈ គាត់តែងផ្លូវសម្រាប់ថ្វាយព្រះពុទ្ធទីបង្ករ ទ្រង់ឃើញធម៌ទាំងពួង កាលស្តេចមកដល់ ខ្ញុំជាកញ្ញាកើតក្នុងត្រកូលព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះនាងសុមិត្តា បានចូលទៅកាន់ទីប្រជុំ។ ខ្ញុំយកផ្កាឧប្បល ៨ ក្តាប់ ដើម្បីបូជាព្រះសាស្តា បានឃើញឥសីដ៏ឧត្តម ក្នុងកណ្តាលនៃជន។ កាលនោះ ខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ខានយាងមកអស់កាលយូរ ទ្រង់មានព្រះទ័យប្រកបដោយករុណា ក៏បណ្តាលឲ្យចិត្តត្រេកអរក្រៃលែង ហើយសំគាល់ថា ជីវិតរបស់អាត្មាអញប្រកបដោយផល។ កាលនោះ ខ្ញុំបានឃើញសេចក្តីព្យាយាមប្រកបដោយផល របស់ឥសីនោះ ទាំងចិត្តរបស់ខ្ញុំក៏ជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ ដោយកុសលកម្មមានក្នុងកាលមុន។ ខ្ញុំញុំាងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្រៃលែងក្នុងឥសី មានចិត្តខ្ពង់ខ្ពស់ ហើយទូលថា បពិត្រឥសី ខ្ញុំមិនឃើញវត្ថុដទៃ ដែលគួរថ្វាយទេ ខ្ញុំសូមថ្វាយផ្កាទាំងឡាយ ដល់លោក។ បពិត្រឥសី ផ្កា ៥ ក្តាប់ ចូរមានដល់លោក ផ្កា ៣ ក្តាប់ ចូរមានដល់ខ្ញុំ បពិត្រឥសី ផ្កាទាំងឡាយ ចូរជារបស់ស្មើគ្នា មួយអន្លើដោយឥសីនោះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពោធិញ្ញាណរបស់ព្រះអង្គ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី៤។

ឥសីយកផ្កាទាំងឡាយ បូជាព្រះពុទ្ធជាមហាឥសី មានយសធំ ដែលមកក្នុងកណ្តាលនៃពួកជន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពោធិញ្ញាណ។ ព្រះមហាមុនី

ព្រះនាមទីបង្ករ មានព្យាយាមធំ ឃើញឥសីមានចិត្តខ្ពង់ខ្ពស់ ទ្រង់ព្យាករក្នុងកណ្ដាលនៃជន។

ព្រះមហាមុនី ព្រះនាមទីបង្ករ ជាអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់ព្យាករនូវអំពើរបស់ខ្ញុំដែលជាស្រីមានភាពត្រង់ ក្នុងកប្បមានប្រមាណមិនបាន អំពីកប្បនេះថា ម្នាលមហាឥសី ស្រីនេះនឹងជាអ្នកមានចិត្តស្មើគ្នា មានការងារស្មើគ្នា ជាអ្នកធ្វើការស្មើគ្នា ជាទីស្រឡាញ់ដោយការងារ ស្មើគ្នានឹងអ្នក ដើម្បីប្រយោជន៍នៃអ្នក។ មួយទៀត ស្រីនេះនឹងជាអ្នកមានរូបគួរឲ្យរមិលមើលក្រៃលែង គួរឲ្យស្រឡាញ់ ពេញចិត្តក្រៃលែង ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ ជាអ្នកមានឫទ្ធិ នឹងបានជាញាតិក្នុងធម៌នៃព្រះពុទ្ធនោះ។ ប្រៀបដូចជនជាម្ចាស់ទ្រព្យ រមែងរក្សាស្អាតសម្រាប់ដាក់នូវភណ្ឌៈ យ៉ាងណា ស្រីនេះ នឹងរក្សាធម៌ជាកុសលទាំងឡាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ។ ស្រីនេះ កាលអនុគ្រោះនូវកុសលធម៌នោះ របស់ព្រះពុទ្ធនោះ នឹងញុំាងបារមីទាំងឡាយឲ្យពេញ នឹងដល់នូវពោធិញ្ញាណ ដូចសត្វសីហៈលះបង់ទ្រុងដូច្នោះ។

ក្នុងកប្បប្រមាណមិនបាន អំពីកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្យាករខ្ញុំដោយវាចាណា ខ្ញុំត្រេកអរចំពោះវាចានោះ ជាអ្នកធ្វើយ៉ាងនោះ កាលកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អហើយនោះ ខ្ញុំញុំាងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុងកុសលនោះ ហើយបានកំណើតជារបស់នៃទេវតា និងមនុស្សរាប់មិនអស់។ លុះទទួលនូវសេចក្ដីសុខ និងទុក្ខ ក្នុងទេវតា និងមនុស្សហើយ ដល់មកក្នុងបច្ឆិមភពបានកើតក្នុងត្រកូលសក្យៈ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំជាអ្នកមានរូបល្អ មានភោគៈមានយស និងសីល បរិបូណ៌ដោយអវយវៈទាំងពួង ជាអ្នកគោរពចំពោះប្ដីក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ។ ឯចិត្តរបស់ខ្ញុំដែលប្រជុំចុះក្នុងលោកធម៌ មានលាភៈ សេចក្ដីសរសើរ និងសក្ការៈជាដើម ជាចិត្តមិនដល់នូវសេចក្ដីទុក្ខទេ តើខ្ញុំនឹងមានភ័យអំពីណា។ សមដូចជាព្រះមានព្រះភាគបានត្រាស់ចំពោះព្រះរាជាខាងក្នុងបុរីដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម ព្រះអង្គសម្រេងឧបការគុណរបស់នារីនៃពួកក្សត្រិយ៍ក្នុងបុរីនោះ គឺនារីធ្វើសេចក្ដីទំនុកបំរុង នារីដឹងសុខ និងទុក្ខ នារីប្រាប់ប្រយោជន៍ និងនារីជាអ្នកអនុគ្រោះ។ (ដោយសារនារីនោះ) តថាគតបានញុំាងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធប្រាំរយកោដិ និងប្រាំបួនរយកោដិ ជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា។ បពិត្រមហារាជ សេចក្ដីកសាងដ៏ធំរបស់តថាគតសូមព្រះអង្គស្ដាប់តថាគត ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយជានាយក ជាកំពូលនៃលោក ដប់មួយរយកោដិ។ តថាគតបានញុំាងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដល់

ព្រះពុទ្ធទាំងនុ៎ះ ដែលជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា បពិត្រមហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត។ ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយពីរពាន់កោដិផង បីពាន់កោដិផង តថាគតបានញុំាងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធទាំងនុ៎ះ ដែលជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា។ បពិត្រមហារាជ សេចក្តីកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ បួនពាន់កោដិផង ប្រាំរយកោដិផង តថាគតបានញុំាងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយនុ៎ះ ដែលជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា បពិត្រមហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត។ ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ប្រាំមួយពាន់កោដិផង ប្រាំពីរពាន់កោដិផង តថាគតបានញុំាងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធទាំងនុ៎ះ ដែលជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា។ បពិត្រមហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ប្រាំបីពាន់កោដិផង ប្រាំបួនពាន់កោដិផង តថាគតបានញុំាងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធទាំងនុ៎ះ ដែលជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា។ បពិត្រមហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត។ ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ជានាយកដ៏ប្រសើរក្នុងលោកមួយសែនកោដិ តថាគតបានញុំាងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធទាំងនុ៎ះ ដែលជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា។ បពិត្រមហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ជានាយកនៃសត្វលោកដទៃទៀត ប្រាំបួនពាន់កោដិ។ តថាគតបានញុំាងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធទាំងនុ៎ះ ដែលជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា បពិត្រមហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត។ ព្រះពុទ្ធជាមហេសី ៨៥ សែនកោដិផង ១ សែនកោដិផង ៨៥ កោដិផង ២៧ កោដិផង តថាគតបានញុំាងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធទាំងនុ៎ះ ដែលជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា។ បពិត្រមហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត។ ព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងឡាយ ដែលប្រាសចាករាគៈ ចំនួនប្រាំបីៗកោដិ បពិត្រមហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត (ចំពោះព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងនុ៎ះ) សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត។ ព្រះខីណាស្រពទាំងឡាយ ជាសាវ័កនៃព្រះពុទ្ធ មានប្រមាណរាប់មិនបាន មានមន្ទិលអស់ហើយ បពិត្រមហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត (ចំពោះព្រះខីណាស្រពទាំងនុ៎ះ) សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត។

កាលបុគ្គលអ្នកសន្សំក្នុងធម៌ទាំងឡាយ កាលបុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តនូវព្រះសទ្ធម្មទាំងឡាយសព្វៗកាល បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌យ៉ាងនេះ តែងដេកជាសុខក្នុងលោកនេះ និងលោកខាងមុខ។ បុគ្គលគប្បីប្រព្រឹត្តធម៌ឲ្យជាសុចរិត មិនគប្បីប្រព្រឹត្តធម៌នោះឲ្យជាទុច្ចរិតឡើយ បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌តែងដេកជាសុខក្នុងលោកនេះ និងលោកខាងមុខ។ ខ្ញុំនឿយណាយក្នុងសង្សារ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស ដោយបរិវារមួយពាន់ លុះបួសហើយ មិនមានសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយ។ ខ្ញុំលះបង់ផ្ទះហើយ ចូលទៅកាន់ផ្នួស មិនទាន់ដល់កន្លះខែផង ក៏បានដល់សច្ចៈ ៤។ ជនទាំងឡាយជាច្រើន នាំចីវរបិណ្ឌបាត និងទីដេក ទីអង្គុយចូលមក ដូចជារលកក្នុងសាគរ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។ ខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីទុក្ខច្រើនប្រការផង នូវសម្បត្តិច្រើនប្រការផង នូវភាវនាស្អាតផង ហើយបាននូវសម្បទាទាំងពួង។ បុគ្គលណា ឲ្យខ្លួនរបស់ខ្លួន ដល់ព្រះពុទ្ធមហេសី ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុណ្យ សហាយសម្បទា និងចំណែកនៃព្រះនិព្វាន មិនមានបច្ច័យគាត់តែង រមែងមានដល់បុគ្គលនោះ។ កិលេសជាត ជាអតីតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ជាអនាគតក្តី អស់រលីងហើយ កម្មទាំងពួងរបស់ខ្ញុំអស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គមានបញ្ញាចក្ខុ ខ្ញុំសូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទា។

បានឮថា ព្រះយសោធរាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ចំពោះព្រះភក្ត្រនៃព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ យសោធរាថេរិយាបទាន។

ទសសហស្សថេរីនមបទាន ទី៩

[២៩] ក្នុងកប្បទី ៤ អសង្ខ្យៃ និងមួយសែន ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមទីបង្ករជាលោកនាយក ទ្រង់កើតឡើង។ ព្រះពុទ្ធព្រះនាមទីបង្ករ ជាមហាវីរបុរសទ្រង់ព្យាករនូវសុមេធតាបសផង នាងសុមិត្តាផង ដែលរួមសុខទុក្ខជាមួយគ្នា។ ព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គឃើញមនុស្សលោក ព្រមទាំងទេវលោកទាំងទ្រង់សុចទៅកាន់មនុស្សលោក ព្រមទាំងទេវលោក ហើយចូលមកកាន់ទីប្រជុំនៃយើងខ្ញុំ ដែលកំពុងសរសើរជនទាំងនោះ។ ប្តីទាំងអស់

របស់យើងខ្ញុំ មានក្នុងទិសមាគមជាអនាគត បុពន្ធទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ ជាទីពេញព្រះទ័យនៃព្រះអង្គ ជាអ្នកពោលពាក្យជាទីស្មាញ់។ ទាន សីល ភាវនាទាំងអស់ យើងខ្ញុំបានអប់រំដោយល្អហើយ បពិត្រព្រះមហាមុនី វត្ថុទាំងអស់នេះ ខ្ញុំបានលះបង់ចោល អស់កាលជាយូរអង្វែងហើយ ។ វត្ថុណាមួយ គឺគ្រឿងក្អូប កម្រងផ្កា គ្រឿងលាប និងប្រទីបជាវិការៈនៃកែវ ដែលយើងខ្ញុំបានតម្កល់ទុកហើយ បពិត្រព្រះមហាមុនី វត្ថុទាំងអស់ (នោះ) យើងខ្ញុំបានលះបង់ចោលហើយ។ ន័យមួយទៀត អំពើដទៃ និងគ្រឿងបរិភោគ ជារបស់មនុស្សដែលយើងបានធ្វើហើយ បពិត្រព្រះមហាមុនី របស់ទាំងអស់នុ៎ះ យើងខ្ញុំបានលះបង់ចោលអស់កាលយូរអង្វែងហើយ។ បុណ្យមានប្រមាណច្រើន ដែលយើងបានធ្វើហើយ បានសោយនូវភាពជាឥស្សរៈ ត្រាច់រង្គាត់ក្នុងភពតូចភពធំ អស់សំសារវដ្តមានជាតិច្រើន។ លុះដល់មកក្នុងបច្ឆិមភព យើងខ្ញុំបានកើតក្នុងត្រកូលផ្សេងៗគ្នា ក្នុងលំនៅនៃព្រះសក្យបុត្រ ជាស្រីមានពណ៌សម្បុរជាទីប្រាថ្នាបីដូចជាស្រីទេពអប្សរ។ បានដល់នូវយស ដែលជនទាំងពួង ធ្វើសក្ការបូជាហើយ ដោយលាភដ៏ប្រសើរ បាននូវបាយ និងទឹក ដែលពួកជនរាប់អានសព្វៗកាល។ យើងខ្ញុំលះបង់នូវផ្ទះ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួសមិនទាន់បានដល់កន្លះខែ ក៏បានដល់សេចក្តីរំលត់ទុក្ខទាំងអស់គ្នា។ យើងខ្ញុំជាអ្នកបាននូវបាយ និងទឹកផង នូវសំពត់ និងសេនាសនៈផង បច្ច័យទាំងពួង រមែងមានគ្រប់គ្រាន់ យើងខ្ញុំត្រូវគេធ្វើសក្ការបូជាសព្វកាល។ កិលេសទាំងឡាយ យើងខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់យើងខ្ញុំគាស់រំលើងហើយ យើងខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! យើងខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ យើងខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ យើងខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះភិក្ខុនីមួយម៉ឺនរូប មានព្រះនាងយសោធរាភិក្ខុនីជាប្រធានមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ចំពោះព្រះភ័ក្ត្រព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ ទសសហស្សថេរីនមបទាន។

អដ្ឋារសថេរីសហស្សានមបទាន ទី១០

[៣០] ភិក្ខុនី ១៨ ពាន់ មាននាងយសោធរាជាប្រធាន ដែលកើតក្នុងត្រកូលសាក្យៈ បាននាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះសម្ពុទ្ធ។ ភិក្ខុនីទាំង ១៨ ពាន់នោះ សឹងមានឫទ្ធិច្រើន នាំគ្នាចូលទៅថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះមុនី ក្រាបទូលតាមសមគួរដល់កម្លាំងថា បពិត្រព្រះមហាមុនី ជាតិ ជរា ព្យាធិ និងមរណៈ (នៃយើងខ្ញុំ) អស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គជានាយក យើងខ្ញុំទាំងឡាយ នឹងទៅកាន់ព្រះនិព្វានឈ្មោះអមតៈ ដែលមិនមានអាសវៈ ជាផ្លូវដ៏ស្ងប់រម្ងាប់។ បពិត្រព្រះមហាមុនី កាលពីដើម ពួកភិក្ខុនីទាំងអស់ មានសេចក្តីភ្លាំងភ្លាត់ ពួកភិក្ខុនីដឹងច្បាស់នូវកំហុស បពិត្រព្រះអង្គជានាយក សូមព្រះអង្គអត់ទោសដល់យើងខ្ញុំ។

នាងទាំងឡាយ ជាអ្នកធ្វើតាមសាសនារបស់តថាគត ចូរសម្តែងនូវឫទ្ធិ ឲ្យទាល់តែកាត់សេចក្តីសង្ស័យរបស់ពួកបរិស័ទទាំងអស់។

បពិត្រព្រះមហាវីរៈ ខ្ញុំម្ចាស់យសោធរា ជាទីពេញព្រះហឫទ័យ ជាទីស្រឡាញ់ គួររមិលមើល បពិត្រមហាវីរៈ ស្ត្រីទាំងពួងជាព្រះជាយា ក្នុងដំណាក់របស់ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម បណ្តាពួកស្រីមួយសែន ៩៦ រូប ខ្ញុំម្ចាស់ជាប្រធាន ជាឥស្សរៈលើស្រីទាំងពួង ក្នុងព្រះរាជដំណាក់របស់ព្រះអង្គ។ ពួកស្រីទាំងអស់ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយគុណ គឺរូប និងអាចារៈ ឋិតនៅក្នុងបឋមវ័យ ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ តែងគោរពកោតក្រែងខ្ញុំម្ចាស់ ដូចពួកមនុស្សគោរពកោតក្រែងពួកទេវតា។ ពួកស្រីទាំង ១៨ ពាន់ កើតក្នុងត្រកូលសាក្យៈ ក្នុងកាលនោះ ស្រីមួយពាន់ ទ្រទ្រង់យស ជាប្រធាន ជាធំ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ស្រីទាំងឡាយ កន្លងនូវកាមធាតុ ឋិតនៅក្នុងរូបធាតុ ប្រាកដស្មើដោយរូបនៃស្រីទាំងមួយពាន់គ្មានទេ។ ថេរីទាំងឡាយ មានឫទ្ធិច្រើន លុះថ្វាយបង្គំព្រះសម្ពុទ្ធហើយ សម្តែងឫទ្ធិថ្វាយព្រះសាស្តា សម្តែងនូវមហិទ្ធិឫទ្ធិ មានអាការផ្សេងៗដ៏ច្រើន។ គឺសម្តែងកាយស្មើនឹងចក្កវាឡ ឧត្តរកុរុទ្វីបជាក្បាល ទ្វីបទាំងពីរជាស្លាបទាំងពីរខាង ជម្ពូទ្វីបជាសរីរៈ។ ស្រះខាងត្បូង ជាសំណុំកន្ទុយស្ទឹងផ្សេងៗ ជាបំពង់ស្លាប ព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យ ជាភ្នែក ភ្នំមេរុជាសិរ។ ភ្នំចក្កវាឡ និងដើមព្រីង ព្រមទាំងឫស ជាចំពុះ កាលបក់ហើយ ចូលមកថ្វាយបង្គំព្រះលោកនាយក ។ កាលនោះ បានសម្តែងភេទនៃដំរី សេះ ភ្នំ ជលជាតិ ព្រះចន្ទ្រ ព្រះអាទិត្យ ភ្នំមេរុ និងភេទព្រះឥន្ទ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម មានចក្ខុ យើងខ្ញុំ និងនាងយសោធរា សូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទា បពិត្រព្រះអង្គជានាយកនៃជន យើងខ្ញុំសម្តែងហើយ ដោយអានុភាព

របស់ព្រះអង្គ អស់កាលដ៏យូរ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយផង ក្នុងសោតធាតុជាទិព្វផង ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងចេតោបរិយញ្ញាណផង។ យើងខ្ញុំដឹងបុព្វេនិវាសៈ ទិព្វចក្ខុយើងខ្ញុំជម្រះស្អាតហើយ យើងខ្ញុំមានអាសវៈទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះភពថ្មីទៀតមិនមានឡើយ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្ដីដឹងក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិភាណប្បដិសម្ភិទានៃយើងខ្ញុំ កើតឡើងហើយក្នុងសំណាក់របស់ព្រះអង្គ។ ការគប់រកនូវព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ដែលជាទីពឹងរបស់សត្វលោក យើងខ្ញុំបានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះមហាមុនី ការកសាងជាច្រើន យើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមុនី កុសលកម្មណាដែលជាកម្មចាស់របស់ខ្ញុំ សូមព្រះអង្គនឹកនូវកុសលកម្មនោះ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ បុណ្យទាំងឡាយ យើងខ្ញុំសន្សំហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ យើងខ្ញុំបានវៀរក្នុងទីមិនគួរហើយ ហាមឃាត់នូវអនាចារ សូម្បីជីវិត យើងខ្ញុំក៏បានលះបង់ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានយើងខ្ញុំ ដើម្បីប្រយោជន៍ជាភរិយា នៃបុគ្គលដទៃវិញ អស់ជាតិមានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំឥតមានតូចចិត្តក្នុងរឿងនោះទេ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គបានប្រទាននូវយើងខ្ញុំ ដើម្បីទំនុកបម្រុង (ជនដទៃ) អស់ជាតិមានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំឥតមានតូចចិត្តក្នុងរឿងនោះទេ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះរាជទាននូវយើងខ្ញុំ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការប្រើប្រាស់នៃជនដទៃ អស់ជាតិមានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំទាំងឡាយឥតមានតូចចិត្តក្នុងរឿងនោះទេ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ។ យើងខ្ញុំបានលះបង់ជីវិតទាំងឡាយ មានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន គឺធ្វើឲ្យគេរួចចាកទុក្ខភ័យ ស៊ូលះបង់ជីវិតនៃខ្លួន។ បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំមិនដែលលាក់ទុកនូវគ្រឿងប្រដាប់ដែលជាប់នឹងអង្គ ដូចយ៉ាងសំពត់ផ្សេងៗជាច្រើនភណ្ឌៈរបស់ស្រី ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំបានបរិច្ចាគទ្រព្យ និងស្រូវ បានបរិច្ចាគស្រុក និគម ស្រុក កូនប្រុស កូនស្រី។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ យើងខ្ញុំបានបរិច្ចាគដំរី សេះ គោ ខ្ញុំស្រីអ្នកបម្រើរាប់មិនអស់ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គបានប្រឹក្សានឹងយើងខ្ញុំ ដោយទានណា យើងខ្ញុំក៏បានឲ្យទាននោះ ដល់ស្មូមទាំងឡាយ

យើងខ្ញុំមិនបានឃើញនូវសេចក្តីតូចចិត្តចំពោះព្រះអង្គ កាលដែលឲ្យទានដ៏ឧត្តមនោះសោះឡើយ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បានទទួលនូវសេចក្តីទុក្ខ មានចំណែកច្រើនចំពូកណាស់ រាប់មិនអស់ក្នុងសំសារ មានចំណែកច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំបានរីករាយ តាមចំណែកបុណ្យដែលនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ទាំងមិនតូចចិត្តចំពោះទុក្ខទាំងឡាយ ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងទីទាំងពួង ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់សោយនូវសុខទុក្ខ ហើយដល់នូវការត្រាស់ដឹង នាំមកនូវធម៌ដោយលំដាប់មគ្គ។ ការគប់រកព្រះសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមគោតម ជាលោកនាយក ដែលជាទេវតាប្រសើរផង ព្រះលោកនាថទាំងឡាយដទៃផង យើងខ្ញុំ (បានជួបហើយ) ជាច្រើនដង។ សេចក្តីកសាងដ៏ច្រើននៃយើងខ្ញុំ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំជាស្រីបម្រើរបស់ព្រះអង្គ កាលដែលទ្រង់ស្វែងរកនូវពុទ្ធធម៌។ ក្នុងកប្បទី ៤ អសង្ខ្យ និង ១ សែន ព្រះសម្ពុទ្ធព្រះនាមទីបង្ករ ជាមហាវីរបុរស ជាលោកនាយក ទ្រង់កើតឡើង។ ជនទាំងឡាយនៅបច្ចន្តប្រទេស និមន្តព្រះតថាគត មានចិត្តត្រេកអរ នាំគ្នាជម្រះផ្លូវសម្រាប់យាងមកនៃព្រះតថាគតនោះ។ ក្នុងកាលនោះ ព្រះអង្គជាព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះសុមេធៈ បានចាត់ចែងរៀងចំផ្លូវដើម្បីព្រះសម្ពុទ្ធទីបង្ករ ទ្រង់ឃើញហេតុទាំងពួង ទ្រង់យាងមក។ ក្នុងកាលនោះ យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នា កើតក្នុងត្រកូលព្រាហ្មណ៍ បានទៅនាំយកផ្កា ផលុកជាតិមកកាន់ទីប្រជុំ។ ក្នុងសម័យនោះ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាមទីបង្ករ មានយសធំ មានព្យាយាមធំនោះ ទ្រង់បានព្យាករនូវសុមេធតាបស ជាឥសីមានចិត្តរីករាយ។ កាលព្រះពុទ្ធទីបង្ករ ទ្រង់ប្រកាសកម្មរបស់សុមេធតាបសនោះថា ជាឥសីមានចិត្តរីករាយផែនដីក៏កក្រើករំភើបញាប់ញ័រ ក្នុងមនុស្សលោក ព្រមទាំងទេវលោក។ ពួកទេវកញ្ញា ពួកមនុស្ស ទាំងយើងខ្ញុំ ព្រមទាំងទេវតា សឹងនាំគ្នាបូជាគ្រឿងប្រដាប់ដែលគួរបូជាផ្សេងៗ ហើយតាំងប្រាថ្នា។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ មានព្រះនាមទីបង្ករ ទ្រង់បានព្យាករដល់ពួកជនទាំងនោះថា ជនទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងថ្ងៃនេះ ជនទាំងនោះ ឈ្មោះថា មានក្នុងទីចំពោះមុខ (នៃព្រះពុទ្ធ)។ ក្នុងកប្បប្រមាណមិនបានអំពីកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធព្យាករនូវយើងខ្ញុំ ដោយព្រះពុទ្ធដីកាណា យើងខ្ញុំរមែងរីករាយ តាមព្រះពុទ្ធដីកានោះ ជាអ្នកធ្វើតាមយ៉ាងនោះ។ ជនទាំងឡាយ បានចាប់កំណើតជារបស់

ទេវតា និងមនុស្ស រាប់មិនអស់ ហើយញុំាងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធនោះ ដោយអំណាចនៃកម្មនោះ ដែលខ្លួនធ្វើល្អហើយ។ យើងខ្ញុំបានសោយសុខទុក្ខក្នុងទេវតាផង មនុស្សផង ដល់មកក្នុងបច្ឆិមភពនេះ បានមកកើតក្នុងត្រកូលសក្យៈ។ យើងខ្ញុំជាអ្នកមានរូបល្អ មានភោគសម្បត្តិច្រើន មានយស និងសីលដ៏ល្អ បរិបូណ៌ដោយអវយវៈសព្វគ្រប់ ជាអ្នកអង់អាចលើសក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ។ ចិត្តនៃយើងខ្ញុំ ដែលប្រជុំចុះក្នុងលោកធម៌ មានលាភៈ សេចក្ដីសរសើរ និងគ្រឿងសក្ការៈ ជាចិត្តមិនដល់នូវសេចក្ដីទុក្ខទេ តើយើងខ្ញុំនឹងមានភ័យអំពីណា។ សមដូចជាព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះតម្រាស់នេះ ចំពោះសុចខាងក្នុងបុរីក្នុងកាលនោះដូច្នេះថា មហារាជបានសម្រេចនូវឧបការគុណរបស់នារីនៃពួកក្សត្រក្នុងបុរីនោះ គឺនារីអ្នកមានឧបការៈ នារីរួមសុខទុក្ខ នារីដែលប្រាប់នូវប្រយោជន៍ និងនារីជាអ្នកមានសេចក្ដីអនុគ្រោះ។ បុគ្គលគប្បីប្រព្រឹត្តធម៌ឲ្យជាសុចរិត កុំគប្បីប្រព្រឹត្តធម៌នោះឲ្យជាទុច្ចរិតឡើយ បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ រមែងដេកជាសុខ ក្នុងលោកនេះផង ក្នុងលោកខាងមុខផង។ យើងខ្ញុំបានលះបង់ផ្ទះហើយ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស មិនទាន់បានដល់កន្លះខែ ស្រាប់តែយើងខ្ញុំបាននូវសច្ចៈ ៤។ ពួកជនដ៏ច្រើន តែងបង្អោនមកនូវចីវរប្បច្ច័យ បិណ្ឌបាតប្បច្ច័យ និងសេនាសនប្បច្ច័យចំពោះយើងខ្ញុំ បីដូចរលកនៃសាគរ។ កិលេសទាំងឡាយ យើងខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ យើងខ្ញុំដកចោលចេញហើយ យើងខ្ញុំជាបុគ្គលមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្ដាច់នូវទន្លីង។ ឱ! យើងខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ យើងខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ យើងខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។ យើងខ្ញុំដល់នូវភាពបរិសុទ្ធ បរិបូណ៌ដោយគុណទាំងពួង តែងបាននូវទុក្ខមានប្រការច្រើន និងសម្បត្តិ មានប្រការច្រើនយ៉ាងនេះឯង។ ស្រីទាំងឡាយណាឲ្យនូវខ្លួនជារបស់ខ្លួន ដល់បុគ្គលស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុណ្យ ស្រីទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសំឡាញ់ តែងបាននូវព្រះនិព្វាន មានចំណែក មិនមានបច្ច័យប្រជុំតាក់តែង។ កម្មជាអតីត ជាបច្ចុប្បន្ន ជាអនាគតនៃយើងខ្ញុំអស់ហើយ កម្មទាំងពួងរបស់យើងខ្ញុំអស់រលីងហើយ បពិត្រព្រះអង្គមានចក្ខុ យើងខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះ

បាទា។ បុគ្គលណា មានទោស គឺបច្ច័យប្រជុំតាក់តែងស្ងប់រម្ងាប់ហើយ ដល់នូវចំណែកព្រះនិព្វាន ឈ្មោះអមតៈ យើងខ្ញុំនឹងក្រាបទូលដល់ព្រះអង្គ នូវបុគ្គលនោះ ឲ្យកុំលែងជាងពួកស្រី ដែលពោលពីព្រះនិព្វានដូចម្តេច កើត។

បានឮថា ព្រះភិក្ខុនី ១៨.០០០ រូប មានព្រះនាងយសោធរាភិក្ខុនី ជាប្រមុខ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ អដ្ឋារសថេរីសហស្សានមបទាន។

ឧទ្ទាន

កុណ្ឌលកេសីថេរិយាបទាន ១ កិសាគោតមីថេរិយាបទាន ១ ធម្មទិន្នាថេរិយាបទាន ១ សកុលាថេរិយាបទាន ១ នន្ទាថេរិយាបទាន ១ សោណាថេរិយាបទាន ១ ភទ្ទកាបិលានីថេរិយាបទាន ១ យសោធរាថេរិយាបទាន ១ ទសសហស្សថេរីនមបទាន ១ អដ្ឋារសថេរីសហស្សានមបទាន ១ មានគាថាចំនួន ៤៧៨។

ចប់ កុណ្ឌលកេសវគ្គ ទី៣។

ខត្តិយកញ្ញាវគ្គ ទី៤

អដ្ឋារសសហស្សខត្តិយកញ្ញាថេរីនមបទាន ទី១

[៣១] បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំសូមក្រាបទូលថា ភពទាំងពួងនៃយើងខ្ញុំអស់ហើយ តំណនៃភព យើងខ្ញុំបានដោះចេញហើយ អាសវៈទាំងពួងរបស់យើងខ្ញុំមិនមានឡើយ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី កុសលណាមួយ ដែលយើងខ្ញុំបរិកម្មហើយ ទាំងប្រាថ្នាដោយប្រពៃហើយ គ្រឿងប្រើប្រាស់យើងខ្ញុំបានឲ្យហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី គ្រឿងប្រើប្រាស់ យើងខ្ញុំបានឲ្យហើយ ដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ និងសាវ័កទាំងឡាយ បានប្រាថ្នាហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី កម្មខ្ពស់ និងទាប យើងខ្ញុំបានតម្កល់ទុក ដើម្បីពួកភិក្ខុដោយប្រពៃ ការបរិកម្មក្នុងត្រកូលដ៏ខ្ពស់ យើងខ្ញុំបានធ្វើរួចហើយ។ នាងខត្តិយកញ្ញាទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយកម្ម ត្រូវកុសលមូលនោះឯងមកដាស់តឿន ហើយកន្លងនូវផម៌របស់មនុស្ស បានមកកើតក្នុងខត្តិយត្រកូល។ កម្មដែលយើងខ្ញុំបានសន្សំ បានធ្វើហើយក្នុងជាតិជាមួយគ្នាក្នុងបច្ឆិមជាតិ យើងខ្ញុំក៏កើតក្នុងខត្តិយត្រកូលជាមួយគ្នា។ បពិត្រព្រះអង្គ មានព្យាយាមធំ យើងខ្ញុំមានរូបល្អ ទាំងមានភោគសម្បត្តិច្រើន

ទាំងមានលាភៈ និងគ្រឿងសក្ការៈ ត្រូវពួកជនបូជាហើយ នៅក្នុងព្រះរាជវាំង បីដូចជានៅក្នុងននួនឧទ្យាននៃពួកទេវតា។ យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នា នឿយណាយ ហើយចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួស នៅអាស្រ័យត្រឹមតែពីរបីថ្ងៃ ក៏បានដល់ព្រះនិព្វាន។ ជនទាំងឡាយដ៏ច្រើន តែងបង្អោននូវចីវរប្បច្ច័យផង បិណ្ឌបាតប្បច្ច័យផង សេនាសនប្បច្ច័យផង ដើម្បីយើងខ្ញុំ បូជានូវគ្រឿងសក្ការៈដល់យើងខ្ញុំសព្វៗកាល។ កិលេសទាំងឡាយ យើងខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ យើងខ្ញុំក៏ដកចោលហើយ យើងខ្ញុំជាបុគ្គលមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! យើងខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ យើងខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ យើងខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះខត្តិយកញ្ញាភិក្ខុនី ចំនួន ១៨.០០០ រូប មានព្រះនាងយសោធរាភិក្ខុនី ជាប្រធាន បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ អដ្ឋារសសហស្សខត្តិយកញ្ញាថេរីនមបទាន។

ចតុរាសីតិសហស្សព្រាហ្មណកញ្ញាថេរីនមបទាន ទី២

[៣២] បពិត្រព្រះមហាមុនី ភិក្ខុនី ៨៤.០០០ កើតក្នុងត្រកូលព្រាហ្មណ៍ មានជើងដៃទន់ល្វន់ ក្នុងបុរីនៃព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ពួកស្ត្រីកើតក្នុងវេស្សត្រកូល និងសុទ្រត្រកូល ពួកទេវតា ពួកនាគ ពួកកិន្នរ ពួកនាងកញ្ញាដ៏ច្រើន ទាំង ៤ ទ្វីប ក្នុងបុរីរបស់ព្រះអង្គ។ ពួកស្រីខ្លះ ក៏បានបួស ពួកទេវតាច្រើន ពួកកិន្នរ និងពួកនាគដែលជាអ្នកឃើញធម៌ទាំងពួងហើយ គង់នឹងបានត្រាស់ដឹងក្នុងអនាគតកាល។ ជនទាំងឡាយនោះ បានទទួលនូវយសទាំងពួង សម្បត្តិទាំងពួង ហើយបាននូវសេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងព្រះអង្គ មុខជានឹងបានត្រាស់ដឹងក្នុងអនាគតកាល។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ មានចក្ខុ យើងខ្ញុំជាធីតានៃព្រាហ្មណ៍ កើតក្នុងត្រកូលព្រាហ្មណ៍ ប្រកបដោយលក្ខណៈ សូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទា(របស់ព្រះអង្គ)។ ភពទាំងឡាយ យើងខ្ញុំលះបង់ចោលហើយ ឫសគល់នៃតណ្ហា យើងខ្ញុំបានដកចេញហើយ អនុស័យ យើងខ្ញុំបានផ្តាច់ផ្តិលហើយ បុញ្ញាភិសង្ខារ យើងខ្ញុំបានទំលាយចេញហើយ។ យើងខ្ញុំទាំងអស់មានសមាធិជាអារម្មណ៍ ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងសមាបត្តិ នឹងប្រព្រឹត្តនៅដោយការត្រេកអរក្នុងធម៌ ដោយឈានសព្វៗកាល។ បពិត្រព្រះអង្គជានា

យក តណ្ហាដែលនាំសត្វទៅកាន់ភព អវិជ្ជា និងសង្ខារទាំងឡាយ យើងខ្ញុំបានធ្វើឲ្យអស់ហើយ យើងខ្ញុំយល់ច្បាស់នូវធម៌ ព្រោះដល់នូវបទគឺព្រះនិព្វាន ដែលបុគ្គលឃើញបានដោយកម្ម។

នាងទាំងឡាយ មានឧបការៈដល់តថាគត នាងទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយអស់កាលមានរាត្រីវែង នាងទាំងអស់គ្នា ចូរកាត់នូវសេចក្តីសង្ស័យនៃបរិស័ទទាំង ៤ ហើយទៅកាន់ព្រះនិព្វានចុះ។

ពួកភិក្ខុនីខ្លះ ថ្វាយបង្គំព្រះបាទានៃព្រះមុនីរួចហើយ ក៏ធ្វើនូវការថ្លែងឫទ្ធិ សម្តែងនូវពន្លឺ ហើយសម្តែងនូវវងឹតដទៃទៀត ពួកភិក្ខុនីខ្លះ សម្តែងព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យ ខ្លះសម្តែងសាគរ បុកបដោយត្រី ខ្លះសម្តែងភ្នំសិនេរុ និងភ្នំបរិភ័ណ្ឌ ខ្លះសម្តែងដើមបារិច្ឆត្តព្រឹក្ស។ ខ្លះសម្តែងភពតាវត្តឹង្ស ខ្លះសម្តែងភពឈ្មោះយាមៈដោយឫទ្ធិ ខ្លះនិម្មិតជាទេវតាមានឥស្សរៈធំ នៅក្នុងជាន់តុសិត និងវសវត្តី។ ពួកខ្លះនិម្មិតជាព្រហ្ម សម្តែងទីចង្ក្រមមានតម្រុច្រើន ខ្លះនិម្មិតភេទជាព្រហ្ម សម្តែងនូវធម៌ដ៏សូន្យ។ លុះពួកស្រីទាំងអស់ បានថ្លែងឫទ្ធិបុកៗហើយ សម្តែងឫទ្ធិ សម្តែងកម្លាំងថ្វាយព្រះសាស្តារួចហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះសាស្តា ទូលថា បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយផង ក្នុងសោតធាតុដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងចេតោបរិយញ្ញាណផង។ យើងខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវបុព្វេនិវាស ទិព្វចក្ខុ យើងខ្ញុំបានជម្រះស្អាតហើយ អាសវៈទាំងពួងរបស់យើងខ្ញុំអស់ហើយ ភពថ្មីទៀត ក្នុងកាលឥឡូវនេះគ្មានឡើយ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទាផង ក្នុងធម្មប្បដិសម្ភិទាផង ក្នុងនិរុត្តិប្បដិសម្ភិទាផង ក្នុងបដិភាណប្បដិសម្ភិទាផង របស់យើងខ្ញុំ កើតឡើងហើយក្នុងសំណាក់ព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ការគប់រកព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ដែលជាទីពឹងនៃសត្វលោក យើងខ្ញុំបានជួបហើយ យើងខ្ញុំបានកសាងបុណ្យដ៏ច្រើនដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី កម្មណា ដែលយើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ ក្នុងកាលមុន សូមព្រះអង្គរឭកនូវកម្មជាកុសលនោះចុះ បពិត្រព្រះមហាវីរៈ បុណ្យទាំងឡាយ យើងខ្ញុំបានសាងសន្សំហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ មានព្រះមហាមុនីមួយព្រះអង្គ ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ឯបុរីឈ្មោះហង្សវតី ជាលំនៅនៃត្រកូលព្រះសម្ពុទ្ធ។ ស្ទឹងគង្គាតែងហូរទៅក្នុងបុរី ឈ្មោះហង្សវតី តាមទ្វារសព្វៗកាល ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវទឹកស្ទឹងបៀតបៀន ក៏ទៅមកមិនបាន។

ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ទៅមិនបានអស់ពីរថ្ងៃ អស់បីថ្ងៃ អស់ ៧ ថ្ងៃ អស់មួយខែ ដរាបទាល់ពេញបួនខែ។ គ្រានោះ មានបុរសជាខ្លឹមសាររបស់សត្វ ឈ្មោះជដ្ឋៈ ជាអ្នកនៅក្នុងដែន បានឃើញពួកភិក្ខុ នៅត្រើយខាងអាយក៏ឲ្យគេសាងស្ពានត្រង់ស្ទឹងគង្គា។ គ្រានោះ បុរសនោះ បានសាងស្ពាននាស្ទឹងគង្គា ដោយតម្រុមួយសែនកហាបណៈផង បានសាងវិហារក្នុងត្រើយខាងនាយនិងត្រើយខាងអាយ ដើម្បីភិក្ខុសង្ឃផង។ ពួកស្រី ពួកបុរស ពួកត្រកូលខ្ពស់ និងទាប ជនទាំងនោះ បានធ្វើស្ពានផង វិហារផង មានភាគស្មើគ្នា ដើម្បីភិក្ខុសង្ឃនោះ។ ពួកយើងខ្ញុំផង ពួកមនុស្សដទៃផង ក្នុងនគរ ក្នុងជនបទ មានចិត្តជ្រះថ្លា ជាអ្នកទទួលមត៌កក្នុងធម៌នៃព្រះសម្ពុទ្ធនោះ។ ពួកស្រី ពួកប្រុស ពួកកុមារ ពួកកុមារិកាជាច្រើន ជនទាំងនោះ បាននាំគ្នារោយរាយដីខ្សាច់ ដល់ស្ពានផង ដល់វិហារផង។ ជនទាំងនោះ នាំគ្នាដាំដើមចេក តម្កល់ក្អមពេញដោយទឹក លើកទង់បោសសំអាតផ្លូវថ្នល់ បូជាធូប គ្រឿងលំអិត កម្រងផ្កា ជាគ្រឿងសក្ការៈថ្វាយព្រះសាស្តា។ លុះជនទាំងនោះ បានធ្វើស្ពាន និងវិហាររួចហើយ និមន្តព្រះសាស្តាជានាយក ថ្វាយមហាទាន ហើយប្រាថ្នានូវសម្ពោធិញ្ញាណ។

ព្រះមហាមុនី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ជាមហាវីរៈ ជាទីគោរពរបស់សព្វសត្វទាំងឡាយ ទ្រង់បានធ្វើអនុមោទនា ហើយព្យាករថា ក្នុងកប្បទីមួយសែនកន្លងទៅ មានភទ្ទកប្បកើតឡើង បុរសនោះ បាននូវសេចក្តីសុខក្នុងភពតូចភពធំ ហើយនឹងដល់ពោធិញ្ញាណ។ ពួកនរៈនារីណាមួយ ដែលបានធ្វើនូវហត្ថកម្ម លុះដល់កាលជាអនាគត ជនទាំងអស់នោះ នឹងមានក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រ (នៃព្រះពុទ្ធនោះ)។

ពួកស្រីជាអ្នកបម្រើទាំងអស់នោះរបស់ព្រះអង្គ កើតហើយក្នុងភពនៃទេវតា ព្រោះផលនៃកុសលកម្មនោះផង ព្រោះការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង។ ជនទាំងនោះ សោយទិព្វសុខរាប់មិនអស់ផង សោយសុខរបស់មនុស្សរាប់មិនអស់ផង ត្រាច់រង្គាត់ក្នុងភពតូចភពធំអស់កាលជាយូរអង្វែង។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ កម្មសម្បត្តិយើងខ្ញុំធ្វើល្អហើយ ក្នុងពួកមនុស្សជាអ្នកល្អិតល្អ ទាំងក្នុងទេវបុរីដ៏ប្រសើរ។ យើងខ្ញុំតែងបាននូវរូបល្អ នូវភោគសម្បត្តិ និងយស នូវសេចក្តីសរសើរ សេចក្តីសុខ និងសេចក្តីស្រឡាញ់ ឯកម្មសម្បត្តិទាំងអស់ យើងខ្ញុំធ្វើល្អហើយ ដល់មកក្នុងបច្ឆិមភព យើងខ្ញុំបានមកកើតក្នុងត្រកូលព្រាហ្មណ៍ មានដៃជើងទន់ល្វន់ ក្នុងព្រះរាជនិវេសន៍នៃសក្យបុត្រ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំមិនដែលឃើញផែនដី ដែលពួកជនមិនបានបុះដាប់

រៀបចំសព្វកាលផង មិនដែលឃើញដំណើរទៅកាន់ទីមានភក់ផង។ កាលយើងខ្ញុំនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ពួងជនតែងនាំគ្រឿងសក្ការៈ ប្រកបដោយកាលទាំងពួង អស់កាលគ្រប់កាល ដោយផលនៃបុព្វកម្មរបស់យើងខ្ញុំ។ យើងខ្ញុំបានលះបង់ផ្ទះ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស បានឆ្លងផ្លូវ គឺសំសារវដ្តឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀតមិនមានឡើយ។ ជនទាំងឡាយ តែងនាំនូវចីវរប្បច្ច័យផង បិណ្ឌបាតប្បច្ច័យផង សេនាសនប្បច្ច័យផង ឲ្យដល់យើងខ្ញុំ ចំនួនមួយពាន់កហាបណៈ អំពីទីនោះៗ សព្វៗកាល។ កិលេសទាំងឡាយ យើងខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ យើងខ្ញុំដកចោលហើយ យើងខ្ញុំជាបុគ្គលមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! យើងខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ យើងខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ យើងខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះព្រាហ្មណកញ្ញាភិក្ខុនី ៨៤.០០០ រូប បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ចំពោះព្រះភក្រ្តព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ ចតុរាសីតិសហស្សព្រាហ្មណកញ្ញាថេរីនមបទាន។

ឧប្បលទាយិកាថេរិយាបទាន ទី៣

[៣៣] ក្នុងនគរអរុណវតី មានក្សត្រមួយព្រះអង្គ ព្រះនាមអរុណៈ ខ្ញុំជាអគ្គមហេសីរបស់ស្តេចនោះ ខ្ញុំបានញុំាងជនពួកខ្លះឲ្យបម្រើ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ហើយត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើអាត្មាអញមិនបានធ្វើកុសល ដែលគប្បីកាន់យកទៅបានទេ អាត្មាអញនឹងទៅកាន់នរក មានសេចក្តីក្តៅក្រហាយធំ ខ្លោចផ្សា មានសភាពឃោរឃៅអាក្រក់ក្រៃលែងដោយពិត សេចក្តីសង្ស័យរបស់អាត្មាអញ ក្នុងរឿងនេះគ្មានទេ។ លុះខ្ញុំគិតយ៉ាងនេះហើយ ក៏ញុំាងចិត្តឲ្យរីករាយ ចូលទៅគាល់ព្រះរាជា ហើយក្រាបបង្គំទូលនូវពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យើងខ្ញុំជាស្រី យើងខ្ញុំមិនមែនជាប្រុស បពិត្រព្រះមហាក្សត្រ សូមព្រះអង្គព្រះរាជទានសមណៈមួយរូបដល់ខ្ញុំម្ចាស់ៗ នឹងញុំាងសមណៈនោះឲ្យឆាន់។ គ្រានោះឯង ព្រះរាជាបានទ្រង់ប្រទានសមណៈ មានឥន្ទ្រិយអប់រំហើយដល់ខ្ញុំ ទាំងខ្ញុំ បានកាន់យកបាត្ររបស់សមណៈនោះ ហើយញុំាងបាត្រឲ្យពេញដោយបាយដ៏ឧត្តម។ លុះដាក់បាយដ៏ឧត្តម ព្រមទាំងគ្រឿងអប់ និង

គ្រឿងលាបហើយ ក៏មានចិត្តត្រេកអរ បានយកសំពត់ផ្ទាំងធំគ្របបាត្រ ហើយនាំយកទៅប្រគេន។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តឹង្ស។ ខ្ញុំបានធ្វើជាមហេសីនៃស្តេចទេវតាមួយពាន់ដង បានធ្វើជាមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិមួយពាន់ដង។ ខ្ញុំបានធ្វើជាមហេសីនៃស្តេចប្រទេសរាជដ៏ធំទូលាយ រាប់ជាតិមិនអស់ ឯបុណ្យដទៃច្រើន មានប្រការផ្សេងៗ ផលនៃបុណ្យនោះ ច្រើនលើសនោះទៅទៀត។ សម្បុររបស់ខ្ញុំដូចផ្កាឧប្បល ខ្ញុំជាស្រីមានរូបល្អល្អះ គួររមិលមើល បរិបូណ៌ដោយអវយវៈទាំងអស់ កើតក្នុងត្រកូលខ្ពស់ទ្រទ្រង់សេចក្តីរុងរឿង ដល់មកក្នុងបច្ឆិមភព ខ្ញុំបានមកកើតក្នុងសក្យត្រកូល ជាប្រធាននៃស្រីមួយពាន់នៃព្រះរាជបុត្ររបស់ព្រះបាទសុទ្ធោទនៈ។ ខ្ញុំនឿយណាយក្នុងផ្ទះ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស លុះគ្រប់ ៧ រាត្រី ក៏បានយល់ច្បាស់នូវសច្ចៈ ៤។ ខ្ញុំមិនអាចនឹងរាប់នូវចីវរប្បច្ច័យ បិណ្ឌបាតប្បច្ច័យ សេនាសនប្បច្ច័យបានទេ នេះឯងជាផលនៃបិណ្ឌបាត។ បពិត្រព្រះមុនី មានព្យាយាមធំ កុសលកម្មណា ដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយក្នុងកាលមុន សូមព្រះអង្គរលឹកនូវកម្មជាកុសលនោះចុះ ឯអំពើល្អមានច្រើន ដែលខ្ញុំបានលះបង់ហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានឲ្យបិណ្ឌបាតទាន ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិឡើយ នេះជាផលនៃបិណ្ឌបាត។ ខ្ញុំស្គាល់តែគតិពីរ គឺទេវតា និងមនុស្ស ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់គតិដទៃឡើយ នេះជាផលនៃបិណ្ឌបាត។ ខ្ញុំស្គាល់តែត្រកូលខ្ពស់ ជាមហាសាលមានទ្រព្យច្រើន មិនដែលស្គាល់ត្រកូលដទៃឡើយ នេះជាផលនៃបិណ្ឌបាត។ ខ្ញុំត្រាច់រង្គាត់ទៅក្នុងភពតូចភពធំ ត្រូវកុសលមូលដាស់តឿន មិនដែលបានជួបប្រទះនឹងវត្ថុមិនពេញចិត្តឡើយ នេះជាផលនៃសេចក្តីត្រេកអរ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយផង ជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងសោតធាតុដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងចេតោបរិយញ្ញាណផង។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវបុព្វេនិវាស ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះស្អាតហើយ អាសវៈទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីមិនមានទៀតឡើយ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិភាណប្បដិសម្ភិទានៃខ្ញុំព្រះអង្គ កើតឡើងក្នុងសំណាក់របស់ព្រះអង្គ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ

វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះឧប្បលទាយិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ចំពោះព្រះភក្ត្រនៃព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ ឧប្បលទាយិកាថេរិយាបទាន។

សិង្គាលមាតាថេរិយាបទាន ទី៤

[៣៤] ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ដល់នូវត្រើយនៃធម៌ទាំងពួង ជានាយក ទ្រង់កើតឡើងក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីភទ្ទកប្បនេះ។ កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលអាមាត្យ ដែលរុងរឿងដោយកែវផ្សេងៗ ដ៏ស្តុកស្តម្ភទូលំទូលាយ មានទ្រព្យច្រើន នៅក្នុងនគរហង្សវតី។ ខ្ញុំបានទៅជាមួយនឹងបិតា មានមហាជនចោមរោម បានស្តាប់ធម៌របស់ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ហើយក៏ចូលទៅកាន់ផ្នួស។ លុះខ្ញុំបួសរួចហើយ បានវៀរបាបកម្មដោយកាយ លះបង់វចីទុច្ចរិត ហើយជំរះអាជីវៈ។ ខ្ញុំជ្រះថ្លាចំពោះព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ មានសេចក្តីគោរពដ៏ក្លៀវក្លា ប្រកបក្នុងការស្តាប់នូវព្រះសទ្ធម្ម ទាំងប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យចង់ឃើញនូវព្រះពុទ្ធ។ គ្រានោះ ខ្ញុំបានឮនូវភិក្ខុនីដ៏ប្រសើរលើសជាងពួកភិក្ខុនីដែលមានសទ្ធាស៊ប់សួន ខ្ញុំប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ បានបំពេញនូវត្រសិក្ខា។ លំដាប់នោះ ព្រះសុគតមានអធ្យាស្រ័យ ប្រព្រឹត្តទៅតាមសេចក្តីករុណា ទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំថា បុគ្គលណា មានសទ្ធាមិនញាប់ញ័រ តម្កល់មាំក្នុងតថាគត។ បុគ្គលណា មានសីលល្អជាទីពេញចិត្តនៃព្រះអរិយៈ ដែលអ្នកប្រាជ្ញសរសើរហើយ បុគ្គលណា មានសេចក្តីជ្រះថ្លា មានការឃើញត្រង់ក្នុងព្រះសង្ឃ។ តថាគតត្រាស់ហៅនូវបុគ្គលនោះ ថាជាអ្នកមិនទ័លក្រ ទាំងជីវិតរបស់បុគ្គលនោះ ក៏មិនសោះសូន្យ ហេតុនោះ បុគ្គលមានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងកម្ចាត់បង់កិលេស កាលរឮកឃើញព្រះពុទ្ធសាសនា គប្បីប្រកបរឿយៗ នូវសទ្ធាផង សីលផង សេចក្តីជ្រះថ្លាផង ការឃើញធម៌ផង។ លុះខ្ញុំបានស្តាប់ពុទ្ធភាសិតនោះហើយ ក៏រីករាយ ហើយបានទូលសួរនូវសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ខ្ញុំ។

វេលានោះ ព្រះនាយកមិនថោកទាប មានគុណរាប់មិនអស់ ទ្រង់ព្យាករថា នាងមានលំអ ជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ នឹងបានតំណែងនុ៎ះ ដែលនាងប្រាថ្នាល្អហើយ។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ព្រះមហាបុរស សម្ភពក្នុងត្រកូលនៃស្ដេចឱក្កាកៈ នឹងបានជាសាស្តា ព្រះនាមគោតមក្នុង

លោក។ នាងនឹងបានជាឱរស ដែលព្រះធម៌និម្មិតហើយ ជាអ្នកទទួលមត៌ក ក្នុងធម៌នៃព្រះសម្ពុទ្ធនោះ ជាមាតានៃសិង្គាលមាណព នឹងបានជាសាវិការបស់ព្រះសាស្តា។ គ្រានោះ ខ្ញុំបានស្តាប់ពុទ្ធភាសិតនោះហើយ ក៏រីករាយ មានចិត្តមេត្តា ខំបម្រើព្រះជិនស្រី ជានាយក ដោយការប្រតិបត្តិដរាបដល់អស់ជីវិត។ ខ្ញុំលះបង់រាងកាយ ជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិង្ស ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង។ ដល់មកក្នុងបច្ឆិមភព ឥឡូវនេះ ខ្ញុំបានកើតក្នុងគិរិព្វជបូរីដ៏ឧត្តម ក្នុងត្រកូលសេដ្ឋីស្តុកស្តម្ភ ទូលំទូលាយពាសពេញដោយកែវដ៏ច្រើន។ កូនប្រុសរបស់ខ្ញុំ ឈ្មោះសិង្គាល ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងផ្លូវខុស ស្ទុះទៅកាន់ទីសាំញ៉ាំ គឺទិដ្ឋិ មានចិត្តជាប់ចំពាក់ក្នុងការបូជាទិស តែងនមស្ការទិសផ្សេងៗ។ ព្រះពុទ្ធជានាយក ទ្រង់សុចទៅបិណ្ឌបាតក្នុងវជនគរ ទ្រង់ឃើញសិង្គាលមាណពនោះ ទ្រង់គង់នៅប្របផ្លូវហើយឲ្យឱវាទ។ កាលព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់នោះ ទ្រង់សម្តែងធម៌ ក៏កើតមានសម្តែងគឺកកងអស្ចារ្យ ពួកនារីពីរកោដិក្នុងទីក្រុង ក៏បានសម្រេចមគ្គផល។ កាលនោះ ខ្ញុំបានទៅកាន់បរិស័ទនោះ ស្តាប់ភាសិតរបស់ព្រះសុគតហើយ បានសម្រេចសោតាបត្តិផល ក៏ចូលទៅកាន់ផ្នួស។ ខ្ញុំប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ ក្នុងការឃើញនូវព្រះពុទ្ធ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏ចម្រើនអនុស្សតិនោះ ហើយបានដល់ព្រះអរហត្ត។ ខ្ញុំទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការចូលគាល់ព្រះពុទ្ធគ្រប់កាល ខ្ញុំមិនចេះឆ្អែតឆ្អន់ (ក្នុងការមើលរូប) តែងមើលរូបដែលជាទីត្រេកអរនៃភ្នែកនោះ។ ខ្ញុំនៅតែមិនឆ្អែតឆ្អន់នឹងរូបដទៃ ដែលកើតអំពីបារមីធម៌ទាំងអស់ ជាទីកើតនៃបុណ្យ កុះករដោយធម៌ដ៏ល្អទាំងអស់ឡើយ។ ព្រះជិនស្រី ទ្រង់ត្រេកអរក្នុងគុណនៃខ្ញុំនោះ ទ្រង់តាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯតទគ្គៈ ជាមាតានៃសិង្គាលមាណព ថាជាស្រីប្រសើរ មានសទ្ធាស៊ប់សួន។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយផង ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងសោតធាតុដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងចេតោបរិយញ្ញាណផង។ ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វេនិវាស ទាំងទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះស្អាតល្អហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀតមិនមានឡើយ ព្រោះកំណត់ដឹងនូវអាសវៈទាំងពួង។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិភាណប្បដិសម្ភិទានៃខ្ញុំ កើតឡើងក្នុងសំណាក់របស់ព្រះអង្គ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលចេញហើយ ខ្ញុំជា

ស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះសិង្គាលមាតាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ សិង្គាលមាតាថេរិយាបទាន។

សុក្កាថេរិយាបទាន ទី៥

[៣៥] ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រះនាយកព្រះនាមវិបស្សី មានព្រះនេត្រដូចមាស ពិចារណាឃើញធម៌ទាំងអស់ កើតឡើងហើយ។ គ្រានោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលមួយក្នុងនគរពន្ធុមតី បានស្តាប់ធម៌របស់ព្រះមុនី ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស។ ខ្ញុំជាអ្នកស្តាប់ច្រើន ចងចាំនូវធម៌ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា មួយទៀត ជាអ្នកពោលពាក្យវិចិត្រ ទាំងជាអ្នកធ្វើតាមសាសនានៃព្រះជិនស្រី។ កាលនោះ ខ្ញុំបានធ្វើនូវធម្មកថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ប្រជុំជនគ្រប់កាល លុះខ្ញុំច្យុតចាកអត្តភាពនោះ ក៏ចូលទៅកើតក្នុងឋានតុសិត ជាស្រីមានយស។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រះជិនស្រីព្រះនាមសិខី រុងរឿងដោយយស ដូចជាភ្លើង ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ កើតឡើងក្នុងលោក។ គ្រានោះ ខ្ញុំបានបួស ជាស្រីវាងវៃក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ញុំាងព្រះពុទ្ធដីកាព្រះជិនស្រីឲ្យរុងរឿង លុះច្យុតចាកអត្តភាពនោះ ក៏បានទៅកាន់ឋានតាវត្តឹង្ស។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រះនាយក ព្រះនាមវេស្សភូ ទ្រង់កើតឡើង (ក្នុងលោក) ឯខ្ញុំក៏កើតឡើង តំណាលនឹងព្រះនាយកនោះ ក្នុងកាលនោះដែរ ជាអ្នកមានយានដ៏ធំ។ ខ្ញុំបួសហើយ ជាអ្នកចងចាំនូវធម៌ ញុំាងសាសនាព្រះជិនស្រីឲ្យរុងរឿង ហើយទៅកើតក្នុងបុរីរបស់ទេវតា ដែលជាទីរីករាយ ទទួលសេចក្តីសុខដ៏ច្រើន។ ក្នុងភទ្ទកប្បនេះ ព្រះជិនស្រីដ៏ឧត្តម ព្រះនាមកកុសន្ធៈ ជានរៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ កើតឡើងក្នុងលោក កាលនោះ ខ្ញុំក៏បានកើតឡើងដែរ។ ខ្ញុំបានបួសរួចហើយ ញុំាងសាសនានៃព្រះជិនស្រី ឲ្យរុងរឿងតាមសប្បាយ ខ្ញុំច្យុតចាកអត្តភាពនោះ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានត្រៃត្រឹង្ស ដូចជាភពរបស់ខ្លួនដដែល។ ក្នុងកប្បនេះដដែល ព្រះនាយកព្រះនាមកោនាគមនៈ ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញ ឧត្តមជាងពួកសត្វទាំងពួង

ទ្រង់កើតឡើង។ គ្រានោះ ខ្ញុំបានបួសក្នុងសាសនានៃព្រះកោនាគមនៈនោះ ព្រះអង្គប្រកបដោយតាទិគុណ ជាអ្នកបានស្ដាប់ច្រើន ចងចាំនូវធម៌ ញុំាងសាសនានៃព្រះជិនស្រីឲ្យរុងរឿង។ ក្នុងកប្បនេះឯង ព្រះមុនីទី ៧ ព្រះនាមកស្សបៈ ជាទីពឹងនៃសត្វលោក មិនមានកិលេស ដល់នូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុតនៃមរណៈ កើតឡើង។ ចំណែកខ្ញុំបានបួស ក្នុងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ជាអ្នកប្រាជ្ញជាងពួកជននោះ មានព្រះសទ្ធម្មចែកសព្វគ្រប់ ដ៏ក្លៀវក្លាខាងការសាកសួរ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកមានសីលល្អ មានសេចក្ដីអៀនខ្មាស វាងវៃក្នុងត្រសិក្ខា ហើយធ្វើនូវធម្មកថាមានប្រមាណច្រើន ដរាបដល់អស់ជីវិត។ ដោយកម្មវិបាកនោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់នូវរាងកាយ ជារបស់មនុស្ស ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តឹង្ស។ ដល់មកក្នុងបច្ឆិមភព ឥឡូវនេះ ខ្ញុំបានកើតក្នុងត្រកូលនៃសេដ្ឋី ដ៏ធំទូលាយ ដេរដាសដោយរតនៈច្រើន ក្នុងគិរិព្វជបុរីដ៏ឧត្តម។ កាលព្រះលោកនាយក មានភិក្ខុចំនួនមួយពាន់រូបចោមរោម ទ្រង់ស្ដេចទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ព្រះឥន្ទ្រក៏បានពោលសរសើរថា ព្រះមានព្រះភាគ មានឥន្ទ្រិយទូន្មានហើយ មានព្រះហឫទ័យផុតចាកកិលេសហើយ ព្រមដោយបុរាណជដិលទាំងឡាយ ដែលមានឥន្ទ្រិយទូន្មាន មានចិត្តផុតស្រឡះហើយ ទ្រង់មានពណ៌បី ដូចជាពណ៌នៃមាសឆ្នោឈ្មោះសិង្គី ស្ដេចយាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ។

ខ្ញុំបានឃើញអានុភាពនៃព្រះពុទ្ធនោះផង បានស្ដាប់ការប្រជុំនូវគុណនោះផង ហើយញុំាងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងគុណរបស់ព្រះពុទ្ធ បានបូជាព្រះពុទ្ធនោះសមគួរតាមកម្លាំង។ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយមក ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួស ក្នុងសំណាក់នៃនាងធម្មទិន្នាថេរី។ កាលសក់កំពុងដាច់ចុះ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញពួកកិលេសហើយ ខ្ញុំបួសមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានរៀននូវព្រះពុទ្ធសាសនាចប់សព្វគ្រប់។ លំដាប់តពីនោះមក ខ្ញុំបានសម្ដែងធម៌ក្នុងទីប្រជុំជនដ៏ច្រើន កាលដែលខ្ញុំកំពុងតែសម្ដែងធម៌ ធម្មាភិសម័យក៏កើតមាន (ដល់ជនទាំងឡាយ)។ បណ្ដាពួកសត្វជាច្រើនពាន់ មានយក្សមួយ ដឹងច្បាស់នូវធម៌នោះ ហើយសង្វេគ ជ្រះថ្លានឹងខ្ញុំ ហើយបានទៅកាន់ក្រុងគិរិព្វជៈ ដោយគិតថា មនុស្សណា មិនចូលទៅអង្គុយជិតនាងសុក្កាថេរី ដែលកំពុងសម្ដែងនូវអមតបទគឺនិព្វាន អាត្មាអញធ្វើដូចម្ដេចហ្ន៎ ឲ្យមនុស្សទាំងនោះ ដែលនៅក្នុងក្រុងរាជគហៈ មូលគ្នា ដូចពួកសត្វ រោមផឹកនូវទឹកដម។ ចំណែកខាងពួកបុគ្គលអ្នកប្រកបដោយបញ្ញា ទំនងជា

ផឹកទឹកអម្រឹតនោះ ដែលកិលេសមិនគប្បីតស៊ូបាន មានឱជាមិនបាច់ស្រោចថែម ដូចជាបុគ្គលដើរផ្លូវឆ្ងាយ ផឹកទឹកភ្លៀង។

បពិត្រព្រះពុទ្ធជាមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយផង ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងសោតធាតុដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញ ក្នុងចេតោបរិយញ្ញាណផង។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវបុព្វេនិវាស ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំជម្រះស្អាតល្អហើយ អាសវៈទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀតមិនមានឡើយ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្ដីដឹងក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិភាណប្បដិសម្ភិទានៃខ្ញុំព្រះអង្គកើតឡើងក្នុងសំណាក់នៃព្រះអង្គ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្ដាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះសុក្កាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្ដែងនូវគាថាទាំងនេះដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ សុក្កាថេរិយាបទាន។

ចប់ ភាណវារៈ ទី៥។

អភិរូបនន្ទាថេរិយាបទាន ទី៦

[៣៦] ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រះនាយកព្រះនាមវិបស្សី មានព្រះនេត្រដូចជាមាស មានចក្ខុក្នុងធម៌ទាំងពួង កើតឡើង។ គ្រានោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលធំស្ដុកស្ដម្ភ ទូលំទូលាយ ក្នុងពន្ធុមតីនគរ ជាស្ត្រីមានរូបល្អ គួរមហាជនបូជា។ ខ្ញុំបានចូលទៅគាល់ព្រះលោកនាយក ព្រះនាមវិបស្សី ទ្រង់មានព្យាយាមធំ បានស្ដាប់ធម៌ហើយ ដល់នូវព្រះពុទ្ធជានាយកនៃពួកជនជាទីពឹង។ ខ្ញុំជាអ្នកសង្រួមល្អ ក្នុងសីលទាំងឡាយ កាលដែលព្រះលោកនាយក ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ជាងពួកជន ទ្រង់បរិនិព្វានទៅហើយ ខ្ញុំបានបូជាឆត្រមាស តម្កល់ពីខាងលើនៃព្រះស្ដូបដែលបញ្ចុះព្រះធាតុ។ ខ្ញុំបានបរិច្ចាគទានរួចផុតហើយ ជាអ្នកមានសីលល្អ រស់នៅរហូតកំណត់អាយុ ក៏បានច្យុតចាកទីនោះ លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់នៃមនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តឹង្ស។ កាលនោះ ខ្ញុំគ្របសង្កត់នូវពួកទេវតាដទៃ មិនសេសសល់ ដោយហេតុ ១០ យ៉ាង គឺបានរុងរឿង គ្របសង្កត់

ដោយរូប ១ សម្លេង ១ ក្លិន ១ រស ១ សម្ផស្ស ១ អាយុ ១ ពណ៌ ១ សេចក្ដីសុខ ១ យស ១ ភាពនៃខ្លួនជាធំ ១។ ឥឡូវនេះ ដល់មកក្នុងបច្ឆិមភព ខ្ញុំបានកើតជាធីតានៃខេមកសាក្យៈ ប្រាកដនាមថានន្ទា ក្នុងក្រុងកបិលពស្ដុ។ កាលណាខ្ញុំដល់នូវសេចក្ដីចម្រើន ស្ថិតស្ថាងដោយរូប និងពណ៌ កាលនោះ ពួកជនបានពោលថា ខ្ញុំជាស្រីស្រួចមួយ មានរូបសម្បត្តិល្អ។ សេចក្ដីវិវាទដ៏ធំក្លែង កើតមានដល់ពួកសក្យៈក្នុងនគរនេះ ព្រោះតែសម្លាញ់ខ្ញុំ លំដាប់នោះ បិតាបានឲ្យខ្ញុំបួស ដោយគិតថា កុំឲ្យពួកសក្យៈវិនាសឡើយ។ លុះខ្ញុំបួសរួចហើយ បានឮព្រះតថាគត ជាបុគ្គលប្រសើរជាងពួកជន ទ្រង់តិះដៀលរូប ខ្ញុំជាស្រីប្រកាន់រូប មិនចូលទៅជិតព្រះអង្គ។ ខ្ញុំជាអ្នកមានសេចក្ដីខ្លាចក្នុងការឃើញព្រះពុទ្ធ មិនហ៊ានចូលទៅស្ដាប់ឱវាទសោះ គ្រានោះ ព្រះជិនស្រីទ្រង់ដឹកនាំខ្ញុំទៅកាន់សំណាក់របស់ព្រះអង្គ ដោយឧបាយ។ ព្រះជិនស្រី ទ្រង់វាងវៃខាងផ្លូវឫទ្ធិ បាននិម្មិតនូវស្ត្រីភេទ ៣ នាក់ គឺស្ត្រីកម្លុំ មានរូបល្អ សម្ដៀងនឹងស្ត្រីអប្សរ ១ ស្ត្រីចាស់ ១ ស្ត្រីស្លាប់ ១។ លុះខ្ញុំបានឃើញនូវស្ត្រីទាំង ៣ នោះហើយ ក៏មានសេចក្ដីសង្វេគ ធុញទ្រាន់ក្នុងរាងកាយ មានសេចក្ដីនឿយណាយក្នុងភព លំដាប់នោះ ព្រះលោកនាយកទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំថា

ម្នាលនាងនន្ទា នាងចូរមិលមើលនូវរូបនេះ ដែលក្ដៅក្រហាយ មិនស្អាត ស្អុយ ហូរចេញហូរចូល ដែលជនពាលទាំងឡាយប្រាថ្នាក្រៃពេក។ នាងចូរចម្រើននូវចិត្ត ដែលមានអារម្មណ៍តែមួយ ជាចិត្តតម្កល់មាំ ដោយអសុភភាវនាចុះ រូបនេះយ៉ាងណា រូបនៃនាងនុ៎ះ ក៏យ៉ាងនុ៎ះដែរ រូបនៃនាងនុ៎ះយ៉ាងណា រូបនេះ ក៏យ៉ាងនេះដែរ។

កាលខ្ញុំពិចារណារូបនុ៎ះ យ៉ាងនេះហើយ ក៏មិនមានខ្ជិលច្រអូសទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ លំដាប់នោះ ក៏នឿយណាយដោយបញ្ញារបស់ខ្លួន ខ្ញុំនោះ មិនមានសេចក្ដីប្រមាទ ពិចារណាក្នុងទីនេះដោយឧបាយ ក៏ឃើញកាយនេះ ទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ តាមសភាពពិត។ កាលនោះ ខ្ញុំនឿយណាយក្នុងកាយផង ប្រាសចាកការត្រេកអរនឹងកាយ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុងផង ហើយជាអ្នកមិនមានសេចក្ដីប្រមាទ អស់កិលេសជាគ្រឿងផ្សំ ស្ងប់រម្ងាប់កិលេស មានទុក្ខរលត់ហើយ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញ ក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយផង ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញ ក្នុងសោតធាតុដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញ ក្នុងចេតោបរិយញ្ញាណផង។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវបុព្វេនិវាស ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំជម្រះស្អាតល្អហើយ អាសវៈទាំងពួង

អស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀតមិនមានឡើយ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិភាណប្បដិសម្ភិទានៃខ្ញុំព្រះអង្គ កើតឡើងក្នុងសំណាក់នៃព្រះអង្គ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏បុសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានបុតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះអភិរូបនន្ទាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្មុងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយបុការដូច្នេះ។

ចប់ អភិរូបនន្ទាថេរិយាបទាន។

អឌ្ឍកាសីថេរិយាបទាន ទី៧

[៣៧] ព្រះជិនស្រីព្រះនាមកស្សបៈ មានផៅពង្សបុសើរ មានយសធំបុសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើងក្នុងភទ្ទកប្បនេះ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានបួសក្នុងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធអង្គនោះ បានសង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខផង ក្នុងឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ផង។ ខ្ញុំជាអ្នកដឹងបុមាណក្នុងអាសនៈដ៏ទាបផង បុកបក្នុងការភ្ញាក់រឭកផង មានសេចក្តីព្យាយាមបុកបហើយផង កាលនោះ ខ្ញុំមានចិត្តបុទូស្ត បានជេរភិក្ខុនី ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អស់វារៈម្តងថា នៃស្រ្តីផ្កាមាស ខ្ញុំក៏ទៅឆេះក្នុងនរកព្រោះបាបកម្មនោះឯង។ ដោយកម្មដ៏សេសនោះ ដល់មកក្នុងបច្ឆិមជាតិខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលនៃស្ត្រីផ្កាមាស ជាអ្នកអាស្រ័យចិញ្ចឹមជីវិតដោយបុគ្គលដទៃទៀតជាច្រើន។ ខ្ញុំបានកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី នៅក្នុងដែនកាសីដោយផលដែលបានបុព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយរូប បីដូចជាស្រីអប្សរ ក្នុងទេវលោក។ ជនទាំងឡាយ បានឃើញខ្ញុំដែលគួររមិលមើល ក្នុងគិរិព្វជបុរីដ៏ឧត្តម ក៏ញុំាងខ្ញុំឲ្យនៅក្នុងពួកនៃស្ត្រីផ្កាមាស ព្រោះផលនៃការជេររបស់ខ្ញុំនោះ។ ខ្ញុំនោះបានស្តាប់នូវព្រះសទ្ធម្ម ដែលព្រះពុទ្ធដ៏បុសើរ ទ្រង់សម្មុងហើយ ក៏បរិបូណ៌ដោយបុព្វវាសនា ហើយបានចូលទៅកាន់ផ្នួស។ ខ្ញុំទៅកាន់សំណាក់ព្រះជិនស្រី ដើម្បីបុយោជន៍ដល់ឧបសម្បទានោះ បានឃើញពួកអ្នកលេងឈរនៅក្រុវផ្លូវ ក៏បានឧបសម្បទាអំពីទូត។ កម្មទាំងពួងរបស់ខ្ញុំអស់ហើយ បុណ្យ និងបាប

អស់ហើយ សំសារវដ្តទាំងពួង ខ្ញុំបានឆ្លងផុត ទាំងភាពជាស្ត្រីផ្កាមាស ខ្ញុំធ្វើឲ្យអស់ហើយ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយផង ស្ទាត់ជំនាញក្នុងសោតធាតុដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងចេតោបរិយញ្ញាណផង។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់បុព្វេនិវាស ទាំងទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះឲ្យស្អាតល្អហើយ អាសវៈទាំងពួងរបស់ខ្ញុំអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀត មិនមានឡើយ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្ដីដឹងក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិភាណប្បដិសម្ភិទានៃខ្ញុំ កើតឡើងក្នុងសំណាក់នៃព្រះអង្គ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលអស់ហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្ដាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះអឌ្ឍកាសីភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្ដែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ អឌ្ឍកាសិថេរិយាបទាន។

បុណ្ណិកាថេរិយាបទាន ទី៨

[៣៨] ខ្ញុំបានបួសក្នុងសាសនានៃព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមវិបស្សីផង ព្រះនាមសិខីផង ព្រះនាមវេស្សភូផង ព្រះនាមកកុសន្ធៈផង ព្រះនាមកោនាគមនៈ ប្រកបដោយតាទិគុណផង ព្រះនាមកស្សបៈផង ខ្ញុំជាភិក្ខុនីបរិបូណ៌ដោយសីល មានប្រាជ្ញាចាស់ក្លា មានឥន្ទ្រិយសង្រួមល្អ។ ជាពហុស្សូត ចងចាំនូវធម៌ ជាអ្នកសាកសួរនូវធម៌ និងអត្ថ ហើយរៀនធម៌ស្ដាប់ធម៌ ទាំងជាអ្នកចូលទៅអង្គុយជិតព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់។ ខ្ញុំបានសម្ដែងនូវសាសនារបស់ព្រះជិនស្រី ក្នុងកណ្ដាលនៃប្រជុំជន ខ្ញុំមានសីលជាទីស្រឡាញ់ បានមើលងាយគេ ដោយអាងខ្លួនជាពហុស្សូតនោះ។ ឥឡូវនេះ ដល់មកក្នុងបច្ឆិមភព ខ្ញុំបានកើតក្នុងផ្ទៃនៃស្រីកុម្ភទាសី ក្នុងផ្ទះនៃអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្នុងបុរីដ៏ឧត្តម ឈ្មោះសាវត្ថី។ ខ្ញុំទៅកាន់កំពង់ទឹក បានឃើញសោត្ថិយព្រាហ្មណ៍ ដែលជាអ្នកត្រូវត្រជាក់គ្របសង្កត់ក្នុងកណ្ដាលទឹក លុះខ្ញុំឃើញព្រាហ្មណ៍នោះហើយ បានពោលពាក្យនេះថា ខ្ញុំជាស្រីដងទឹក ចុះទឹកដ៏ត្រជាក់ សព្វៗកាល ព្រោះភ័យភិតនឹងអាជ្ញានៃ

ម្ចាស់ ព្រោះភ័យនឹងពាក្យកំហឹងគុបសង្កត់។ នែព្រាហ្មណ៍ ចុះអ្នកខ្លាចនរណា បានជាមកចុះត្រាំទឹកសព្វៗកាល មានខ្លួនញាប់ញ័រ រងនូវត្រជាក់ដ៏ក្រៃលែង។

ម្នាលនាងបុណ្ណិកាដ៏ចម្រើន យីអើ! នាងស្គាល់យើងច្បាស់ បានជាហ៊ានសាកសួរយើង ដែលកំពុងធ្វើកុសលកម្ម បន្ទោបង់នូវកម្មដ៏លាមក។ បុគ្គលណា ទោះបីចាស់ក្តី ក្មេងក្តី ធ្វើបាបកម្មហើយ បុគ្គលនោះឯងលុះតែដងទឹកមកស្រោចស្រពកាយ ទើបរួចចាកបាបកម្មបាន។

កាលព្រាហ្មណ៍នោះ ឡើងមកពីទឹកវិញ ខ្ញុំក៏បានពោលនូវបទប្រកបដោយធម៌ និងអត្ថ ឯព្រាហ្មណ៍បានឮភាសិតនោះហើយ ក៏តក់ស្លុតចេញទៅបួស បានសម្រេចជាព្រះអរហន្ត។ ខ្ញុំតាំងពីកើតក្នុងទាសីត្រកូលបានបំពេញជាទាសីមួយរយខ្វះមួយ ចាប់ដើមអំពីនោះមក នាមរបស់ខ្ញុំឈ្មោះថាបុណ្ណា ជនទាំងនោះ បានធ្វើខ្ញុំឲ្យរួចជាអ្នកជា។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំបានញុំាងសេដ្ឋីឲ្យរីករាយតាម ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានសម្រេចព្រះអរហត្ត។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំម្ចាស់ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញ ក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយផង ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងសោតធាតុដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញ ក្នុងចេតោបរិយញ្ញាណផង។ ខ្ញុំម្ចាស់ដឹងច្បាស់នូវបុព្វេនិវាស ទាំងទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំម្ចាស់បានជម្រះស្អាតល្អហើយ អាសវៈទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀតមិនមានឡើយ។ ខ្ញុំម្ចាស់មានសេចក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិភាណប្បដិសម្ភិទា ជាញាណស្អាតឥតមានមន្ទិល ព្រោះហេតុនៃព្រះពុទ្ធប្រសើរ។ ខ្ញុំមានប្រាជ្ញាច្រើន ព្រោះការអប់រំ ជាអ្នកចេះដឹងព្រោះការស្តាប់ ជាអ្នកកើតក្នុងត្រកូលទាប ព្រោះមានះ ព្រោះថា កម្មរបស់ខ្ញុំមិនបានវិនាសឡើយ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះនាងបុណ្ណិកាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ បុណ្ណិកាថេរិយាបទាន។

អម្ពបាលីថេរិយាបទាន ទី៩

[៣៩] ព្រះមហាមុនី ព្រះនាមផុស្សៈណា មានជួរនៃរស្មីដ៏រុងរឿង ខ្ញុំបានកើតក្នុងខត្តិយត្រកូល ជាប្អូនស្រីនៃព្រះមហាមុនីនោះ។ ខ្ញុំបានស្ដាប់ព្រះធម៌ នៃព្រះមហាមុនីនោះហើយ មានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយមហាទានហើយប្រាថ្នានូវរូបសម្បត្តិ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីភទ្ទកប្បនេះ ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមសិខី ជានាយកដ៏ប្រសើរក្នុងលោក ជាពន្លឺនៃលោក ជាទីពឹងនៃត្រៃភពកើតឡើង។ កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលនៃព្រាហ្មណ៍ ក្នុងអរុណបុរី ជាទីក្រុងរីករាយ បានខឹង ជេរផ្ដាសាភិក្ខុនី ដែលមានចិត្តរួចស្រឡះចាកកិលេសហើយ។ មួយទៀត ខ្ញុំបានកើតជាស្រីផ្កាមាស ឥតមានអាចារៈ ជាអ្នកប្រទូស្តចំពោះសាសនានៃព្រះជិនស្រីសម្ពុទ្ធ បានជេរភិក្ខុនីតាមទំនងដូចគ្នា ព្រោះតែបាបកម្មនោះឯង ខ្ញុំបានទៅកើតក្នុងនរកដ៏អាក្រក់ ឆេះតន្លល់ដោយសេចក្ដីទុក្ខយ៉ាងខ្លាំង លុះខ្ញុំរួចចាកនរកនោះ បានមកកើតក្នុងមនុស្ស ជាស្រីមានតបៈ។ ខ្ញុំកើតជាស្រីផ្កាមាស អស់ ១០ ពាន់ជាតិ ខ្ញុំមិនរួចចាកបាបនោះទេ ដូចបុគ្គលបរិភោគថ្នាំពិសដ៏កាចអាក្រក់។ ខ្ញុំបានសេពគប់នូវភេទដ៏ប្រសើរ កើតក្នុងសាសនានៃព្រះជិនស្រី ព្រះនាមកស្សប ដោយអំណាចនៃផលកម្មនោះ ខ្ញុំបានទៅកើតក្នុងបុរីឋានត្រៃត្រិង្ស។ លុះមកដល់បច្ឆិមភព ខ្ញុំជាឱបបាតិកកំណើត បានកើតក្នុងចន្លោះនៃមែកស្វាយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំឈ្មោះថា អម្ពបាលី។ ខ្ញុំមានពួកសត្វមួយកោដិចោមរោមហើយ បួសក្នុងសាសនាព្រះជិនស្រី បានជាធីតា ជាឱរសនៃព្រះពុទ្ធ ហើយបានដល់ឋានដ៏មិនកម្រើក។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយផង ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងសោតធាតុដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងចេតោបរិយញ្ញាណផង។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវបុព្វេនិវាស ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះស្អាតហើយ អាសវៈទាំងពួងរបស់ខ្ញុំអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀតមិនមានឡើយ។ ខ្ញុំមានសេចក្ដីដឹងច្បាស់ ក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិភាណប្បដិសម្ភិទា ជាញាណស្អាតឥតមានមន្ទិល ព្រោះហេតុនៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញអស់ហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្ដាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំ

បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានបតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះអម្ពបាលីភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ អម្ពបាលីថេរិយាបទាន។

សេលាថេរិយាបទាន ទី១០

[៤0] ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមកស្សប មានផៅពង្សប្រសើរ ទ្រង់មានយសធំ ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើង ក្នុងភទ្ទកប្បនេះ។ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលនៃឧបាសក ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ជាបុរីដ៏ប្រសើរ ជាអ្នកខ្ពង់ខ្ពស់ខ្វាយ បានឃើញព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរនោះផង បានស្តាប់នូវទេសនាផង។ ខ្ញុំដល់នូវព្រះពុទ្ធ ទ្រង់មានសេចក្តីព្យាយាមនោះ ជាទីពឹងផង សមាទាននូវសីលទាំងឡាយផង ជួនកាល ព្រះពុទ្ធមានព្យាយាមធំនោះ ប្រសើរជាងពួកជន ទ្រង់ប្រកាសនូវអភិសម្ពោធិញ្ញាណរបស់ព្រះអង្គ ក្នុងទីប្រជុំមហាជន ក្នុងសច្ចៈទាំងឡាយ មានទុក្ខសច្ចជាដើម ជាធម៌ដែលព្រះអង្គ មិនធ្លាប់ឮក្នុងកាលមុន។ ចក្ខុក្តី ញាណក្តី បញ្ញាក្តី វិជ្ជាក្តី ពន្លឺក្តី កើតមានដល់ខ្ញុំ បពិត្រភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្ញុំបានស្តាប់ បានរៀននូវរឿងនោះ ហើយសាកសួរ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់នៃមនុស្ស ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិង្ស។ ឥឡូវនេះ ដល់មកក្នុងបច្ឆិមភព ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលមហាសេដ្ឋី បានចូលទៅជិតព្រះពុទ្ធ ហើយបានស្តាប់នូវព្រះសទ្ធម្ម ដែលប្រកបព្រមដោយមច្ឆ។ ខ្ញុំបួសហើយមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានត្រិះរិះនូវប្រយោជន៍ទាំងពួង បានញុំាងអាសវៈទាំងពួងឲ្យអស់ ហើយបានសម្រេចព្រះអរហត្ត។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងឫទ្ធិទាំងឡាយផង ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងសោតធាតុដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងចេតោបរិយញ្ញាណផង។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវបុព្វេនិវាស ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះស្អាតល្អហើយ អាសវៈទាំងពួងរបស់ខ្ញុំអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀតមិនមានឡើយ។ ខ្ញុំមានសេចក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិភាណប្បដិសម្ភិទា ជាញាណស្អាត ឥតមានមន្ទិល ព្រោះហេតុនៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្លីង។ ឱ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់

នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ។

បានឮថា ព្រះសេលាភិក្ខុនីមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ។

ចប់ សេលាថេរិយាបទាន។

ឧទ្ទាន

អង្គារសសហស្សខត្តិយកញ្ញាថេរីនមបទាន ១ ចតុរាសីតិសហស្ស ព្រាហ្មណកញ្ញាថេរីនមបទាន ១ ឧប្បលទាយិកាថេរិយាបទាន ១ សិង្គាលមាតាថេរិយាបទាន ១ សុក្កាថេរិយាបទាន ១ អភិរូបនន្ទាថេរិយាបទាន ១ អឌ្ឍកាសិថេរិយាបទាន ១ បុណ្ណិកាថេរិយាបទាន ១ អម្ពបាលិថេរិយាបទាន ១ សេលាថេរិយាបទាន ១។

ចប់ ខត្តិយកញ្ញាវគ្គ ទី៤។

ចប់ អបទាន។

ចប់ ភាគ៧៦។